

Uddrag

af

Aarhus Byraads

Forhændlinger

for

1871.

Aarhus.

„Sylandspostens“ Bogtrykkeri.

1872.

Indhold.

	Side
A. Fortegnelse over Medlemmerne af Byraadet samt de forskellige Uddvalg og Commissioner	1—8.
B. Byraadets Forhandlinger	9—101.
C. Tillæg	Tillæg 1—129.
Oversigt over Aarhus Kjøbstads Indtægter og Udgifter i 1871..	Tillæg 1.
Oversigt over Indtægter og Udgifter for Aaret 1871 vedkom- mende det af Aarhus Commune med Forsørgelsesfor- eningen „Biskuben“ i Kjøbenhavn contraherede Laan af 1869, af nominel Størrelse 300,000 Rd.	Tillæg 17.
Oversigt over Indtægter og Udgifter for Aaret 1871 vedkom- mende Poul Sprensen Pøsts Legat.	Tillæg 19.
Opgjørelse over Aarhus Kjøbstadcommunes Formue og Gjælb den 31te December 1871	Tillæg 20.
Overslag over Aarhus Kjøbstads Indtægter og Udgifter i 1872	Tillæg 25.
Beregning over hvad Aarhus Vandmølle som et med Aarhus Kjøbstad forbundet Landdistrikt skal bidrage i 1872 til de af Kjøbstadens Udgifter, som vedrøre Skole- og Fattigvæsen ..	Tillæg 41.
Overslag over Indtægter og Udgifter i 1872 af Poul Sprensen Pøsts Legatmidler	Tillæg 42.
Uddrag af Aarhus Havneregnskab for 1871	Tillæg 43.
Uddrag af Aarhus Havns Budget for 1872	Tillæg 45.
Aarhus Havns Capitalstatus	Tillæg 46.
Reglement for Aarhus Kjøbstads Fattiggaard og Arbeidsanstalt.	Tillæg 47.
Instrux for Inspecteuren samt Ophynsmanden og Økonomen paa Aarhus Fattiggaard	Tillæg 53.
Reglement over Arbeidspenge til Lemmerne i Aarhus Fattiganstalt.	Tillæg 59.
Spisereglement for Lemmerne paa Fattiggaarden i Aarhus..	Tillæg 61.
Reglement for Brolægningsselskabet i Aarhus Kjøbstad	Tillæg 65.
Optegnelse af Kreaturholdet den 15de Juli 1871 samt af de i Aaret 1870 fødte Dyr i Aarhus Kjøbstad	Tillæg 68.

	Side
Dptegnelse af det besaaede Areal samt af Udsæden i Aarhus Kjøbstad	Tillæg 69.
Dplysning om hvad der i Aarene 1855—70 er medgaaet i Aarhus til Understøttelser udenfor det offentlige Fattigvæsen	Tillæg 71.
Fortegnelse over den Understøttelse, som Aarhus Haaudværker- forening har uddeelt i 1855—70	Tillæg 76.
Dplysning om det Skattebetsløb, som i de enkelte Aar siden 1860 har givet Afgang til Deeltagelse i den særlige Valgret efter Lov af 31te Marts 1860 § 3 og Lov af 26de Mai 1868 § 6, og om Antallet af de Personer, som have kunnet deeltage i denne særlige Valgret.	Tillæg 77.
Dplysning om Skattehverdernes Antal i 1855—70 og om de Beløb, der ere anvendte til Lønning af Politibetjente, Arrest- forvarere og Vægttere	Tillæg 78.
Kontrakt om Anlæg af et Vandværk for Aarhus By	Tillæg 80.
Indbydelse til samtlige Grundeiere i Aarhus til at lade Vand fra det under Anlæg værende Vandværk indlede i deres Eien- domme paa nærmere angivne Betingelser	Tillæg 84
Regulativ for Benyttelse af Vand fra Aarhus Vandværk.	Tillæg 87.
Politivedtægt for Aarhus Kjøbstad	Tillæg 95.
Vedtægt for den i Aarhus Kjøbstad i Medhold af Lov af 30te December 1858 ansatte Bygningsinspecteurs Forretninger og Løn m. v.	Tillæg 117.
Bygningsvedtægt for Aarhus Kjøbstad og den Deel af sammes Grund, der ligger indenfor den i Henhold til Bygningslov af 30te December 1858 § 1 af Justitsministeriet under 11te September 1860 fastsatte Grændse	Tillæg 122.
Register	Tillæg 124.

A. Fortegnelse over Medlemmerne af Byraadet og de særlige
communale Commissioner og Udvalg samt Communens
Behillingsmænd.

Byraadet.

(Cir. For 26de Mai 1868.)

Generalfrigecommissair, Borgmester H. C. Schmidt, C. D. M.,
Formand.

Den store Halvdeel, valgt fra den 3die Januar 1870 for 6 Aar:

Consul J. M. Mork, R.,

Stræddermester H. F. Baesø,

Fabrikant N. B. Holm,

Kjebmand Harald Skovby,

Farver J. Kjær,

Kjebmand J. C. Seidelin,

— C. P. Spliid,

Jernstøber S. Frich, gjenvalgt den 31te October 1870,

Guldsmed N. H. Høegh,

Overlærer M. Kraiberg, D. M.:

Den mindre Halvdeel:

Cancelliraad, Procurator D. H. Nørø,

Glarimester R. Gamst,

Muuremester A. Nielsen,

Profesor, Overlærer G. L. Funch, R.,

Kjebmand D. Bøch,

Cancelliraad, Bysfoged L. Hammerich, R. D. M. { valgte d. 4. Januar

Cancelliraad, Overrequisitsfører H. Buchheister, { 1867 for 6 Aar,

Kjebmand M. R. Koppel, valgt den 16de Mai 1870,

Fabrikant N. B. Preisker, valgt den 7de Novbr. 1870.

Secretair: cand. jur. C. Møller.

Byraadets Aaende Udvalg.

Udvalget for Havnevæsenet:

Borgmesteren, Formand,
 Kjobmand J. C. Seidelin, / valgte af Byraadets Midte,
 — D. Bøch, \
 Jernstøber S. Frich,
 Commandor Kjøfte, valgt udenfor Byraadet.

Agent, Consul P. Herfind, Secretair og Regnskabsfører.

Udvalget for Kasse- og Regnskabsvæsenet:

Borgmesteren, Formand,
 Cancelliraad, Overregnskabsfører H. Buchheister,
 Kjobmand Harald Skovby.

Udvalget for Fattigvæsenet:

Cancelliraad D. H. Nørø, Formand,
 — L. Hammerich,
 Glarmester B. Gamst,
 Fabrikant A. B. Holm,
 Skræddermester H. J. Bæjs.

Procurator Brendstrup, Secretair og Regnskabsfører.

Udvalget for Skolevæsenet:

Professør Funch, Formand,
 Glarmester Gamst,
 Kjobmand Harald Skovby.

Udvalget for Brolægningstvæsenet:

Cancelliraad Hammerich, Formand,
 Muurmester A. Nielsen,
 Jernstøber Frich.

Udvalget for Veivæsenet:

Kjobmand Spliid, Formand,
 Muurmester Nielsen,
 Jernstøber Frich.

Udvalget for Markvæsenet:

Kjøbmand Spliid, Formand,
Guldsmed Høegh.

Udvalget for den offentlige Belysning:

Cancelliraad Hammerich, Formand,
Kjøbmand Béch,
Guldsmed Høegh.

Udvalget for Sygehuset:

Kjøbmand Béch, Formand,
— Koppel,
Overlærer Kraiberg.

Udvalget for Bygninger og Inventariesager:

Cancelliraad Hammerich, Formand,
Stræddermester Baesé,
Farver Kjær.

Udvalget for Vegater:

Borgmesteren, Formand,
Cancelliraad Nøré,
Conjul Mørk.

Udvalget for Skovvæsenet:

Borgmesteren, Formand,
Farver Kjær,
Fabrikant Preisler.

Udvalget for Byens og dens Omgivelsers Forstjænnelse:

Kjøbmand Koppel, Formand,
Farver Kjær,
Fabrikant Preisler.

Skatteligningscommissionen:

Den større Saltsdeel, valgt den 29de August 1870:

Exam. jur. C. Jespersen,
Maler Kruse,
Boghandler Th. Thorne,
Snedker S. Petersen,

Kjøbmand Chr. Rosenstand,
 — J. Berthelsen,
 — H. Jørgensen,
 — Consul J. P. Seierfen;

Den mindre Salvdeel:

Procurator J. Winge, Formand,	}	valgte den $23/8$ 1869,
Kjøbmand M. Meden,		
Gjortler N. Hald,		
Maler A. L. Nielsen,		
Kæmner, Procurator A. Langballe,	}	valgte den $26/9$ 1870.
Capitain Mielche,		
Kammerherre J. Baudig,		

Inspectionen for Aarhuus Domkirke:

Stiftsprovst E. Boesen, R., Formand,
 Borgmesteren (af Magistraten),
 Cancelliraad Nørz, valgt af Byraadet den $20/1$ 1870 for 3 Aar,
 Kjøbmand Edw. F. Rahr, R., Kirkeværge.

Inspectionen for Frue Kirke:

Pastor E. Seidelin, Formand,
 Borgmesteren (af Magistraten),
 Skarmester Gamst, valgt af Byraadet den $19/5$ 1870 for 3 Aar.

Skolecommissionen:

Pastor Seidelin, Formand,	
Stiftsprovst Boesen,	
Professør Funch,	} valgte af Byraadet $20/1$ 1870 for 3 Aar,
Skarmester Gamst,	
Kjøbmand E. Secher,	} valgte udenfor Byraadet af dette
Vinhandler E. S. Schaarup,	

Bygningscommissionen:

Borgmesteren, Formand,	
Politimesteren,	
Brandcapitain, Snedker E. Theilgaard,	
Bygningsinspecteur, Agent P. Herfind,	
Muurmester Nielsen,	} valgte af Byraadet den $20/1$ 1870 for 3 Aar.
Stræddermester Baes,	

Tommermester A. E. Andersen, / valgte udenfor Byraadet af dette
 Muurmester C. Lund, / den 14/1 1869 for 3 Aar.

Markdirectionen:

Kjebmand Spliid, Formand, / valgte af Byraadet.
 Guldsmed Høegh, /
 Kammerraad Erichsen, valgt af Fordeierne den 17/2 1870 for 3 Aar.

Sundhedscommissionen:

Politimesteren, Formand,
 Stadslæge Dorph,
 Guldsmed Høegh, valgt blandt Byraadets Medlemmer,
 Apotheker A. Meyer,
 Stofsteensfeier Schawo.

Indquarteringscommissionen:

Borgmesteren, Formand,
 Fabrikant Holm,
 Agent Herjvind,
 Capitain Andresen.

Kjebmand Henrikfjen, Billetteur, Secretair og Regnskabsfører.

Den borgerlige Indrulleringscommission:

Byfogeden, Formand,
 Brandcapitain, Snedker Theilgaard,
 Kjebmand Seidelin, af Byraadet.

Beskyrelsen for Malerisamlingen:

Auxilierraad, Physicus, Dr. C. Weis, / valgte af Kunstforeningen,
 Apotheker A. Meyer, /
 Generalfrigskommisssair Schmidten, / valgte af Byraadet.
 Consul Mork, /

Communale Revisorer:

Overretssagfører J. Høegh Guldberg,
 Proprietair Nyland.

Communale Embeds- og Bestillingsmænd:

Cand. jur. C. Møller, Secretair ved Byraadet,
 Procurator A. Langballe, Ræmmer,
 Stadslæge P. Dorph, Hospitalslæge,
 Civilingenieur P. B. Døbel, Stads- og Havneingenieur,
 Agent, Consul P. Herskind, Secretair og Regnskabsfører ved Havne-
 væsenet, samt Bygningsinspecteur,
 Procurator Brendstrup, Secretair og Regnskabsfører ved Fattig-
 væsenet;

Fattigforstandere: Garver Flad jun.,
 Sæbefabrikant Rjør,
 Kjøbmand M. G. Bøch,
 — Schriver,
 — Augustus,
 Bæver Christiansen,
 Garver Nobel;

Retsvidner: Skomager Rønne og
 — L. Larsen,
 Musiker Schiorring og Suppleanter;
 Vinhandler Fulling,

Kjøbmand Henriksen, Billetteur, Secretair og Regnskabsfører ved
 Indquarteringscommissionen;

Overtanoneer J. Hoppe, Havnefoged;

Havneledsere: P. J. Meinertsen,
 A. Nicolaisen,
 A. Rasmussen,
 C. L. Berg,
 Chr. Michelsen;

fhv. Kjøbmand J. M. Andersen, Opsynsmand ved Fattiggaarden
 til den 1/2 1871, fra den Tid P. J. Mathiesen,
 Simonson, Deconom ved Byens Sygehospital,
 Knudsen, Stovfoged,
 Rasmussen, Markbetjent,

Ved Skolevæsenet ere ansatte:

Overlærer ved 1ste Borgerdrengeskole: N. Kræmberg, D.M.
 — - 2den do. cand. theol. H. Nielsen,
 — - Borgerpigeskolen: J. Røe, D.M.,
 — - Friskolen: J. Olsen,

Børerne: Lanny,
 B. Friis,

Lærerne: Chronholm,
 G. Madsen (tillige Inspecteur ved Sygehuspitalet),
 Michaelssen,
 M. Handest,
 G. Meyer,
 P. Ingerslev,
 Jacobsen,
 Grabow,
 Jørgensen,
 F. Pape og
 A. L. C. C. Müller, const.,
 Extralærer Christensen,

Lærerinderne:

G. Johansen og
 B. Møller.

Ved Politiet ere ansatte:

Exam. jur. D. Jørgensen, Politiasistent,

Polititibetjente (til Dagtjenesten):

H. Rasmussen,
 P. Rasmussen,
 Jesper Nielsen,
 H. Larsen,
 G. N. Brüel,
 L. Blom,
 G. S. Stein;

Patrouillebetjente (til Nattjenesten):

M. J. Tøhyberg,
 J. M. Hoffmann,
 P. Hansen,
 G. S. Frederiksen, jung. til $\frac{1}{7}$ 1871, fra den Tid: S
 Andreassen,
 G. G. Hjort,
 M. Nielsen,
 A. Mortensen,
 L. Andersen,
 P. Christensen,
 J. Christensen, til $\frac{1}{7}$, fra den Tid: Peter Laursen,
 L. Petersen,
 H. Petersen.

Af Byraadet valgte:

til Medlemmer af Aarhus Amts Skoleraad:

Cancelliraad Mors,

Consul Mork,

Professør Funch;

til Medlem af Forligscommissionen for Aarhus Amts 1ste Forligskreds:

Auctionsholder Fr. Mellemann;

til Boldgiftsmænd for Jagtafstøsning:

Proprietair A. Faurischou,

Adjunct Høegh-Guldberg;

til Medlem af Overformynderiets Laanebestyrelse for Aarhus Amt:

Cancelliraad Mors;

til Hegnshygmænd efter Lov $\frac{6}{3}$ 1869:

Kammerraad Gsmann,

— Grichsen,

Kjobmand J. S. Lottrup,

Bogmand Holm, Suppleant;

til at afgive Votum til Kapitelstargten:

Kjobmand H. B. Secher;

til Taxationsmænd i Henshold til Lov $\frac{19}{3}$ 1869:

Muurmestrene A. Nielsen, C. Lund og J. Jensen,

Tommermestrene Steinbrenner, S. Bang og A. E. Andersen,

Snedterne J. G. Petersen og H. J. Jensen,

Bogmændene M. Holm og C. Stjær,

Kammerraad Grichsen og

Fernstøber Frich;

til Jordboniteringsmænd efter Lov $\frac{4}{7}$ 1850:

Gartner Møllerup,

Bogmand Stjær,

Proprietair A. Faurischou til $\frac{17}{7}$ 1871, fra den Tid: Kammer-
raad Gsmann;

til Strandsynsmænd efter Lov $\frac{23}{1}$ 1862:

Kammerraad Gsmann,

Kjobmand H. Raae;

til Vandsynsmænd for de mindre Vandløb efter Lov $\frac{22}{7}$ 1846, Lov
 $\frac{16}{3}$ 1851 og $\frac{17}{1}$ 1859:

Beinspecteur Müller,

Tommermester Andersen,

Kjobmand Fr. Schandorff, Suppleant.

Mødet den 5te Januar.

^{151/1869.} Under Paaberaabelse af, at et Ophold af fortere Varighed end fire Maaneder efter Lov 26de Mai 1868 § 26 ikke kan begrunde Stattepligt i en Commune, havde Statsraad Castenskjold, som boede i Aarhus da Statteligningen for 1869 affattedes, men forlod Byen i næste April, søgt Byraadet til at tilbagebetale hvad han havde erlagt i Stat for første Halvaar 1869. Sagen blev tabt i første Instantz, men af Sagsøgeren indanket til Landsoverretten, for hvilken Borgmesteren nu paa Byraadets Vegne var indstævnet.

Man overdrog Nors at foranstalte, at en Overretsprocurator mødte i Sagen for Byraadet. (Se Mødet den 3die August).

^{170/1870.} Der fremlagdes Meddelelse om, at Indenrigsministeriet under 21de December 1870 havde approberet, „at et Beløb af 1200 Rd., der agtes anvendt til forskjellige i 1871 paatænkte Brolægningssarbejder, og som efter § 41 i Kjøbstadens Vedtægt inden 10 Aar skal godtgjøres Communen af vedkommende Grundeiere, foreløbig udredes af Communes Capitalformue mod at restitueres samme.“ (Se Mødet den 5te October.)

^{186/1870.} Ligeledes fremlagdes Meddelelse om, at Indenrigsministeriet under 27de December 1870 havde tilskrevet Aarhus Stiftamtshuus saaledes:

„I behagelig Skrivelse af 12te s. M. har man modtaget Amtets Ytringer over det dermed tilbagefulgte Andragende, hvori Kjøbenhavns Magistrat har forespurgt, hvorvidt Kjøbenhavns Fattigvæsen er pligtigt at udrede et Beløb af 3 Rd., som af Aarhus Kjøbstads Fattigvæsen er udbetalt en til Tjeneste ved Søværnet indkaldt Værnepligtig af 5te Kredses 347 Lægd Q Nr. 48, Niels Peter Nielsen, som med Familie har Bolig i Løgstor og nyder Understøttelse af Kjøbenhavns Fattigvæsen, for at sætte ham istand til at fortsætte sin Reise her til Staden, hvor

han var indkaldt til Møde den 1ste Mai d. A., eller om Beløbet i Medfør af Indenrigsministeriets Circulaire af 15de Marts 1853 kan fordres refunderet af Soetaten.

Efter i denne Anledning at have brevvæxlet saavel med Marine-ministeriet som med Justitsministeriet, hvilket sidste Ministerium har meddeelt, at da den Paagældende i Overensstemmelse med de nugældende Regler har erholdt det ham for Reisen fra Logstor til Kjøbenhavn tilkommende Marschpengebeløb forfudsvis indbetalt af vedkommende Lægsforsstander, vil det af Aarhus Kjøbstads Fattigvæsen udrede Beløb ikke kunne fordres refunderet, hverken af Soetaten eller af Justitsministeriet, slutte man til behagelig Efterretning og videre fornøden Betsjendtgjørelse for Aarhus Byraad tjenstligst melde, at den omspurgte Understøttelse ikke kan betragtes som en saadan offentlig Fattighjælp, som det kan paa-lægges den Paagældendes Forsorgelsescommune, in casu Kjøbenhavn, at refundere, og at man iøvrigt ikke antager, at der paa-hviler Fattigcommunerne nogen Forpligtelse til at understøtte indkaldte Værnepligtige for derved at sætte dem istand til at ind-finde sig paa Mødestedet."

^{213/1870.} Da Lov 29de Marts 1867 § 4 ifølge Kirke- og Under-viisningsministeriets Skrivelse af 28de August 1868 (se Dep.-Tidende Nr. 2 og 3 for 1869) er at forstaae saaledes, at By- og Sogneraadene vel kunne bestemme en Lærerindes Pengeløn en Tredeleel lavere end en Lærers Løn, men at en lignende Medsættelse ikke kan stee i de lov-bestemte Emolumenter af Fribolig og Brændsel, havde Stoleudvalget anbefalet et Andragende fra Lærerinderne Bentzine Møller og Eulalia Johansen om at erholde samme Huusleiegodtgjørelse og lige saa meget Brændsel som Lærerne.

Byraadet vedtog at søge oplyst, om Ministeriet endnu fastholdt den nævnte Fortolkning af Loven. (Se Mødet den 29de Juni).

^{1/1871.} I Anledning af en Opfordring til Byraadet fra Stiftamtmand Regensburg m. Fl. paatog Kraiberg, Mørk og Skovby sig at indsamle Bidrag til et Mindeesmærke for Niels Ebbeesen, som agtedes reist ved Standerborg. (Se Mødet den 22de Juni).

^{2/1871.} Stiftamtet havde forlangt Byraadets Erklæring over et Andragende fra Højer Niels Christensen i Veilby om Tilladelse til at drive Detailhandel sammesteds, uagtet Afstanden fra Aarhus ikke er $1\frac{1}{2}$ Mil. Byraadet vedtog at udtale sig imod, at Andragendet bevilgedes. (Se Mødet den 2den Februar).

Modet den 12te Januar.

228/1867. Fra det staaende Udvalg for de jydskke Kjøbstæders Byraad foreslaae en Circulairstrivelse af 2den Januar 1871, ifølge hvilken der i Midten af November Maaned 1870 var indtegnet Interessenter i den paataente nye Kreditforening til et samlet Beløb af 520,000 Rd. Da dette Beløb var tegnet, ansogte Udvalget om Indenrigsministeriets Tilladelse til, at Foreningen begyndte sin Virksomhed med et Laanebeløb af $\frac{1}{2}$ Million Rigsdaler, saafremt Obligationerne kunde afsættes til en antagelig Cours, og da Ministeriet nu havde givet denne Tilladelse, meddeelte Udvalget, at det havde berammet et Møde af Delegerede fra de jydskke Kjøbstæders Byraad i Randers Pnsdagen den 25de Januar, hvorhos Udvalget anmodede Byraadet om at vælge en Repræsentant og 3 Taxationsmænd for Aarhus Byes Vedkommende. Til som Delegeret at give Møde i Randers valgtes Borgmesteren, til Taxationsmænd af Byraadets Medlemmer Murmester Nielsen, og af Mænd udenfor Byraadet Tommermester Andersen og Smedker Drum.

Valget af en Repræsentant blev udsat til næste Møde. (Se Modet den 19de Januar).

21/1868. Fra Udvalgene for Vei- og Bro-lægningsvæsenet var indsendt følgende af Bygningscommissionen tiltraadte Forslag:

„3 Anledning af Baron Rosenkrantz's Begjæring i høssolgende Skrivelse af 26de s. M. om Byraadets Bestemmelse i Henshold til Communalvedtægtens § 44 med Hensyn til Anlægget og Droningen af den Vei, som han paa den ham tilhørende Løst har begyndt at bebygge perpendiculair paa Fredensgadens Forlængelse, tillade vi os at foreslaae, at det i Lighed med de Regler, der saavidt os bekjendt ved nye Veianlæg følges i Frederiksberg Commune, paalægges ham, at Veien anlægges med en Kjørebane indrettet som saafaldt let Chaussée, med Kenderstene af raa Steen paa begge Sider og med tvende Fortouge af mindst 4 Alen Bredde med een Række Gliser, 4 Rader equarerede Steen og Resten brolagt med utilbannede Steen, og forøvrigt med equarerede Steen i hele Fortougets Bredde overalt, hvor der anlægges Overtjorsler til tilstødende Bygninger; at Afløbet føres ned til den vestlige Side af den forlængede Fredensgade, der sættes i Forbindelse med den nye Vei ved en bedækket Kendersteen i hele Veiens Bredde; at denne Kendersteen omlægges og forbydes, indtil den naaer Steentiften, der fører over til Gartner Ehlers's Have, og at

denne Steentiste omlægges og fordybes indtil 14" inclusive Plante-dækket. Endvidere foreslaae vi, at det paalægges ham at anlægge en Overtjorsfel fra Fredensgade til den Deel af Tofsen, der benyttes af Tømmerhandler H. Jorgensen, da Fortouget her har lidt betydeligt ved, at der idelig fjores over det med Vogne, og at det endeligen foreskrives, at Udførselen af samtlige heromhand- lede Arbeider skal stee efter Brolægningssubvalgets nærmere An- viisning, samt, at den ovenformævnte Bei fuldendes og efterhaanden paa samme Maade fortsættes, saavidt Byggepladsen tages i Brug, bære sig paa begge Sider eller kun paa den ene Side af Veien."

Byraadet bifaldt Udvalgets Forslag. (Se Mødet 25de Mai).

^{160/1868.} Et af Brolægningssubvalget udarbejdet Udkast til Regle- ment for Brolægningssvæsenet i Aarhus Kjøbstad blev gennemgaaet og vedtaget med enkelte Ændringer. (Se Mødet 9de Februar).

^{4/1871.} Et af Markudvalget indsendt Udkast til Betalingsreglement for Byens Sandgrave blev vedtaget med nogle Ændringer. Man fastsatte Betalingen for Sand til 8 Skilling pr. Læs, dog saaledes at der Intet erlægges for Sand til offentligt Brug, og at den almindelige Betaling forhoies til 16 Skilling, naar Sandet afhentes til Udenbys- boende eller til Teglværktsbrug. For Ballast og Afrotningsjord blev Prisen fastsat til 4 Skilling pr. Læs.

Mødet den 19de Januar.

^{228/1867.} Til Repræsentant for Aarhus Kjøbstad i Bestyrelsen for den paatænkte nye Creditforening valgtes Overretssagfører J. Høegh-Guldberg. (Se Mødet 2den Februar).

^{179/1870.} Efter at Udvalget for Kasse- og Regnskabsvæsenet havde givet en af 3de Dragonregiment under 4de Januar 1871 indsendt Requisition paa Qvarterpenge til Underofficererne ved Regimentet for Januar Maaned Paategning om, at Beløbene maatte bringes i Over- eensstemmelse med Indenrigsministeriets Skrivelse af 10de Januar 1870, forinden Requisitionen kunde anvises til Udbetaling, havde Regimentet fremsendt denne til Byraadet med Anmodning om at saae Beløbet anvist. Da Regimentet selv i sit Budgetforslag for 1871 havde lagt Indenrigsministeriets Skrivelse af 10. Jan. 1870 til Grund for Beregningen af Qvarterpenge til Underofficererne, besluttede Byraadet at tilbagevende Requisitionen med Anmodning om, at Regimentet vilde bringe den i Overeensstemmelse med den nævnte Skrivelse, der er saalydende:

„Ifølge de for de enkelte Garnisonsbyer gjældende Regler med

Hensyn til Beregningen af den Godtgjorelse, der tilkommer de sammesteds garnisonerende Underofficerer, naar der ikke anvises dem Qvarter in natura overeensstemmende med Fr. 15de Novbr. 1816, oppebære, som det vil være Antet bekjendt, de gifte Underofficerer, hvis Giftermaalstilfaldelse støtter sig til Bestemmelserne i §§ 2 og 3 af den allerhøieste Resolution af 2den Mai 1857, en høiere Godtgjorelse end den, der indrommes andre Underofficerer. Efter at de i nysnævnte allerhøieste Resolution indeholdte Bestemmelser om Meddelelse af Giftermaalstilfaldelse til Underofficerer og de med dem i Klasse Staaende ere blevne satte ud af Kraft ved allerhøieste Resolution af 10de Juli 1868, og dermed Afgangen til at opnaae den ommeldte Qvartergodtgjorelse efter de hidtil gjældende Regler er bortfalden, har efter den saaledes foreliggende Anledning Spørgsmaalet om, hvorledes der for Fremtiden i det Hele rettest maatte være at forholde med Hensyn til Beregningen af Qvartergodtgjorelse til Underofficererne og de med dem i Klasse Staaende været gjort til Gjenstand for Forhandling mellem Krigsministeriet og Indenrigsministeriet.

Ministeriet skal i saa Henseende bemærke, at medens man ikke har troet, at der er tilstrækkelig Anledning til ganske at ophæve den Forskel, der gennem en længere Mærkke indenfor visse Grændser har været etableret med Hensyn til Storrelsen af Qvartergodtgjorelsen til Underofficererne, efter som disse ere gifte eller ugifte, har man fundet det ønskeligt, at der, i Modsatning til den hidtil bestaaende Ordning, tilveiebringes eensartede Regler for Storrelsen af den omhandlede Godtgjorelse for samtlige Garnisonsbyers Vedkommende, samt at der ved Fastsættelsen af denne Godtgjorelse navnlig tages Hensyn til det Uddrag, de Paagjældende i Genhold til Bestemmelsen i Lov om Lønninger ved Hæren af 25de Juli 1867 § 8 skulle lide i deres Lønning, naar der tildeles dem frit Qvarter. De Regler, Indenrigsministeriet i Overeensstemmelse hermed har fundet at kunne foreslaae bragte til Anvendelse, uden at derved paaføres Statskassen eller Kommunen i det Hele en forøget Udgift i den heromhandlede Retning, ere:

1. at Qvartergodtgjorelsen til ugifte Underofficerer fastsættes:

for en Stabssergeant eller Løjtnant til 48 Rd. aarlig,			
— Oversergeant	—	36	—
— Sergeant	—	30	—

saaledes at denne sidste Godtgjorelse ligeledes tilfalder de ugifte Corporaler og de med dem Løjtnante;

2. at der foruden den under Nr. 1 nævnte Godtgjorelse tilstaaes de Gifte af de Underofficerer og de med dem Ligestillede, hvem der ved den allerhøieste Resolution af 10de Juli 1868 § 2 er aabnet Afgang til Tillæg for deres Familier i Tilfælde af Ucommando, en hyderligere Godtgjorelse af 24 Rd. aarlig eller ialt:

en Stabssergeant eller Ligestillet	72 Rd. aarlig,
en Oversergeant	— 60 " —

 Sergeanter af ældste Lønningssclasse med flere, hver 54 Rd. aarlig, dog saaledes, at de Underofficerer, der, da den allerhøieste Resolution af 10de Juli 1868 udkom, havde indgaaet Ægtekab i Genhold til de ovennævnte Bestemmelser i §§ 2 og 3 af den allerhøieste Resolution af 2den Mai 1857, beholde den dem mulig hidtil tilslagte større Qvarteergodtgjorelse, og
3. at Underofficerer, der som Enkemænd have Hustru, og Stabs-sergeanter, Oversergeanter og Ligestillede, der, skjøndt ugifte, ligeledes have Hustru, med Hensyn til Qvarteergodtgjorelse sættes i Classe med Gifte.

Ministeriet skulde derfor tjenstligst anmode Amtet om at indhente og derefter hertil indsende Horsens og Aarhus Byraads Erklæringer om, hvorvidt disse for deres Vedkommende maatte have Noget at erindre imod den saaledes foreslaaede Ordning, hvorhos man ikke undlader at tilføie, at nærmere Meddelelse eventuelt vil finde Sted angaaende det Tidspunkt, fra hvilket Qvarteergodtgjorelse kan udbetales efter foranstaaende Regler".

(Se Mødet den 30te Januar.)

^{185/1870.} Der fremlagdes følgende Skrivelse fra Indenrigsministeriet til Aarhus Stiftamtshuus af 3die Januar 1871:

"Efter med Amtets behagelige Skrivelse af 25de November sidstleden at have modtaget saavel Amtets egne Ytringer som de begjærte Erklæringer fra Byraadene i de i Amtet beliggende Kjøbstæder, betræffende Spørgsmaalet om, hvorvidt Delinquentomkostninger, Udgifter i Anledning af beneficerede Sager, Omkostninger ved Sindsfvage, der ere farlige for den offentlige Sikkerhed, og øvrige lignende communale Udgifter, som ifølge Lovgivningen ere Gjenstand for Repartition efter Folketallet paa Kjøbstæderne i de enkelte Amter, ogsaa for Aarhus Amts Vedkommende maae foredeles paa samtlige Kjøbstæder i Amtet, eller om de nævnte Udgifter ligesom tidligere, da Aarhus og Skanderborg Amter ikke vare forenede til eet Amt, skulde afholdes særskilt for Aarhus Kjøbstads Vedkommende og særskilt for Horsens og Skanderborg

Kjøbstæders Vedkommende, skulde man til Efterretning og videre Bekjendtgjørelse tjenstlig melde, at Ministeriet ikke ved hvad der i Sagen er fremkommet har kunnet finde sig foranlediget til at fravige sin Anskuelse om, at de paagjældende Udgifter for Aarhuus Amt's Vedkommende maa gjøres til Gjenstand for Repartition paa samtlige i dette beliggende Kjøbstæder. Ifølge Forordning af 8de Januar 1830 § 2 jfr. Forordning af 15de September 1832 § 3 skulle nemlig de omspurgte Udgifter for hvert Amt's Vedkommende lignedes paa dettes Kjøbstæder, og til yderligere Tydeliggjørelse af denne Regel er det fremdeles i den nyansorte § 2 i Forordning af 1830 bemærket, at Reglen for Aarhuus Kjøbstads Vedkommende førte til, at de ommeldte Udgifter skulde bæres af denne alene, eftersom den factist var den eneste Kjøbstad i det Amt, hvor den var beliggende.

Dette factiske Forhold er nu bleven forandret derved, at de forhenværende Aarhuus og Skanderborg Amtet — ikke, som af Amtet formeent, at ene paagjældende Amtmandsmedlemmer — ved den i Bekjendtgjørelsen af 31te Juli 1867 indeholdte allerhøieste Resolution af 27de f. M. ere blevne sammendragne, og denne Forandring maa da bevirke, at de heromhandlede Udgifter i Medfør af den foranførte Regel skulle udredes ved Fordeling paa samtlige Kjøbstæder i Amtet. Ministeriet har ingen Myndighed til at gjøre Undtagelse fra den i de citerede Bestemmelser indeholdte Regel, og man maa saaledes, da den ny nævnte Ordning endnu ikke er iværksat for Amtets Kjøbstæder, have Amtet anmodet om at drage Omsorg for, at den træder i Kraft fra indværende Aars Begyndelse.

Efter den Anledning, Amtets Skrivelse af 7de Februar f. A. dertil giver, undlader man derhos ikke at tilføie, at ligesom Aarhuus og Skanderborg Amt's repartitions- og Skolefor, hver især, i communal Hensende ere vedblevne at være uafhængige af hinanden, saaledes vedbliver ogsaa Aarhuus Kjøbstad paa den ene Side og Horsens og Skanderborg Kjøbstæder paa den anden Side at være uden Forbindelse med hinanden i de Tilfælde, i hvilke communale Udgifter reparerer paa den enkelte Amtsrådskreds og de til samme hørende Kjøbstæder, jfr. Lov om Borger- og Almuefølevesænet af 8de Marts 1856 § 4 og 7c, Lov om Fattiges med Fleres Hjemsendelse af 14de Marts 1867 § 2, 4de Stykke, sammenholdt med Indenrigsministeriets Skrivelse af 11te Mai 1867 (Dep.=Lid. for samme Aar, Side 504), Lov angaaende

Foranstaltninger til at forhindre den asiatiske Cholera's Indbringe-
 gelse ad Soveien af 1ste Mai 1868 § 5, samt Lov om Bestyrelsen
 af Veivæsenet af 21de Juni 1867 §§ 3 og 4 og Lov om Sand-
 flugtens Dæmpning af 29de Marts 1867 § 22."

^{215/1870.} En Erklæring fra Sundhedskommissionen over Stifts-
 physicus Dr. Weis's Forslag til Draining af endeel af Byens Gader
 blev tilfattet Udvalget for Vandværket med Anmodning om at tilveie-
 bringe Overflag over Beføstningerne.

Erklæringen er saalydende:

„Ved Physicus Justitsraad Weis's Strivelse af 12te f. M.,
 som det ærede Byraad har meddeelt os under 23de næstefter med
 Begjæring om, over saamme at modtage Sundhedskommissionens
 Erklæring, er et for Byen tilvisse ikke uvigtigt Anliggende draget frem,
 og vi antage det for muligt, at en Draining af visse Dele af
 Byen naturligen vil kunne sættes i Forbindelse med de forestaaende
 Vandværksarbejder. Undersøges de herhenhørende Forhold nær-
 mere, da vil det vise sig, at den største Deel af det nu nord for
 Aaen bebyggede Terrain i Reglen har et Grundsunderlag, er fri
 for Grundvand og som Følge deraf ikke trænger til nogen Drai-
 ning; dog bor herfra undtages den yderste Ende af Vestergade
 med omliggende Terrain, Immervad, et mindre Stykke af Stole-
 gade, samt Aagaden, som alt er anlagt paa en noget sumpet
 Grund, endvidere den vestlige Side af Nørregade og endelig hvad
 der ligger vest for denne. Anderledes forholder det sig derimod
 paa den sydlige Side af Aaen, hvor det Meste bestaaer af Leer-
 underlag med en betydelig Mængde Grundvand, som endog saa
 paa flere Steder naaer op til Brolægningens Overflade, som f.
 Ex. paa en Deel af Fissergade, paa Fredenstov og en Deel af
 Frederiksgade, og hvor derfor ved privat Foranstaltning allerede
 er foretaget en deelvis Draining, navnlig paa Fredensgade indtil
 Veien bag om Byen, paa Søndergade og det Halve af Østergade.

Det kan vel være tvivlsomt, om den saaledes allerede bestaaende
 Draining i enhver Henseende er udført paa en saadan Maade,
 at den fulde derved tilføjede Nytte skulde blive opnaaet, og er
 det os blandt Andet bekendt, at Beboerne af Fredens- og Øster-
 gade i Tilfælde af en Omlægning af forstaaente Gade tillige
 onstte at foretage en Forandring ved Hovedledningen, saaledes at
 denne, der nu har Afløb udad mod Banegaarden, omvendt fik
 Afløb ned imod Aaen; men det forekommer os dog i det Hele
 taget, at en Draining af alle fornævnte Gader, hvor en saadan

vilde være hensigtsmæssig, heldigst vilde kunne udføres enten som et selvstændigt Arbejde eller i Forbindelse med en Omlægning af disse Gaders Brolægning og ikke i Forening med en Nedlægning af Vandledningen, da det maa være klart, at Drainingen i flere Retninger fordrer andre Hensyn end Vandledningen, og at den samtidige Udførelse af begge Foretagender paa mange Steder ligefrem vilde kunne føre til Vanskeligheder og Collisioner. Hvor altsaa en Omlægning af Gadernes Brolægning i en nærmere eller fjernere Tid kan antages at forestaae, henstille vi, at en Draining af disse Gader udskydes til samtidig Udførelse med deres Omlægning, og gjælder dette formeentlig med Hensyn til Fredensgade, Søndergade og Amaliegade, hvortil endvidere kommer den nu ikke draineede Deel af Østergade, der imidlertid, efter hvad vi antage, vilde kunne affixes ved en Drainsledning, nedlagt i Fortougene, som da vilde være at sætte i Forbindelse med Ledningen i Søndergade. Derimod tørde vi at burde udtale, at Terrainforholdene paa Frederiksgade i dens hele Udstrækning, paa Skolegaden fra d'Hr. Bøye & Watts Eiendom indtil Aaen, paa Mindegade fra Ridderstræde af ind efter Aløbet til og muligen paa en Deel af Fjærggade og Alagade samt Revet ere af en saadan Væbskaffenhed, at Vandlednings- og Drainingsarbejderne kunne følges ad, og henstille vi derfor, at Byraadet af Sagkyndige vil lade forfatte et Overslag over de med en Draining i de nævnte Districter forbundne Omkostninger og derefter tage Beslutning om en saadan Foranstaltningens Gjennemførelse samtidig med Vandrørenes Nedlægning. Hvorvidt iøvrigt en Hoveddrainsledning i de fattigere Qvarterer, som f. Ex. Fjærggade, en Deel af Alagade m. m., af de tilgrændsende mindre hemidlede Grundeiere vil blive benyttet i nogen synlig Udstrækning, kan vistnok være tvivlsomt; men det Offentlige burde dog neppe lade den sig nu frembydende Leilighed til med forholdvis ringe Bekostning at faae et Hovedafløbsrør nedlagt, med hvilket de tilstødende Grundeiere da enten strax eller senere kunde sætte deres private Drainsledninger i Forbindelse, hengaae ubenyttet. Hvad endelig Terrainet ved Vesterport og Nørregade angaaer, da kunne disse efter det Ovenanførte vel trænge til en kunstig Afvining; men vi antage ikke, der kan være Anledning til at sætte denne i Forbindelse med Vandværksarbejderne.

^{9/1871.} Byraadet vedtog følgende af Frich, Rjær, Skovby og Spliid stillede Forslag:

„Den for Bygningsinspectoren gjældende Taxt offentliggjøres i

Stiftstidenden, og samtidig omdeles Exemplarer af Tagten til Byens Bygmestre og Byraadets Medlemmer."

Derimod udsatte man til et senere Møde at tage Beslutning angaaende en Hensstilling fra de nævnte Medlemmer:

„om det er rigtig, at Bygningsinspecteuren forfatter de Ansøgninger om Lempelser ved Byggeforetagender, som han selv senere skal udtale sig over".

(Se Mødet den 2den Februar).

Mødet den 26de Januar.

¹³⁵/1870. Der fremlagdes Meddelelser om, at Justitsministeriet havde samtykket i, at den nu ophævede Borgervæbnings Kane opbevares paa Byens Raadhuus, istedetfor at afleveres til et Løihuus.

¹⁸⁷/1870. Ligeledes fremlagdes Meddelelse om, at cand. theol. H. R. Nielsen, Lærer ved Borgerpigeskolen her i Byen, var bekliftet til Overlærer ved anden Borgerdrengeskole.

²⁰⁵/1870. Byraadet tiltraadte et af Udvalget for Fattigvæsenet indsendt Udkast til Instrux for Inspektoren, samt Opsynsmanden og Deonomen paa Aarhuus Fattiggaard, Reglement for Aarhuus Kjøbstads Fattiggaard og Arbejdsanstalt, Spise-Reglement for Lemmerne paa Fattiggaarden i Aarhuus og Reglement over Arbejdspenge til Lemmerne i Aarhuus Fattiganstalt. Man vedtog at indsende de nævnte Reglementer til Indenrigsministeriets Approbation. (Se Mødet den 22de Juni.)

Mødet den 30te Januar.

¹⁷⁹/1870. Da 3die Dragon-Regiment ikke kunde anerkende de Grunde, der i Henshold til Byraadets Beslutning i Mødet den 19de Januar vare gjorte gjældende ligeoverfor Regimentets Requisition paa Qvarteerpenge til dets Underofficerer, havde Regimentet paany henvist til Byraadet at tage den tidligere afgivne Requisition tilfølge og henvist til, at Indenrigsministeriet i Stribelsen af 10de Januar 1870 ikke havde saftsat nogen Tid, til hvilken den bestemte Omordning af Qvarteergodtgjørelsen til Underofficerer skulde træde i Kraft.

Byraadet vedtog at svare Regimentet, at et saadant Tidspunkt vel ikke var udtrykkelig bestemt, men at det dog maatte antages som

givet, at den nye Ordning var traadt i Kraft, da de her garnisonerende Batailloner havde lagt Indenrigsministeriets Skrivelse til Grund for deres Beregninger af Qvarteerpenge. Idet Byraadet endvidere besluttede at udtale, at man vilde erhverve Indenrigsministeriets Resolution i Sagen, vedtog man tillige at tilbyde Regimentet at anvise Qvarteerpengene overeensstemmende med de ved den nævnte Skrivelse fastsatte Regler, mod senere at betale det for lidet anviste Beløb, hvis Resolutionen skulde gaae Byraadet imod.

Skulde Regimentet ikke finde sig tilfreds hermed, tilbød Byraadet at anvise Qvarteergodtgjorelse overeensstemmende med Requisitionen, naar Regimentet vilde erklære sig villigt til at tage den Resolution, Indenrigsministeriet maatte afgive, tilfølg, og altsaa for det Tilfælde, at Byraadet fik Medhold, tilbagebetale Communen det formeget Anviste. (Se Mødet 9de Marts Nr. 6/1870.)

^{12/1871.} Det vedtoges med 16 Stemmer mod 2 at ansætte en Lærerinde i den vacante Lærerpост ved Borgerpigeskolen. Skolecommissionsen og Udvalget for Skolevæsenet havde i Forening med 5 Stemmer mod 2 indstillet, at Posten skulde besættes med en Lærer. (Se Mødet den 16de Februar).

Mødet den 2den Februar.

^{228/1867.} Da Repræsentanten for den ny Kjøbstadcreditsforening havde begjæret Byraadets nærmere Erklæring om, hvormeget der med Sikkerhed kunde ublaaes i nogle Eiendomme, som allerede vare indtegnede i Foreningen, opgav Byraadet den højeste Sum, hver enkelt indtegnet Eiendom formeentlig kunde være sikkert Pant for. (Se Mødet 4de Mai.)

^{2/1871.} Der fremlagdes Meddelelse om, at Indenrigsministeriet havde affaaet Høer Niels Christensens Andragende om Tilladelse til at drive Detailhandel i Veilby.

^{14/1871.} Bestyrelserne for Arbeidernes Sygesforening og for Foreningen af Haandværkere og Fabrikarbeidere havde hver for sig andraget om, at Byraadet, ligesom tidligere, vilde dække den Underbalance, der havde viist sig ved Afslutningen af Regnskaberne for 1870, og som for førstnævnte Forenings Vedkommende udgjorde 155 Rd. 4 Mk. og for den sidstes 282 Rd. 5 Mk. 11 St.

Man vedtog at tilstaae Arbeidernes Sygesforening 150 Rd. og Foreningen af Haandværkere og Fabrikarbeidere 200 Rd.; men da der

paa Budgettet kun var optaget 200 Rd. i dette Niemed, blev Sagens endelige Afgjørelse udsat til næste Møde.

De nævnte Bidrag bleve dog kun tilstaaede Foreningerne paa det Vilkaar, at deres Regnskaber og Medlemslister uden Ophold skulde forelægges Byraadet. (Se Mødet den 9de Februar.)

^{15/1871.} Man bevilgede Stadslægen en Godtgjørelse af 26 Rd. for med egen Befordring at have aflagt Besøg i Kopenhospitalet i 1870.

^{9/1871.} Foruden Bygningsinspectorens Løst besluttede man ogsaa at lade Bygningsvedtægten trykke og uddele til Byens Bygmestre.

Den i Mødet den 19de Januar fremkomne Henstilling fra nogle Byraadsmedlemmer: om det er rigtigt, at Bygningsinspectoren forsætter Andragender om Dispensationer fra Byggeloven, over hvilke han selv senere skal erklære sig, blev, efterat det var oplyst, at Bygningsinspectoren efter den Forretningsgang, der finder Sted i Bygningscommissjonen, ikke kommer til at erklære sig over saadanne Andragender, taget tilbage af Forslagsstillerne, hvorefter et andet Forslag om: at Byraadet skulde udtale, at det finder det formelt rigtigt, at Ansøgninger om Dispensationer fra Byggeloven ikke affattes af Medlemmer af Bygningscommissjonen, blev forkastet.

Mødet den 9de Februar.

Under 6te August 1869 modtog Byraadet gjennem Amtet Underretning fra Udenrigsministeriet om, at en i Buenos Ayres — tidligere i Aarhus — bosiddende Mand, Ezechiel Winther, var afgaaet ved Døden og ved Testament havde efterladt den herværende Fattiganstalt sin Formue, hvorefter det blev overdraget den danske Consul paa Dødsstedet at varetage Fattigvæsenets Løb under Skiftet. Under 24de Januar 1871 modtog Byraadet imidlertid fra Udenrigsministeriet Underretning om, at der paa Grund af senere fremkomne Fordringer i Boet sandsynligviis Intet vilde blive tilovers, efterat Gjælden var betalt.

^{160/1868} Nogle af Amtet fremsatte Bemærkninger til det indsendte reviderede Brolægningssreglement bleve besvarede af Udvalget for Brolægningssvæsenet, og Besvarelsen tiltraadt af Byraadet. (Se Mødet den 19de Mai.)

^{41/1870.} Man approberede en Indstilling fra Indkvarteringscommissjonen om at indkvartere de Menige, til hvilke der ikke kunde tilveiebringes Kvarteer med Genmandsfenge for den af Indenrigsmini-

steriet fastsatte Maximumspris af 2 Rd. maanedlig, i Kvarterer med Tomandsfeng.

^{14/1871.} De af Byraadet i forrige Møde bevilgede Tilskud til Arbeidernes Hygeforening og til Foreningen af Haandværkere og Fabrikarbeidere bleve endelig vedtagne.

^{21/1871.} Der fremlagdes Meddelelse om, at Indenrigsministeriet under 24de Januar 1871 havde tilskrevet Aarhus Stiftamtshuus saaledes:

„Fra Krigsministeriet er hertil oversendt to Andragender, hvori 14de og 20de Bataillon under Paaberaabelse af en Skrivelse fra 2den Generalcommando-Intendantur af 26de August s. A. besvære sig over, at Aarhus Byraad har nægtet at anvise 4 ved disse Afdelinger ansatte Sergenter, der have indgaaet Egtetab i Genhold til allerhøieste Resolution af 10de Juli 1868, Qvarteer in natura som Gifte.

I denne Anledning skulde man til Efterretning og videre Beskjendtgjørelse for Byraadet tjenstlig melde, at der ikke kan nægtes de paagjældende Underofficerer Naturalqvarteer, naar de foretrække saadant for Qvarteergodtgjørelse i Penge, men at man derimod ikke kan anerkjende Rigtigheden af den i 2den Generalcommando-Intendanturs fornævnte Skrivelse indeholdte Angivelse af de Fordringer, som skulle kunne stilles til Underofficerernes Naturalqvarteer. Man kan saaledes for det Første ikke indrømme, at den Qvarteerberettigede kan fordrø, at der til Qvarteret leveres mere end 1 Seng, hvorimod man ikke vil modsætte sig, at der, forsaavidt der derpaa maatte gjøres Fordring, anvises ogsaa den Underofficer, hvem der ikke tilkommer Qvarteergodtgjørelse som gift, en Dobbeltseng eller Tomandsfeng.

Der næst kan man heller ikke erkjende, at den Qvarteerberettigede i noget Tilfælde kan gjøre Fordring paa høiere Brændsels- og Hysepenge end de i Fr. af 15de November 1816 § 12 nævnte, nemlig 24 St. maanedlig i de 6 Sommermaaneder og 1 Rd. maanedlig i de 6 Vintermaaneder, og man maa altsaa ansee ham uberettiget til, selv om han er gift, at gjøre Fordring paa dobbelte Brændsels- og Hysepenge (sfr. Cancelliskrivelse af 2den November 1824). I det Hele kan Ministeriet ikke anerkjende, at Fr. 15 November 1816 § 8 giver den giste Underofficer Krav paa Naturalqvarteer af en anden og bedre Bestaaenhed end den ugifte. Ligesom der imidlertid i Genhold til en langvarig Praxis, der ikke har nogen Hjemmel i Indqvarteringslovgivningen, er navnlig af Hensyn til de giste Underofficerer givet dem en vis

Udsigt til Qvarteergodtgjørelse i Penge istedetfor Qvarteer in natura, og ligesom der fremdeles ligeledes i Henhold til en udenfor Lovgivningen gjort Indrømmelse tilstaaes et begrænset Antal giste Underofficerer en høiere Qvarteergodtgjørelse end de øvrige (giste eller ugiste) Underofficerer, saaledes har dette igjen ledet til, at der, naar der bliver Spørgsmaal om at anvise Qvarteer in natura til de Underofficerer, hvem der som giste er indrømmet en høiere Qvarteergodtgjørelse, da anvises dem Qvarterer af en anden og bedre Væstfærdighed end ellers. Den Indrømmelse, som fra Indenrigsministeriets, altsaa fra Indqvarteringsvæsenets Side i saa Henseende er gjort, selvsølgelig dog ikke ligeoversfor enhver gift Underofficer, men kun ligeoversfor de saadanne, som høre ind under det ovennævnte begrænsede Antal, altsaa indtil den seneste Tid dem, hvis Giftermaalstilladelse støttede sig til §§ 2 og 3 i de allerhøieste Bestemmelser af 2den Mai 1857, er da den, at der anvises dem Qvarteer, bestaaende af 1 Værelse med Kaffelovn, forsynet med Køgeindretning eller istedet derfor Udgang til Kjøkken, hvorimod der til de øvrige Underofficerer, (hvad enten de ere giste eller ikke) kan anvises Qvarteer saaledes, at Flere i Forening indqvarteres i samme Værelse. Som Følge heraf er den Omstændighed, at en Underofficer er gift, ikke i og for sig tilstrækkelig til, at han med nogenstørstet Ret skulde kunne forbre et ham til hans udelukkende Brug overladt Værelse anvist som Qvarteer, men man har selvsølgelig Intet imod, at der, hvor Omstændighederne tillade det, ogsaa anvises de Underofficerer, hvem der ikke tilkommer Qvarteergodtgjørelse som giste, et eget Værelse til Afbenyttelse, naar dette kan skee uden forøget Udgift for Staten eller Kommunen, hvorimod de i modsat Fald maa anvies med, at der anvises dem Qvarteer sammen med Andre".

^{22/1871.} Efter Indstilling af Udvalget for Havnevæsenet bevilgedes der Lods Bornholms Enke en maanedlig Pension af 5 Rd. af Lodsernes Pensionskasse.

^{23/1871.} Man bifaldt en Indstilling fra samme Udvalg om at bortleie til Skibsbygger Ustrup en nord for Svineslagteriet beliggende Plads til Skibsbyggeplads for en aarlig Leie af 30 Rd., imod at Leieren selv indbegner Pladsen.

^{24/1871.} Et af Havneudvalget anbefalet Andragende fra Firmaet Adler, Wulff & Meyer om at maatte beholde den af dem leiede Kulplads ved Skolebassen, der efter Byraadets Beslutning var op sagt til Fraktytning den 1ste April 1871, indtil Udgangen af 1871, til hvilken

Tid Leiemaalet med det jydsk-engelske Dampskibsselskab om den anden ved Siden af beliggende Kuloplagsplads udløb, blev ikke bevilget.

^{26/1871.} Et Andragende fra Patrouillebetjentene om Lønnings-tillæg blev ikke bevilget.

^{28/1871.} Efter Indstilling af Udvalget for Skolevæsenet blev den ved Cand. theol. H. Nielsens Forfremmelse ledigblevne Deel af Lønningen for en Lærer paa ældst Gage deelt saaledes, at Lærer Chronholm erholder 50 Rd. aarlig af Penge lønnen og Lærer Handedst den ledige Brændsel- og Husleiegodtgjørelse. (Se Mødet den 2den Marts.)

^{29/1871.} Man bevilgede efter Anbefaling af Udvalget for Skolevæsenet 30 Rd. til Vedligeholdelse og Udvidelse af Friskolens Bibliothek.

^{25/1871.} Til Havneløbs, istedetfor den afdøde Løbs Bornholm, valgtes eenstemmig Skipper J. Michelsen her af Byen. (Se Mødet den 16de Februar.)

^{32/1871.} Udenfor Dagsordenen behandlede et af Hammerich indbragt Forslag om Oprettelsen af Barmestuer, der, saavidt intet andet og bedre Locale kunde tilveiebringes, formeentlig hensigtsmæssig kunde anbringes i den gamle Fattighuusbygning. Forslaget vandt almindelig Tilslutning, og det vedtoges at stille et Beløb af indtil 200 Rd. til Disposition i det angivne Diemed, som dog fortrinsviis forventedes støttet af den private Godgjørenhed. Der valgtes en Comité, bestaaende af Hammerich, Baes og Nielsen med Ret til at supplere sig med Mænd udenfor Byraadet. (Se Mødet den 16de Februar.)

Mødet den 16de Februar.

^{149/1867.} Fra Udvalget for Rystbeklædningen forelaa Regnskab over de til den 24de Januar 1871 afholdte Udgifter. Udvalget indstillede, at Regnskabet skulde undergives en kritisk Revision, og at Udvalget nu skulde opløse sig, da det Arbejde, som var henlagt under det, snart maatte ansees som fuldført. Regnskabet blev overgivet til kritisk Revision af et Udvalg, der kom til at bestaa af Frich, Kraiberg og Nielsen.

Med Hensyn til det andet Punkt blev det vedtaget at anmode Udvalget om endnu at fortsætte sin Virksomhed ved at overlevere Havneudvalget den Deel af Værket, som Havnen fremtidig skal vedligeholde, nemlig Steendøsseringen indtil Bølgeskærmen og Steentastningen udenfor samme, samt at fuldføre den Deel af Veibanen og

Gangstierne, om hvis Udsørelse Byraadet allerede havde taget Beslutning. (Se Mødet den 11te Mai.)

^{30/1870.} De af Havneudvalget afgivne Besvarelser til Indenrigsministeriets Antegnelser til Havneregnskabet for 1869 bleve indsendte til Amtet. (Se Mødet den 3die August).

^{183/1870.} Ligeledes indsendtes samme Udvalgs Erklæringer over Indenrigsministeriets Bemærkninger til Havnens Budget for 1871. (Se Mødet den 13de April.)

^{12/1871.} Det meddelees, at Skoledirectionen havde approberet Byraadets Indstilling om, at den ledige Lærepøst ved Borgerpigeskolen besættes med en Lærerinde. (Se Mødet den 13de April.)

^{25/1871.} Man underskrev en Bestikkelse for Skipper J. Michelsen til at være Lods ved Havnen fra 1ste Marts 1871.

^{32/1871.} Bevillingen af et Beløb af indtil 200 Rd. af Communes Kasse til Oprettelse og Vedligeholdelse af Barmestuer var til 2den Behandling og blev endelig vedtaget. (Se Mødet den 11te Mai).

^{33/1871} Byraadet sandt Intet at erindre imod, at Politiasfistenten efter en Henstilling af Politimesteren indtil videre besørger Udpantningsforretninger for Statterestancer m. v.

^{37/1871.} Havnens Regnskab for 1870 blev fremlagt til offentligt Eftersyn paa Raadhuset i 14 Dage. (Se Mødet den 2den Marts).

^{38/1871.} Politimesteren havde indstillet, at Politistationen strax skulde flyttes til den af Udvalget for Bygninger og Inventariesager til Politistation leiede Stueetage i Eiendommen Nr. 4 i Immervad, som Eieren, Boghandler Th. Thruue var villig til allerede nu at overlade Kommunen, skønt den først var leiet fra April Flyttedag.

Byraadet bifaldt Indstillingen og bemyndigede Udvalget for Bygninger og Inventariesager til at anskaffe forfællelige Inventariedeles til Stationen.

Mødet den 23de Februar.

^{130/1870.} Der fremlagdes Meddelelse om, at Indenrigsministeriet under 9de Februar 1871 havde tilskrevet Karhuus Stiftamtshuus saaledes:

„Med behagelig Skrivelse af 23de December forrige Aar har Amtet hertil indsendt et Andragende, hvori Magistraten i Karhuus efter Begjæring fra Handelsforeningen og Byraadet sammesteds blandt Andet har indstillet, at den offentlige Maaling og Veining i bemeldte Kjøbstad for Fremtiden maa forestaaes af en paa 3 Maaneders Opfigelse af det samlede Byraad antagen Overmaa-

ler, dog under Overtilsyn af et Udvalg, bestaaende af 3 af Byraadets Medlemmer, samt efter en Tagt, som fastsættes af Byraadet og til enhver Tid af dette kan forandres.

I denne Anledning skulde man til behagelig Efterretning og videre fornøden Beskjendtgjørelse tjenstligst melde, at en Ordning af det omhandlede Forhold, der er saa afvigende fra den almindelige, som den her foreslaaede, ikke har Hjemmel i Lovgivningen, og at man derfor maa have Magistraten henviist til i Overeensstemmelse med den bestaaende Lovgivning, *cf.* Frd. af 5te Mai 1683, sammenholdt med Christian V.s danske Lov 3—4—9 og aabent Brev af 3die August 1670, under Forbehold af nærmere allerhøieste Stadsfæstelse at besætte Bestillingen som Veier, Maaler og Brager i Aarhus med en dertil skiftet Person. Ministeriet vil iøvrigt for sit Vedkommende Intet have imod, at det i den Bestikkelse, der udsærdiges for den, hvem Bestillingen overdrages, paalægges denne for egen Regning at anstaffe og vedligeholde de til Udførelsen af hans Bestilling fornødne Redskaber, men der vil ikke i Bestikkelsen kunne foreskrives Regler om Tagten for Veining og Maaling, hvorimod der, saafremt der ønskes Forandring i saa Henseende, derom hertil maa indgives en særlig motiveret Indstilling, *jfr.* allerhøieste Resolution af 15de Januar d. A. (Ministerial-Lidende Nr. 5 Side 10).

Forsaaedit Enken efter den afdøde Veier, Maaler og Brager, Capitainlieutenant Jønsz, Kirstine Jønsz, har anbraget paa, at det maa blive paalagt den, der bestikkes i bemeldte Bestilling, af sammes Indtægter at udrede en aarlig Understøttelse til hende, bedes det hende tilkjendegivet, at Ministeriet ikke har kunnet indvilge i, at der gives den Paagjældende et saadant Paalæg". (Se Mødet den 13de April).

^{200/1870.} I Anledning af, at man fra 2den Generalcommando-Intendantur havde modtaget Meddelelse om, at Samme var bemyndiget til at forhandle med Byraadet om Leiebetingelserne for Oprettelsen af et Gymnastik- og Exerceerhuus, overdroges det til det samme Udvalg (Borgmesteren, Holm og Nørz), som tidligere havde forhandlet med den Høistcommanderende om Sagen, nu at underhandle med Generalcommando-Intendanturen.

^{179/1868.} Det overdroges Hammerich at forhandle med det hæværende Bankcontoir om Salget af Byens Deel af Sproitehuuspladsen, der, med det paa Pladsen værende Sproitehuus, af Nielsen og Baes var vurderet til circa 4000 Rd.

Man vedtog at indgaae til Ministeriet med Anmodning om at fremme Sagen om Afgivelse af en Plads til Opførelse af en Politistation. (Se Mødet den 27de Marts).

^{34/1871.} Da Barbeer Milde havde klaget over at være ansat til Grundstat af en udstykt og fra hans Eiendom paa Hjørnet af Skolegade og Kannikegade solgt Parcel, havde man indhentet Kammerraad Landinspector Honum's Erklæring. Af denne fremgik det, at Udstykningen var foretaget samtidig med Matrifulens Berigtigelse, og at den approberede Udstykning derfor ikke var optagen i Matrifulen; tillige oplyste Hr. Honum, at det Samme var Tilfældet med nogle andre Eiendomme. Man besluttede at lade den fornødne Berigtigelse foretage paa Byens Beføstning.

^{36/1871.} Efter Indstilling af Legatudvalget blev en ledig Portion af Poul Sørensen Lofts Legat tildeelt Jomfru Helt og forhenværende Høfer J. M. Wærum, hver med en Halvdeel, saaledes at den Forstnævnte, der allerede havde en halv Portion, fra 1ste Januar 1871 erholdt en heel.

^{40/1871.} Det overdroges Borgmesteren og Spliid paa Commuens Vegne at give Møde paa et til den 13de Marts 1871 berammet Landvæsencommissionsmøde til Fordeling af Erstatningen til Molle-eier Weiss for Sænkning af Flodmaalet i Molleaaen og Brabrand Sø. (Se Mødet den 16de Marts).

^{41/1871.} Et Andragende fra Avlsbruger H. E. Olsen om, at Sprøitehuset i Havgheden snarest maatte blive flyttet, kunde Byraadet ikke indgaae paa. (Se Mødet den 1ste Juni).

^{42/1871} Man besluttede at bortfælgge den ophævede Borgervæbnings Armaturgjenstande m. B. ved Auction, med Undtagelse af hvad der var taget i Brug af Brandvæsenets Ordenscorps.

Mødet den 2den Marts.

^{201/1870.} Der fremlagdes Meddelelse om, at Indenrigsministeriet under 16de Februar 1871 havde tilskrevet Aarhus Stiftamtshuus saaledes:

„J et med Hr. Amtmandens behagelige Skrivelse af 24de s. M. hertil indsendt Andragende fra Aarhus Byraad har Sammes Fleertal anholdt om Ministeriets Stadsfæstelse paa en Forandring i de i § 35 i Vedtægten for Styrelsen af de communale Anliggender i Aarhus Kjøbstad og i § 3 i Reglementet for Forvaltningen af

Havnen sammesteds indeholdte Bestemmelser om Havnefogdens og Havnelobsernes Lønning, saaledes at der tillægges Havnefogden foruden den ham nu tilkommende faste Løn af 600 Rd. lige Andeel med Havnelobserne i Overskuddet af den saakaldte Lodskasse, efter at der forud er fradraget deels 10 % til Solle- og Pensionskassen, deels 600 Rd. til hver af Lodserne.

Foranlediget heraf skulde man til behagelig Efterretning og videre Beskjendtgjørelse tjenstlig melde, at Ministeriet med Byraadets Mindretal maa være enigt i at ansee det for urigtigt, at nogen Deel af Lodskassens Indtægter anvendes til en Forøgelse af Havnefogdens Lønning, og at det Ansøgte derved ikke har kunnet bevilges."

^{28/1871.} Det meddelees, at Skoledirectionen havde approberet Byraadets Indstilling om Fordelingen af den ledigværende Deel af Lønningen for en Lærer paa ældst Gage.

^{37/1871.} Til overeensstemmende med Havnereglementet critisk at gennemgaae Havnens Regnskab for 1870 valgte Buchheister og Spliid.

^{44/1871.} En af Værtshuusholder J. Jacobsen indgiver Anmeldelse om, at han agtede at opføre en Bygning i Smedegården ud mod Rystbællædningen, havde Bygningscommissionen fremendt til Byraadet med Forespørgsel, om der kunde tilstaaes Jacobsen Ret til Rjorsel ad Smedegården. Byraadet besvarede Spørgsmaalet benægtende, men bifaldt, at der holdes en tre Alen bred Passage aaben fra Meilgade gennem bemeldte Gårde til Rystbællædningen.

^{138/1870.} Efter at Byraadet i Mødet den 4de November 1870 havde taget Beslutning om at henvise Dragonregimentet til at søge Erstatning hos de vedkommende Staldværter for det Tab, Regimentet formeente at Statskassen havde lidt ved, at der i Sommeren 1870 ikke var anvist særlige Gødningsspladser hos de Qvarteerværter, som der var paalignet Indqvartering af Heste, havde Generalcommando-Intendanturen indstillet til Forplejningscorpset, at Intendanturen bemærkedes til at sagsøge Byraadet til Erstatning af det Tab, Statskassen havde lidt, 102 Rd. 42 Sk., eller ogsaa, at det ved Indenrigsministeriet bevirkes, at Byraadet foranstalter det Fornødne lige overfor de paagældende Qvarteerværter.

Indenrigsministeriet, til hvilket Forplejningscorpset havde henvendt sig om Sagen, havde derefter begjæret Byraadets Erklæring. Byraadet vedtog at henholde sig til en af Indqvarteringscommissionen afgiven Betænkning, hvorefter Statskassen, som alt tidligere udtalt, formeentlig

maatte henvende sig directe til Qvarteerværterne, forsaavidt den vilde have nogen Erstatning for det Tab, den maatte have lidt ved, at disse have nægtet at anvise særlig Gjødningssplads, og at Sagen i alt Fald var Kommunen uvedkommende; man besluttede derhos at støtte en Indstilling fra Indqvarteringscommissionen om, at Forpligtelse til efter Cancelliskrivelse 20de Marts 1819 at anvise særlige Gjødningsspladser for Militairstatens Heste maatte bortfalde. (Se Mødet den 27de Juli.)

Mødet den 9de Marts.

^{80/1867.} Fra Vandværksudvalget forelaa Meddelelse om, at Muurmester Nielsen (Medlem af Udvalget) og Stadsingenieuren vare reiste til Kjøbenhavn med de affattede Planer og Overflag for at conferere med Vandinspecteur Poulsen, hvem det havde været umuligt at komme til Aarhus i den forløbne Uge (Se Mødet den 13de Marts).

^{87/1869.} Et overensstemmende med Byraadets Beslutning i Mødet den 3die Juni 1869 udstedt Overdragelsesdocument til Proprietair J. L. Faurshou i Brendstrup paa den Kommunen tilkommende Ret til et Stykke Udmarksdige paa Matr. Nr. 52, samt til en smal Jordstrimmel mellem dette Dige og Brendstrupveien, blev forsynet med Byraadets Underskrift.

^{9/1870.} Der fremlagdes Meddelelse om, at Indenrigsministeriet under 1ste Marts 1871 havde tilskrevet Amtet saaledes:

„I Anledning af den med Amtets behagelige Skrivelse af 7de f. M. derom hertil indkomne Forespørgsel fra Aarhus Byraad skulde man til Efterretning og videre Bekjendtgjørelse tjenstligt melde, at den ved Ministeriets Skrivelse af 10de Januar 1870 i Udfigt stillede Ordning med Hensyn til Beregningen af den Underofficererne tilkommende Qvarteergodtgjørelse endnu ikke er traadt i Kraft, samt at nærmere Tilfjendegivelse om det Tidspunkt, fra hvilket dette kan ske, formeenlig fra 1ste April næstkommende, herfra vil kunne forventes, og at der saaledes indtil videre i den omspurgte Henseende fremdeles vil være at forholde efter de samme Regler, som gjaldt for Aaret 1870, saa at der altsaa under den nuværende Overgangstilstand i Qvarteergodtgjørelse vil kunne tilstaaes:

- a) de giste Underofficerer, hvis Giftermaalstilfælde støtter sig paa §§ 2 og 3 i de allerhøieste Bestemmelser af 2den Mai 1857, 72 Rd. aarlig,

b) de gifte Stabssergenter, Oversergenter og Sergenter af første Lonningsklasse, hvis Giftermaalstilbællse støtter sig paa kongelig Resolution af 10de Juli 1868, henholdsvis 72 Rd., 60 Rd. og 54 Rd. aarlig,

c) samtlige øvrige gifte og ugifte Underofficerer 36 Rd. aarlig. (Se Mødet den 27de Marts.)

^{48/1871.} Da Indenrigsministeriet havde forlangt afholdt Overtagelsesforretning over Exerceerpladserne til Bedømmelse af den Communen tilkommende Godtgjørelse for 1870, besluttede man at foranstalte en saadan Forretning afholdt. (Se Mødet den 20de April.)

^{50/1871.} I Anledning af, at Kjøbmand J. M. Andersen, der efter Opfølgelse fra Byraadet skulde fratræde sin Post som Inspecteur ved Fattiggaarden, havde andraget om at erholde et Gratiale af Ræmmerkassen, bemyndigede man Udvalget for Fattigvæsenet til at udbetale Andrageren indtil 100 Rd.

^{51/1871.} Efter Indstilling fra Skovudvalget vedtog man at vælge Strandsynsmænd efter Lov 23de Januar 1862, for at der kunde blive udstedt Forbud mod Borttagelsen af Steen, Sand og Grus udfor Skoven.

Ligeledes vedtog man en forandret Plan for Høstjerne i Riis Skov, som var foreslaaet i følgende Skrivelse af 26de Februar 1871 fra Kammerherre, Overforster Wimpffen til Skovudvalget:

„Efter at den i indeværende Vinter af nyt foretagne fuldstændige Opmaaling af Riis Skov nu er fuldendt, undlader jeg ikke herved at fremsende det derover optagne Kort, saavel Opmaalingskortet som ogsaa Reentegningen, idet jeg antager, at det sidstnævnte vil være at afgive til Byraadet, medens det førstnævnte maatte forblive i Skovudvalgets Bærg, for at det altid kan være ved Haanden ved Forhandlingerne om de forskjellige Arbejder og Foretagender i Skoven. Ved en saadan Opbevaring af Kortet paa 2 forskjellige Steder vil ogsaa dets Udveksling ved Ildsvaade eller andet Ulykkestilfælde bedst forebygges.

Siden den i Aaret 1868 paabegyndte høist ufuldstændige Opmaaling af Skoven er der navnlig i dens nordlige Deel steet flere Omlægninger af Veien, saa at jeg derefter har seet mig nødsaget til at gjøre Forandringer i de dengang af Landinspecteur Peter Jensen vilkaarlig antagne Hovedafdelinger, og da endvidere deels Bevogningernes Charakter siden 1868 meget har forandret sig, og deels det foreliggende ny Kort gjør det muligt at give et langt nøiagtigere Billede af Skovens forskjelligeartede Dele, har jeg troet

at maatte tilføie Dypmaalingsregisteret en ny, mere detailleret og omfattende Beskrivelse af Skovbestanden end den, som er optagen i den under 29de September 1869 approberede Plan for Behandlingen af Riis Skov.

Af det nu fremlagte Dypmaalingsregister vil sees, at Skovens samlede Areal er faldet noget mindre ud, end det tidligere har været angivet af Landinspector Petersen. Differencen, omtrent $3\frac{3}{4}$ Td. Land, maa dog antages væsentligt at hidrøre fra den usikre og svævende østlige Grændse for Skoven. Efterfom nemlig Skoven stoder til Havet, kan som Grændse vælges enten selve Havstokken eller Forstranden eller ogsaa den øverste Kant af Bassestrænten, hvor Skovvegetationen ophører. Denne sidste Grændse er som den naturligste valgt ved den foreliggende Beregning af det egentlige Skovareal, og naar man hertil lægger Arealet af den steile, ubevøgede Strænt lige ned til Forstranden, saa udkommer omtrent det samlede Areal, som Landinspector Petersen har angivet, for den hele Skov. At han saaledes maa have medtaget hele den uproductive Strandstrænt som Skovareal, fremgaaer tydeligere deraf, at den angivne Difference for Skovstedelen falder paa de 2 uforandrede Hovedafdelinger I og III, i hvilke ogsaa findes de egentlige gøde Strandstrænter, og da der desuden siden den sidste Dypmaaling er, navnlig ved den saakaldte Christiansstol, ligesom ganske forsvundet et ikke ubetydeligt Areal, saa kan den nu angivne Arealstorrelse for Skoven ansees for at være paalidelig.

Den i den oprindelige Plan for Behandlingen af Skoven vedtagne 5-aarige Rotation af de første Udrensninger har ikke kunnet bringes til Udførelse, dels fordi der ved Forhandlingerne om Planens endelige Approbation forløb næsten 2 Aar, forinden de planmæssige Udrensninger fuldstændig kunde gennemføres, og dels fordi Udbyttet af disse første Udrensninger viste sig at være saa betydeligt, at man saa sig nødsaget til foreløbig at fordele Hugsterne paa et længere Aaremaal.

Hvorledes Hugsterne nu i de nærmeste Aar planmæssigen vilde falde, er angivet i den Dypmaalingsregisteret tilføiede Beskrivelse, nemlig:

i Vinteren 1871/72 fortrinshvis Hovedafdeling VI, Underafdeling 5 og 6,

i Vinteren 1872/73 fortrinshvis Hovedafdeling IV, Underafdeling 3,

i Vinteren 187³/₇₄ fortrinsviis Hovedafdeling V, Underafdeling 4,

i Vinteren 187⁴/₇₅ fortrinsviis Hovedafdeling I, Underafdeling 4,

faa at den første Rotation for Udrensningen, som efter den oprindelige Plan skulde have været sluttet med Vinteren 187¹/₇₂, nu først kan blive afsluttet med Vinteren 187⁴/₇₅.

Opmaalingsregister og Beskrivelse over den Aarhaus Commune tilhørende Riis Skov i Henhold til det nu fuldstændigt optagne Kort over Skoene.

Hovedafdelings Nr.	Underafdelingerne.						Hovedafdelings faml. Areal		
	Det bevogtede og productive			Uproductivt.					
	Nr.	Areal.	Bevogningens Art og Bestaaffenhed.	faa- som:	Areal.	Ed. □ Al.			
Ed. □ Al.									
I.	1	1	5250	Gl. Egebestand, underplantet med Bøg og Eg, udrenset i Aarene 1867 til 1869.	Beie og Gang stier	" 7480	15	11480	
	2	2	—						
	3	"	11480						
	4	11	1270	Gl. Egeflov i sin Urtistand med vild Uuderflov af Hassel og Tjørn m. v., hvori findes et Par ubetydelige Granholme. Denne Underafdeling vil falde til Udrensning i Vinteren 1873—1874 og 1874—1875.					
II.	1	"	1750	En lille Birkemose, ung Plantning.	Beie og Gang stier	1 4600	15	6030	
	2	3	7250						Gl. Egebestand, underplantet med Eg og Bøg, udrenset i Vinteren 1868—1869.
	3	10	6430						En fornyet Bøgeflov, hvori dog endnu henstaar endel af Movertæerne, navnlig i den nordlige Deel, udrenset i Vinteren 1867—68.
III.	1	7	3500	En fornyet Bøgeflov med endel gamle Ege og Bøge, udrenset i Vinteren 1867—68.	Beie og Gang stier	" 7360	29	2340	
	2	9	7000						Bøgeflov af forskjellig Middelsalder, udrenset i 1867—68 og 1868—69.
	3	11	6480						Gl. Bestand af Bøg og Eg, tildeels med Opvæxt under, udrenset i Vinteren 1868—69.

Hovedafdelings Nr.	Underafdelingerne						Hovedafdelings samf. Areal	
	Nr.	Det bevogede og productive		Uproductivt.	Areal.	Areal.	Td.	Al.
		Td.	Al.					
IV.	1	2	—	Astemoser, yngre Plantning.				
	2	10	1000	Gl. Bestand af Bøg og Eg blandet med Alm og Aft, tildeels underplantet med Bøg efter Udrengningen i Vinteren 1869—70.	Salou-Plads og Høve	1	"	17 10790
	3	3	11000	Gl. Eggestov blandet med Alm og Aft i sin Urtistand med vildt Understov, der først vil komme til Udrengning i 1872—73.	Veie og Gangstier	"	12790	
V.	1	"	1000	20 Astemoser, ung Plantning.	Bavils-Plads	I	7000	
	2	5	10500	Bøge- og Egebestand under For- yngning, udrenset 1869—70.				28 930
	3	6	10520	Bøge- og Egebestand, tildeels allerede forynget, udrenset i Vinteren 1870—71.				
	4	2	10500	Gl. Eggestov blandet med Alm og Aft i sin Urtistand med vildt Understov, der først vil komme til Udrengning i Vinteren 1872—73.	Veie og Gangstier	1	3410	
	5	6	7000	Gl. Bestand af Bøg og Eg, tildeels allerede forynget, navnlig i den nordlige og sydlige Deel, udrenset i 1870—71.				
	6	3	7000	Ung Bøgeplantning med enkelte gamle Ege og Bøge, udrenset i 1870—71.				
VI.	1	"	4500	Astemoser, yngre Plantning.	Veie og Gangstier	"	11380	29 740
	2	"	8750					
	3	"	6000					
	4	2	"					
	5	10	7880	Ungre Plantning af Bøg og Eg, med endel gamle Ege, som høiligen trænge til at borttages og derfor ere bestemte til Udrengning i 1871—72.	Skovfogedshuus	"	200	
	6	14	4030					
Det samlede Skovareals Hoved-Summa.....								135 4310
Dertil den hele østlige Strandstrækt med Skydebanen og Forsanden, tilsammen circa.....								5 "
Summa-Summarum.....								140 4310

⁵⁶/₁₈₇₁. Byraadet anbefalede et Andragende fra Vognmand Stjær om at maatte anvende Forfittingssummen for en afbrændt Lade paa Byens Mark til at bygge for inde i Byen.

⁷⁵/₁₈₇₁. Et Andragende fra d'Hrr. Birch og Thomsen om Understøttelse af Kæmnerkassen til Udgivelse af en aarlig Veiviser og Adressebog blev forfattet. (Se Mødet den 8de Juni).

Mødet den 13de Marts.

⁸⁰/₁₈₆₇. Vandværksudvalget forelagde Beskrivelse af Værket samt Licitationsconditioner, begge Dele udarbejdede af Stadsingenieuren og gennemfætte af Vandinspecteur Poulsen.

Man bemyndigede Udvalget til at forhandle med vedkommende Grundeiere om Afstaaelsen af den fornødne Plads til Værkets Anlæg. (Se Mødet den 23de Marts).

Mødet den 16de Marts.

¹⁰⁸/₁₈₆₈. Udvalget for Kasse- og Regnskabsvæsenet bemyndigedes til i den nærmeste Tid at realisere indtil 90,000 Rd. i kongelige Obligationer af Communiens Laan. (Se Mødet den 22de Juni).

¹⁷¹/₁₈₇₀. Der fremlagdes Meddelelse om, at Indenrigsministeriet under 2den Marts 1871 havde tilfrevet Aarhus Stiftamtshus saaledes:

„Efter Modtagelsen af den med Amtets behagelige Skrivelse af 14de f. M. hertil indsendte Erklæring fra Aarhus Byraad, indeholdende nogle nærmere Oplysninger med Hensyn til det af Samme gjorte Andragende om Tilladelse til af Communiens Capitaler og navnlig af de Beløb, som Kjøbstaden har erholdt udbetalt i Godtgjorelse for afstaaet Jord til Jernbaneanlægget, at anvende 3000 Rd. til Dækning af Kjøbsummen for Rebslager Guldmanus Eiendom, der er bleven expropriert til Udvidelse af St. Klusgyden, skulde man til behagelig Efterretning og videre fornøden Bekjendtgjorelse tjenstlig meddele, at den begjærte Tilladelse herved meddeles.“

¹⁹³/₁₈₇₀. Der fremlagdes følgende Udvalgsbetænkning:

„Efter at Byraadet havde opfordret Handelsforeningen og Haaandværkerforeningen her i Byen til at udtale sig i Anledning

af Indenrigsministeriets Mundskrivelse af 19de October 1870, have de nævnte Foreninger hver for sig nedsat et Udvalg, der i Forening med Byraadets Udvalg have drøftet Spørgsmaalet om Kjøbstædernes Forhold i det Hele, navnlig om hvad der muligen kunde gøres for at raade Bod paa Kjøbstædernes mindre gunstige Vilkaar, og dette Fællesudvalg tillader sig nu herved at anmode Byraadet om at tiltræde følgende Indstillinger til Kjøbstadcommissjonen:

1. Der bør erlægges samme Betaling for Næringsbeviis paa Landet som i nærmeste Kjøbstad.
2. Ret til at ernære sig selvstændig ved eget og Families Arbejde bør kun tilkomme Personer, der have naaet fuld Myndighedsalder.
3. De i Næringslovens § 28 anførte Undtagelser fra den trusne Afstandsbestemmelse bør bortfalde. De Personer, der nu ere etablerede, betale for Fremtiden en passende Afgift (Næringsstat) til nærmeste Kjøbstad.
4. Krammarfedere ere i det Hele taget ikke længere tidssvarende, og bør derfor affattes over hele Landet. I alt Fald bør Krammarfeders Afholdelse indskrænke sig til een Dag.
5. Provehandel bør indskrænkes til Handelsberettigede, og al Omloben med Varer, t. Ex. Fjer, Humle og Udgods, bør forbydes.
6. Hele Brændeviinskatten bør tilfalde Kommunen.
7. En streng Overholdelse af Næringslovens Bestemmelser er nødvendig. Uberettiget Næringsbrug bør paatales af Politiet; navnlig maa fremhæves Nødvendigheden af en streng Control med de i § 40 omhandlede Auktioner.
8. Ministeriets Bevillingsmyndighed i Sager, der høre under Næringsloven, bortfalder.
9. Staten bør yde større Tilskud til tekniske Skoler og andre industrielle Viemeb, og i det Hele taget i større Omfang end hidtil understøtte den industrielle Virksomhed.
10. En Lov, hvorefter tilgrændsende Landdistricter kunne indbrages under Kjøbstadens Grund, ansees for at være af tvingende Nødvendighed. Kjendskab til Forholdene i flere Kjøbstæder, f. Ex. Aarhus, Odense, Randers, vil godtgjøre Berettigelsen af dette Indstillingspunkt.
11. Reglerne for den communale Beskatning bør underkastes en Revision.

De Personer, som drive Næring, have Embede eller anden Forretning i en Kjøbstad, uden at boe i samme, bør svare Communeskat til Kjøbstaden af den Indtægt, en saadan Virksomhed indbringer.

Bestemmelserne i Communeoven af 26de Mai 1868 § 26 bør forandres.

Man anseer det for ønskeligt, om der kunde udfindes en Maade, hvorpaa Actieselskaber og andre lignende Institutioner beskattes efter deres Udbytte.

12. Bygningsafgiften forventes nedsat til det Beløb, den androg 1844.
13. Man anbefaler en Revision af Fattiglovgivningen.

Fattighyrden bør fordeles amtsviis, eller Afgang til Forsorgelsesret betinges af 10 Aars Ophold i Communen.

Udvalget tillader sig endelig at fremsende medfølgende Bilag (et Forslag fra Kjøbmand D. Vech om Indretningen af Kornborser), som bedes tilstillet Kjøbstadcommissionen og anbefales til dennes Opmærksomhed."

^{1/1871}. Man vedtog at afhjæve d'Herr. Budg-Müller & Co. 50 Exemplarer à 2 Rd. af et fotolithograferet Kort over Aarhus, som var udført i formindstet Maalestok efter de ifølge Lov 11te Febr. 1863 optagne Kort over Byen. (Se Mødet den 6te Juli).

^{40/1871}. Der fremlagdes Meddelelse om, at der vilde blive afordret Byen c. 200 Rd. som første Afdrag paa Erstatningen til Møller Weis for Sænkning af Flodemaaliet i Aaen.

Aloderne den 23de og 24de Marts.

^{80/1867}. De af Vandværksudvalget indsendte Licitationseconditioner bleve gennemgaaede og vedtagne.

Det blev overdraget Udvalget at udbyde Bærket i Entreprise. (Se Mødet den 30te Marts).

Mødet den 27de Marts.

^{179/1868}. Det meddeltes, at Nationalbanken ikke agtede at afhjæve Communen Sprotehuspladsen, og at Ministeriet for Kirke- og Underviisningsvæsenet, hos hvem Sagen om Afgivelse af Plads til en

Politistation var beroende, gennem Justitsministeriet var erindret om Sagens Fremme. (Se Mødet den 4de Mai).

^{6/1870.} Der fremlagdes Meddelelse om, at Indenrigsministeriet under 11te Marts havde tilskrevet Aarhus Stiftamtshus saaledes:

„Under Henviisning til de med Amtets behagelige Skrivelse af 18de Marts f. A. modtagne Erklæringer fra Aarhus og Horsens Byraad, betræffende de i Skrivelse herfra af 10de Januar f. Aar i Forslag bragte Regler for Beregningen af den Godtgjorelse i Penge, der af vedkommende Commune kan tilstaaes de sammesteds garnisonerende Underofficerer istedetfor Qvarteer in natura, skulde man til Efterretning og videre Beskændtgjorelse tjenstligt melde:

1. at den ommeldte Qvarteergodtgjorelse, fra 1ste April d. A. at regne, vil kunne beregnes:

for en Stabssergent eller Ligestillet til 48 Rd. aarlig;

for en Oversergent eller Ligestillet til 36 Rd.;

for en Sergent eller Ligestillet til 30 Rd.,

saaledes at denne sidste Godtgjorelse ligeledes tilfalder Corporaler og de med dem Ligestillede;

2. at der foruden den under Nr. 1 nævnte Godtgjorelse kan tilstaaes de Gifte blandt de Underofficerer og med dem Ligestillede, hvem der ved den allerhoieste Resolution af 10de Juli 1868, Post 2, er aabnet Udgang til Tilslæg for deres Familier i Tilfælde af Udecommando, en yderligere Godtgjorelse af 24 Rd. aarlig eller ialt:

en Stabssergent eller Ligestillet 72 Rd. aarlig;

en Oversergent eller Ligestillet 60 Rd.;

Sergenter af ældste Lønningssklasse med Flere, hver 54 Rd.; dog saaledes, at de Underofficerer, der, da den allerhoieste Resolution af 10de Juli 1868 udkom, havde indgaaet Hgteskab i Henhold til §§ 2 og 3 i de allerhoieste Bestemmelser af 2den Mai 1857, fremdeles ville kunne beholde den dem mulig hidtil tillagte større Qvarteergodtgjorelse;

3. at Underofficerer, der som Enkemænd have Huusstand, med Hensyn til Qvarteergodtgjorelse kunne sættes i Klasse med Gifte. Foraaavdt der bliver Spørgsmaal om istedetfor foranmeldte Qvarteergodtgjorelse at anvise nogen Underofficeer Qvarteer in natura, bemærkes, at ingen Underofficeer (gift eller ugift) kan gjøre Paastand paa, at Qvarteret forsynes med mere end 1 Sengested, men vel at dette er en dobbelt eller Tomands seng, eller paa, at der udbetales

ham dobbelte Brændfels- og Lyspenge (jvfr. Fr. 15de November 1816 § 12 og Cancelli-Skrivelse 2den November 1824), samt at de foran under Nr. 2, jvfr. Nr. 3, nævnte Underofficerer, hvem der som Gifte er indrømmet Udgang til en hoiere Qvarteergodtgjorelse, kunne fordrø sig anvist et eget Bærelse med Kaffelovn, forsynet med Røgeindretning eller istedet derfor Udgang til Kjøkken, hvorimod der til de øvrige Underofficerer (giste eller ugiste) kan anvises Qvarteer saaledes, at Flere i Forening indqvarteres i samme Bærelse, idet man dog selvfølgelig Intet har imod, at der, naar Omstændighederne tillade det, ogsaa anvises de Underofficerer, hvem der ikke tilkommer Qvarteergodtgjorelse som giste, et eget Bærelse til Afbenyttelse, naar dette kan stee uden forøget Udgift for Staten eller Kommunen, saaledes at de altsaa i modsat Fald maa nøies med, at der anvises dem Qvarteer sammen med andre."

^{82/1870.} I Anledning af en Forespørgsel fra Amtsrådet, om Byrådet i indeværende Aar agtede at foretage en Udvidelse af Byrådsalen, var denne Sag gjenoptaget paa Dagsordenen.

Man vedtog at lade Salen udvide i Løbet af Sommeren overensstemmende med den tidligere udarbejdede Plan.

^{123/1870.} Man vedtog at lade afholde Auction over den saakaldte „Fattighuusstof“ ved Munkeport. (Se Mødet den 27de April.)

^{49/1871.} Da Indqvarteringscommissionen ved Udarbejdelsen af den ny Ligning til Fordeling af Indqvartering in natura havde været i Uvisshed om, hvorvidt den kunde ansætte Jernbanen, Saltværket, Gasværket, Svineslagteriet og Karhuus Mølle, havde Commissionen henvendt sig til Byrådet for at faae Spørgsmaalet afgjort. Byrådet besluttede at fritage Jernbanen indtil videre, hvorimod man ikke fandt tilstrækkelig Anledning til at fritage de øvrige nævnte Bygninger med Undtagelse af Møllen, der ligger udenfor Byens Grund.

^{66/1871.} Et af Udvalget for Stovvæsenet anbefalet Andragende fra Restaurateur H. A. Thomsen om Fornyelse af hans Ret til Beværtning paa „Ferdinandspladsen“ i Riis Skov, der udløb den 1ste April 1871, enten paa 5 Aar for en aarlig Leie af 75 Rd. eller paa 10 Aar for 100 Rd. aarlig, blev afgjort derhen, at Leiemaalet fornyes paa 5 Aar for en Afgift af 75 Rd., hvorhos der gives Contracten nogle nærmere Bestemmelser med Hensyn til Benyttelsen af Pladsen, bl. A. at Leieren, naar Byen ved festlige Leiligheder maatte

have Brug for Pladsen, afgiver sin Ret til Beværtning uden Bederslag herfor.

^{69/1871.} Et Andragende fra Jernstuber Frich om at maaatte udtræde af Havneudvalget blev afflaet med 7 Stemmer imod 5.

^{74/1871.} Det blev overdraget Procurator, Høspitalsforstander Møller for Communen at procedere en Sag, Kjøbmand H. Broge havde anlagt mod Byraadet til Underkjendelse af en Udpantningsforretning for Skatter til Aarhus Commune for den Tid, Hr. Broge i 1870 havde Ophold i Brabrand.

Modet den 30te Marts.

^{80/1867.} Det meddeelestes, at der ved den afholdte Auction over Communens Eiendom paa Staade Mark kun var budt 1200 Rd., hvorfor en ny Auction over Eiendommen var requireret.

Da det vilde være nødvendigt til Anlæg af Vandværket at erhverve en Deel (3 Tdr. Land) af den Borgmesterembedet tilhørende Jordlod i Olsjorden, havde Borgmesteren fremsat de Vilkaar, paa hvilke han vilde indstille til Ministeriet, at Jordestykket afhændes til Communen. Tilbudet, der gik ud paa en Kjøbesum af 3000 i tgl. Obligationer eller 2,500 Rd. contant, blev antaget saaledes, at Betalingen erlægges i kongelige Obligationer med Renter fra 1ste April 1871, fra hvilken Tid Leieren fritages for at svare Leieafgift til Borgmesterembedet. — Kjøbet blev indstillet til Ministeriets Approbation.

— Byraadet gennemgik et foreløbigt Forslag fra det i Mødet den 30te Juni 1870 nedsatte Udvalg angaaende Betalingen for Vand fra Vandværket.

Sagen blev sendt tilbage til Udvalget med Anmodning om at fremkomme med endelige Forslag.

Modet den 13de April.

^{80/1867.} Et Forslag fra Frich om allerede nu at besætte Posten som Maskinmester ved Vandværket sendtes vedkommende Udvalg til Erklæring. (Se Mødet den 8de September).

^{130/1870.} Magistraten havde oversendt Byraadet de Ansøgninger, der vare indkomne om den ledige Post som Veier, Maaler og Brager i Aarhus, tilligemed en Meddelelse fra Handelsforeningen om, at

denne Forenings Fleertal var stemt for, at Posten blev besat med Hr. P. Peteresen, der for Tiden var constitueret i Posten. Byraadet besluttede at udtale sig for Hr. Petersens Valg. (Se Mødet den 13de Juli.)

^{183/1870.} Der fremlagdes Meddelelse om, at Indenrigsministeriet under 28de Marts 1871 havde tilskrevet Aarhus Stiftamt huus saaledes:

„Ved at tilbageføre I det hosfølgende Overflag over Aarhus Havns Indtægter og Udgifter for Aaret 1871, der er blevet forsynet med Paategning om, overensstemmende med § 16 i Lov af 26de Mai 1868 om Kjøbstadcommunernes Styrelse, at have været forelagt Ministeriet, og som bliver at vedlægge Havneregnskabet, skulde man tjenstligt anmode Hr. Amtmanden om at paalægge Byraadet at drage Omfarg for, at de aarlige Overflag for Fremtiden, saaledes som i Havnereglementets § 5 foreskrevet, ledsages af de fornødne Oplysninger om de enkelte Indtægts- og Udgiftsposter, idet man efter den Anledning, som den med Deres Erklæring af 24de f. M. hertil indsendte Skrivelse fra Aarhus Havneudvalg dertil giver, skal henlede Opmærksomheden paa, at der ved Afgjørelsen af Spørgsmaalet om, hvilke Oplysninger der maa ansees nødvendige, maa tages Hensyn til, at disse ikke alene skulle tjene Byraadet, men ogsaa Ministeriet til Veiledning ved Gjennemsynet af Overflaget, jfr. Ministeriets Circulaire af 16de April 1869.

I Forbindelse hermed skal man derhos bede Byraadet tilføjebegivet, at Ministeriet maa fastholde, at der ikke af Havnekassen kan udbetales andre eller højere Lønninger end de, der ere hjemlede ved Havnereglementet, medmindre der hertil er erhvervet særligt Samtykke fra Ministeriet, og at derfor de paa Overflaget for 1871 under Conto 5 b og c opførte Beløb, med hvilke dette ikke er Tilfældet, strengt taget burde udgaae af Overflaget. Da Ministeriet imidlertid ikke har Noget at erindre imod, at det slaaes fast, at disse Beløb skulle udredes af Havnekassen, tillader man herved, at der gives Havnereglementets § 3 følgende Tillæg:

1. under 2 indfættes efter 600 Rd.: „Desuden tillægges der ham indtil videre 20 Rd. for at aflægge Regnskab for og føre Tilfyn med Kraner og Ballast.“
2. der indfættes efter 3:

4. „et Havnebud med en aarlig Lon af 100 Rd., der antages og afstediges at Havneudvalget.“

Ministeriet finder derhos Intet at erindre imod, at der tilstaaes det nuværende Havnebud et personligt Tillæg af 20 Rd.“

^{68/1871.} I Anledning af et Andragende fra Navigationslærer J. A. Holm i Flensborg om Understøttelse af Communen til at grundlægge en Navigationskole i Aarhus vedtog man at indhente Erklæring fra Handelsforeningen.

^{70/1871.} Det overdroges Mors, Buchheister og Koppel paa Byraadets Vegne at tiltræde et af Haandværkernes og Arbeidernes Engeforening nedsat Fællesudvalg angaaende de tvende Foreningers Sammensmeltning til een.

^{77/1871.} Efter Indstilling fra Bygningscommissionen vedtog man at betale Smed H. J. Jensen 50 Rd. for at afgive saa Meget af den ham tilhørende Grund ved Meilgade, Gade-Nr. 21, at Facadelinien kunde komme i Flugt med de tilstodende Huse.

^{78/1871.} Der fremlagdes Udskrift af Bygningsprotocollen, hvorefter Bygningscommissionen havde truffet Overenskomst med Slagter Th. Jørgensen, Eier af Stedet Nr. 1 og 3 i Dyrkarken, om: „at Jørgensen foruden at nedbryde den anmeldte 2-Etages Bygning tillige nedbryder Endegavlen af Hjørnesteedet, ud imod Dyrkarken, og indrykker begge Steder saaledes, at Fortoget paa hele Strækningen bliver 2 Alen 2' bredt, ligesom selve Hjørnet afbrydes enten fladt eller med lovlig Runding. Bygningen ud imod Dyrkarken opføres paa hele Længden med 2 Etagers.

Som Bederlag saavel for Beføstningen ved Nedbrydning som Gjenopførelsen af Muurværk og Fundament, som ogsaa for den til Gaden afgivende Grund overdrages Jørgensen den Plads, som ligger sønden for hans Hjørnebygning paa vestre Side af Gronlandsgade.

Denne Plads, hvortil Jørgensen med flere Eiendomme har Udgangs- og Kjørselsret, som strækker sig 14 Alen sydvest for Jørgensens Forbygning og indtager Dydden fra Gadelinien til Stephen Rasmussens Gaards Muur, overdrages Jørgensen til Indhegning og med Eiendomsret, dog saaledes, at han skal taale den Ret, som de andre tilgrændsende Eiendomme have til Udgang og Passage over Pladsen. Denne Overenskomst bliver at indstille til Byraadets Approbation.“

Byraadet bifaldt Overenskomsten, idet man forudsatte som en Selvsølge, at hverken Jørgensen eller de andre Grundeiere, som hidtil havde haft Ret til at passere over det solgte Stykke, fik saadan Ret over Communens tilstodende Grund.

Man vedtog at lade optage et Situationskort og derefter søge Indenrigsministeriets Approbation paa den ffete Afhændelse.

Modet den 20de April.

^{80/1867.} Efter Byraadets Beslutning i Modet den 30te Marts var der afholdt ny Auction over Byens Eiendom paa Staaede Mark, men uden at der ffete hviere Bud. Man vedtog derfor at approbere det ved Auctionen den 28de Marts gjorte Bud, 1200 Rd.

^{193/1870.} Den i Modet den 30te Marts paabegyndte Behandling af Udvalgets Forslag til Erklæring i Anledning af Indenrigsministeriets Circulaire af 19de October 1870 (om de Provindsfjofstæderne vedrørende Forhold) blev fortsat.

Det overdroges Borgmesteren, Nors, Koppel, Béch, Gamst, Kraberg og Spliid at gjøre Forslag til den Betænkning, Byraadet vilde have at afgive (sfr. Modet den 11te Mai).

^{48/1871.} Der fremlagdes Oversffjonsforretning til Fastfættelse af Communens Godtgjorelse for de af Garnisonen benyttede Exerceerpladser. Oversffjonsmændene anslog den Indtægt, Kommunen kunde have af Pladserne, naar de udleiedes paa sædvanlig Maade, til 17 Rd. pr. Tonde Land af den store og 26 Rd. af den lille Exerceerplads.

^{78/1871.} Man undersffrev en Indstilling til Indenrigsministeriet om Approbation paa den i Modet den 13de April vedtagne Grundafstaaelse til Slagter Th. Jørgensen.

^{83/1871.} Til Inspecteur ved Fattiggården valgtes Bestyreren for Forsorgelsesanstalten „Fællesshaab“ ved Middelfart, Hr. P. F. Mathisen.

^{86/1871.} Over et Andragende fra Bærtshuusholder Simon Jacobsen om Medlæggelse af Slæbestedet ved hans Eiendom paa Magade vedtog man at indhente Erklæring fra Udvalget for Bygninger og Inventariesager.

^{87/1871.} Rehslager Guldmann, som agtede at bebygge en tæst ved St. Slusf Kirkegaard beliggende Grund, der grændser til det ved Kystbeflædningen indvundne Areal, havde indsendt Andragende om at erholde Facaderet ud mod Kystbeflædningen paa samme Betingelser som Grundeierne i Meitgade. Andragendet tilfillede Kystbeflædningsudvalget til Erklæring (See Modet den 19de Mai).

Modelt den 27de April.

^{123/1870.} Der fremlagdes Meddelelse om, at den Byen tilhørende Tost Matr. Nr. 31 d ved Munkeport var bleven stillet til Auction den 26de April og tilslaaet Kjobmand N. Lassen som Høiſtbydende for 2,625 Rd. Byraadet approberede dette Bud under Forbehold af Indenrigsministeriets Approbation.

^{80/1867.} I Henhold til den af Byraadet i Modelt den 24de Marts tagne Beslutning havde Vandværksudvalget afholdt skriftlig Licitation over Overtagelsen af Vandværksanlægget; de indkomne Bud varierede fra 149,000 Rd. til 160,000 Rd. eller, med Tillæg af Udgifterne ved Rørledningerne til de enkelte Huse, fra 159,600 Rd. til 169,000 Rd. Da disse Bud, naar endvidere tillægges Omkostningerne ved Expropriation 18,000 Rd., Administration 4,500 Rd. og til uforudseelige Udgifter 7000 Rd., betydelig overstred, hvad man i sin Tid havde paaregnet, indstillede Udvalget samtlige Bud til Forkastelse og foreslog at afholde ny Licitation, ved hvilken der da skulde fastsættes en længere Frist for Indgivelsen af Tilbud, hvorhos Bæret først skulde forlanges afleveret til 1ste October 1872. Byraadet forkastede eenstemmig de indsendte Bud og besluttede at lade afholde ny Licitation over Arbeidet, paa samme Conditioner som tidligere, og saaledes, at Fristen for Tilbudenes Indsendelse fastsættes til 6 Uger fra Beskendtgjorelsens Dato og Fristen for Arbeidets endelige Aflevering alternativt til 1ste Juli eller 1ste October 1872.

Modelt den 4de Mai.

^{80/1867.} Byraadet modtog Meddelelse om, at Indenrigsministeriet under 28de Marts havde tilskrevet Aarhus Stiftamtshuus saaledes:

„Ved tvende Skrivelser af 11te d. M. har Amtet hertil indsendt 2 Andragender fra Borgmesteren og Byraadet i Aarhus om Tilladelse henholdsvis til at afhænde og til at købe 3 Td. Land af den Borgmesterembedet tilhørende Jordløs Matr. Nr. 4 a i Oldjorden til Anlæg af et Vandværk paa Vilkaar, at Communen erlægger en Kjobsum af 3000 Rd. i fgl. Obligationer, der blive at bevare for det ommeldte Embede, samt derhos overlager den Deel af Erstatningssummen for Sænkningen af Vandstanden i Møllesaaen, som efter Landvæsencommissionens Men-

delse skal paalægges det ovennævnte Matr. Nr. og tilsvares Molle-
cier Weis, hvorhos endvidere Kjøbet ansees sluttet den 1ste
April d. A., fra hvilket Tidspunkt Renterne af Obligationerne til-
falde Borgmesterembedet, medens fra samme Tid Jordloddens
nuværende Leier fritages for at tilsvare Embedet Leicagiften af
de ommeldte 3 Td. Land, samt Udgifterne ved Opmaaling og
Udstykning af Arealen og ved Salget i det Hele bæres af Com-
munen.

I denne Anledning skulde man til behagelig Efterretning og
videre fornøden Beskjendtgørelse tjenstligst melde, at Ministeriet
meddeler Samtykke til den ovennævnte Transaction, saavel som til
at det Borgmesterembedet tilfaldende Vederlag forbliver inde-
staaende i fgl. Obligationer, mod at disse ombyttes med et paa
Embedet lydende Indskrivningsbeviis, hvormed Amtet anmodes
om at have Indseende.

2 Kort følge hoslagt tilbage."

Der fremlagdes Udskrift af Vandværksudvalgets Forhandlings-
protocol saalydende:

„Aar 1871 den 24de April holdt Vandværksudvalget et Møde,
til hvilket de Løbsiere og Brugere, over hvis Grund Korteledningen
føres, vare tilfagte.

1. Bognmand Søren Mittelfsen, der er Leier af den Deel af
Borgmesterembedets Jordlod Matr. Nr. 4 a, hvoraf 3 Tdr.
Land fra 1ste April d. A. af Communen er affjort Borgmester-
embedet, endes med Udvalget om en Erstatning een Gang for
alle af 200, er To Hundrede, Rigsdaler, at udbetale i Slut-
ningen af August d. A. Alt under Forbehold af Byraadets
Approbation.

Søren Mittelfsen,
m. f. P.

2. Kjøbmand C. Langballe, der er Leier af Communens Jord-
lod Nr. 14 og 15 i Oldjorden, hvilket Leiemaal udløber i
1880, over hvilke Løbder Korteledningen til Beholderen føres,
indgik paa at modtage en Erstatning af Communen, beregnet
pr. Tonde Land:
 - a. under Forudsætning af, at Sæden kan høstes moden, til
40 (syrgethye) Rigsdaler, og
 - b. under Forudsætning af, at Sæden ikke kan høstes moden,
til 120 (Et Hundrede og tyve) Rigsdaler.

Alt efter senere foretagen Opmåling og under Forudsætning af Byraadets Approbation.

C. Langballe.

3. Kjøbmand Julius Frandsens Enke, der mødte ved sin Son, Hr. Anton Frandsen, er Leier af Communens Jord: lod i Oldjorden Nr. 2, over hvilken kun Korfledningen vil blive fort, og Nr. 16, paa hvilken tillige Beholderen vil blive anlagt. Leiemaalet ophører i 1880.

Foraaaviddt den leiede Jord kun berøres af Korfledningen, indgif han paa samme Vilkaar, som Kjøbmand Langballe, hvorimod der med Hensyn til den Jord, der skulde afstaaes til Beholderen, ikke kunde opnaaes Enighed, hvorfor Erstatningen herfor i Henshold til Leiecontracten bliver at fastsætte ved Taxation.

pr. Julius Frandsens Enke

A. Frandsen.

4. Kjøbmand Meulengracht, der eier Bryggeriet Ceres, over hvis Grund nærmest Naen man onsker at fore Korfledningen fra Bærket til Byen, erklærede Intet at ville have imod, at Kørerne anbringes paa hans Grund og eventuelt at give Communen Ret til at eftersee dem, hvis Skade skulde indtræffe, paa Vilkaar:

- a. at Communen afstaaer til ham det Stykke af Trind-Sø, som ligger udenfor hans Grund ud til Naen, og at Communen udreder den Erstatning, som efter Landvæsenkommisssiouens Kjendelse skal betales for samme til Möller Weis;
- b. at der gives ham Veiret fra Silkeborg Bei ned ad den Bei, som fra denne anlægges ned til Bærkepladsen, imod at han selv anlægger de fornødne Overkorsfeler fra denne til Bryggeriet Ceres's Grund;
- c. at Communen forpligter sig til at indlægge i Kjedlerne rogsfortærende Jldsteder;
- d. at Omkostningerne ved Thinglæsning af denne Overeenskomst afholdes af Communen, ligesom ogsaa at denne holder ham skadesløs, foraaaviddt der fra Pantecreditorernes Side skulde stee Indsigelse mod denne Overeenskomst, og endelig, at Communen erstatter enhver Skade, som enten

ved det første Anlæg eller ved senere Efterhyn tilføies hans Grund efter uwillige Mænds Anfattelse. Naar Eftersyn af Forledningugen skal finde Sted, skal forud stee Anmeldelse herom til Cieren.

Alt under Forudsætning af Byraadets Approbation.

Meulengracht.

5. Bognmand P. Vader var ikke modt, men Kammerraad Honum oplyste, at denne paa Aastedet havde erklæret sig tilfreds med følgende Erstatning:

- a. for det med Rug besaaede Areal 140 (Eet Hundrede og fyrgethyve) Rigsdaler pr. Tonde Land;
- b. for det med Byg besaaede Areal 120 (Eet Hundrede og thyve) Rigsdaler pr. Tonde Land, og forsaavidt Sæden høstes moden, i begge Tilfælde kun en Erstatning af 40 (fyrgethyve) Rigsdaler pr. Td. Land, hvilte Tilbud Udvalget vedtog at indstille til Byraadets Approbation.

Modet hævet."

Byraadet approberede de Overenskomster, Udvalget havde affluttet med Søren Mikkelsen, C. Langballe, Julius Frandsens Onke og Bognmand P. Vader, men udsatte at tage Beslutning om Overenskomsten med Cieren af Ceres, indtil der var tilveiebragt Erklæring fra Pantecreditorene i denne Eiendom.

Muurmester Nielsen blev fritaget for at være Medlem af Vandværksudvalget.

^{228/1867.} Den administrerende Directeur for den nye jydste Rjbstads-creditforening havde begjært Byraadets Erklæring om, horn meget der med Sikkerhed kunde udlaanes i nogle Eiendomme i Aarhus; men da man endnu ikke havde modtaget de nærmere Bestemmelser, der ifølge Kundgjorelse af 8de April 1871 kunde ventes fra Indenrigsministeriet om Byraadenes Medvirning ved Burderingen af Eiendomme, der ønskes optagne i Creditforeningen, sandt man ikke Anledning til for Tiden at afgive den forlangte Erklæring.

^{176/1868.} Havneudvalget erholdt Bemyndigelse til at anmode Vandbygningsdirecteur, Etatsraad Carl sen om at komme til Aarhus for her at conferere med Udvalget angaaende en projekteret Forlængelse af den søndre Havnemole, hvorom Vandbygningsdirecteuren under 4de Marts havde afgivet følgende Erklæring til Indenrigsministeriet:

„Ved at tilstille mig en af flere Blag ledsaget Skrivelse fra Aarhus Byraad angaaende det under mit Tilsyn udarbejdede Forslag til Udvidelse af Byens Havn har det høje Ministerium under 17de December f. A. forlangt min Erklæring herover. Efter at jeg med Hensyn hertil har givet Ingenieur Otterstrøm, der har udarbejdet Forslaget, Leilighed til den her medfølgende Udtalelse, skal jeg under Henvisning til denne tillade mig de følgende Ytringer.

Det, som for Tiden paatænkes ved Aarhus Havn, er en Forlængelse af den søndre Mole, saaledes at der tilveiebringes større Ro i Bassinet. Byraadets Havneudvalg udtalte imidlertid ved den Conference, jeg i 1869 havde med samme, at efter dets Formening vilde det i en nær Fremtid tillige være nødvendigt, at Havnen udvidedes. Mødens Forlængelse kunde derfor sies saaledes, at den ikke alene ikke var til Nytte for, men kunde passe ind i de til Udvidelsen fornødne Foranstaltninger. Forinden Beslutning blev tagen angaaende det nu paatænkte Arbejde, maatte altsaa tages under Overveelse, hvortil ogsaa Udvidelsen hensigtsmæssigt vilde kunne udføres. Det er som Resultat af en saadan Overveelse, at den af mig under 19de Mai f. A. forelagte Plan er fremkommen, og uden at det var Meningen, at Planen strax burde udføres i sin Heelhed. De indlevede Bemærkninger i Aarhus Havneudvalgs nu foreliggende Skrivelse foranledige mig til at henvende Opmærksomheden derpaa.

Ifølge den udarbejdede Plan, og naar det angivne fjernere Formaal skal have sig Betydning, udtræves der en Forlængelse af den nuværende søndre Havnemole af omtrent 800 Fod. Forlængelsen gives en saadan Retning, at den baade dækker den gamle Munding og naaer ud over 20 Fods Dybdelinie. Omkostningerne ved dette Arbejde vilde efter Ingenieur Otterstrøms Overslag, hele Udgiften ved Anskaffelsen til Redskaber og Apparater til den foreslaaede nye Byggemaade medregnet, beløbe sig til 121,200 Rd., og de ere af Havneudvalget anslaaede til over 130,000 Rd. Udvalget anseer det for betænkeligt for Havnens at indlade sig paa en saa betydelig Udgift og har derfor undersøgt, hvorvidt det nærmere tilsigtede Siemål ikke kan opnaaes ved en ringere Beslutning. Her har den Udvei først frembudt sig at vise Forlængelsen mere indefter mod Land, og det er den, Udvalgets Fleertal er tilbøjelig til at vælge.

Men denne Forandring medfører blandt Andet, at Molens Hoved, og altsaa tillige den fremtidige Havnemunding, kommer ind paa en ringere Vanddybde. Saafremt den projecterede Dybde af 20 Fod i Indløbet skal fastholdes, maa der altsaa foretages en Uddybning udenfor Havnehovederne.

Den Fremgangsmåde, ved Mundring af tilveiebringe en tilstrækkelig dyb Rende ind til en Havn, kan ikke i det Hele taget ansees som forlæstelig, og den maa anvendes paa mange Steder, hvor den attraaede Dybde ellers ikke kunde opnaaes. Men saadanne ved Kunst uddybende, ubeskyttede Løb ere altid mere eller mindre udlætte for Tilfætning, og saavel den første Uddybning som den senere Vedligeholdelse ere mere betydelige end lignende Arbejder indenfor en Havnemunding. Man benytter derfor ikke gjerne dette Middel, naar det kan undgaaes. Dernæst vil en Forandring af Planen i denne Retning, som allerede bemærket i min tidligere Skrivelse, medføre, at Havnemundingen kommer til at ligge Landgrunden nærmere. Om dette just ikke vil have til Følge, at Mundingens Andvning bliver forbunden med Fare, saa vil den dog blive mindre beqvem. Fremdeles vil, som ligeledes anført, det nye Vassins Gladeindhold, under Forudsætning af den samme Udstrækning af de omgivende Bærter, blive formindsket, hvad der ogsaa er et Tab, om det end ikke for det Første vil blive af Betydning. Jeg kan derfor ikke anbefale Fleeraltets Forslag, om jeg end ikke ubetinget udtaler mig derimod. Aarhus har i sin Betiagenhed umiddelbart ved den dybe, temmelig lissfri Bugt en Fordeel, som, naar hensees til de øvrige gunstige Betingelser for Byens Udvikling, forjener at benyttes i sit hele Omfang.

I Overensstemmelse med det her Anførte finder jeg mig mere tiltalt af det af et Mindretal i Havneudvalget fremsatte Forslag, at bygge de første 400 Fod af Forlængelsen efter den forfattede Plan og heril at føie et Bælt af lettere Bygningsmaade, vilst indester, saaledes at den forlangte Dækning for den nuværende Havnemunding bliver opnaaet. Det tilføiede, lettere Bælt skulde da være midlertidigt og bestemt til at borttages, naar Havneudvidelsen bringes til Udførelse. Omkostningerne ved dette Arbejde vilde dog endnu blive temmelig høje — Ingenieur Diersfrom anslaaer dem til 76,000 Rd. — men kun den mindre Deel af Arbejdet, nemlig til en Overflagssum af 10,500 Rd., vil gaae tabt i Tilfælde af Havnens Udvikelse. — Saafremt det i Rodsætning heril antydede Alternativ vælges, at

opføre en lettere Mole af 600 Fods Længde, uafhængig af den forfattede Plan, vilde Udgiften vel blive betydelig mindre — efter Otterstrøms Beregning 42,000 Rd. — men derimod vilde i saa Fald det hele Værk maatte bortryddes, naar Udvidelsesplanen i sin Tid skulde gennemføres.

De mig med Ministeriets ovennævnte Skrivelse tilstillede Atter følge hermed tilbage."

Den medfølgende Skrivelse fra Ingenieur Otterstrøm af 9de Februar er saalydende:

"Ved at tilsiile mig den hermed tilbagefølgende Skrivelse fra Aarhus Havnendvalg har Hr. Statsraaden anmodet mig om at udtale mig om de i ovennævnte Skrivelse gjorte Ytringer, samt om de i denne fremsatte Forslag. I Anledning heraf skal jeg tillade mig følgende Bemærkninger:

Med Hensyn til den af mig forfattede Plan hedder det i Havnendvalgets Skrivelse, at den anførte Overslagssum 213,000 Rd., for Opførelsen af en ny nordre Mole og Forlængelsen af den søndre i Overeensstemmelse med de medfølgende Tegninger, erkjendes for at være for lavt anslaaet. I mit Overslag eller i den Tegningerne vedsoiede Beskrivelse findes imidlertid intet Saa-
dant antydet, og skjøndt jeg maa indrømme, at Overslaget, naar Arbeidets Udførelse foreligger, vor uunderkastet en nærmere Revision, kan jeg dog ikke ansee det for givet, at denne vil føre til en Forøgelse af Overslagssummen. Heller ikke er det ved mit Forslag anseet for nødvendigt at bygge den nordre Mole samtidigt med Forlængelsen af den søndre, da det, som det for Tiden kommer an paa, at skaffe Ro i det nuværende Vassın og navn-
ligen ved Dampskibenes Anlægsplads, fuldstændigt opnaaes ved den foreslaaede Forlængelse af den søndre Mole. Og saa erkjendes dette i Havnendvalgets Skrivelse; men idet der anføres, at dette Arbeide alene vil medføre en Udgift af over 130,000 Rd., maa jeg dog bemærke, at heller ikke denne Sum er motiveret ved mit Overslag. I dette er nemlig, ifølge Post I., den østlige Mole anslaaet til 97,110 Rd. 16 Sk.; naar hertil lægges den paa dette Arbeide fal-ende Deel af tilfældige Udgifter, c. 7089 Rd. 80 Sk., og den hele til Maskiner og deslige anslaaede Sum, der, naar man ei tager Hensyn til den Værbi, disse endnu ville have efter Arbeidets Fuldendelse, vil beløbe sig til 17,000 Rd., bliver den samlede Sum 121,200 Rd.

I Skrivelsen anføres dernæst, at den nødvendige Dækning vil kunne staffles tilveie ved en kortere Forlængelse af den søndre Mole, naar denne nemlig gives Retningen N. til S., saaledes som det af den tidligere Havnecommission var foreslaaet. Selv om den Formindskelse i Areal, som en eventuel ny ydre Havn derved vilde lide, uden Skade kunde taales, og selv om Indsejlingen til Havnen ved en Forlængelse i denne Retning paa 600 Fod ikke vil være forbunden med Fare, skjøndt den utvivlsomt derved vil blive meget besværliggjort, maa man for den eventuelle ny Yderhavn opgive den Fordeel, at kunne anbringe Mundingen paa 20 Fods Bandedybde. Havneudvalget har selv været opmærksom paa denne sidste Omstændighed og troet at burde henstille til Vandbygningsdirecteurs Afgjørelse, hvorvidt det kunde tillades at basere et Project til en fremtidig Udvidelse af Havnen paa et ved Kunst i og udenfor Mundingen frembragt Løb paa 20 Fods Dybde. En saadan Uddybning tør vel ikke ubetinget forkastes; men hvor ikke Forholdene med Nødvendighed kræve det, vil det være urigtigt at foretrække denne, fremfor at lægge Mundingen paa det Sted, hvor den fornødne Dybde allerede af Naturen findes, og hvor den efter al Sandsynlighed vil vedligeholde sig.

Det er fremdeles Havneudvalgets Hensigt foreløbig kun at bygge en Strækning paa 300 Fods Længde og senere at forlænge denne med andre 300 Fod. Men foruden den Omstændighed, at der derved vil blive at bygge et midlertidigt Hoved, maa det dog bemærkes, at der ved en Forlængelse paa kun 300 Fod ikke opnaaes fuldstændig Dækning, saa at det sikkert vil være nødvendigt allerede strax at bygge en længere Strækning. Af Skrivelsen fremgaaer det dernæst, at Havneudvalget bestemt fastholder sin Plan, at bygge Forlængelsen i Retning af N. til S.; thi dersom det ikke ansees for rigtigt at basere Projectet til en Udvidelse af Havnen paa en Uddybning udenfor Mundingen, er det Udvalgets Mening, at man bør opgive den Plan at bygge den til Dækningen nødvendige Skærm saaledes, at den kan indgaae som en Deel af de Værker, der udtræves til en Udvidelse af Vassinet, og dets Forslag gaaer i saa Fald ud paa at bygge Forlængelsen saa let og saa billigt som muligt, for med den mindste øieblikkelige Beføstning at staffe den fornødne Dækning tilveie.

Et Mindretal af Udvalgets Medlemmer, d'Hrr. Seidelin og Bech, have anbefalet at bygge de første 400 Fod i Overens-

stemmelse med det af mig fremsatte Forslag og dertil at føie et midlertidigt lettere Værk, hvis Hoved faldt paa det Sted, hvor Hovedet for en Forlængelse paa 600 Fod i Retning af N. til S. vilde komme til at ligge. Dette Forslag har Havneudvalgets Fleertal imidlertid ikke troet at kunne tiltræde, baade fordi et saadant Forslag vilde medføre langt større Omkostninger end for Tiden fornødent, og fordi det vil medføre Beføstninger, som i sin Tid, naar Yderhavnen skal bygges, ville være spildte. Denne sidste Grund kan imidlertid med langt større Føie anføres imod Udvalgets Plan at bygge en 600 Fod lang Mole af en saa let Construction og i en saadan Retning, at den ei kan indgaae i de til Yderhavnen fornødne Værker, og saaledes i sin Tid selvstændigt maa borttrykkes. Ved at følge Mindretallets Forslag opnaaer man dog, at Spørgsmaalet om Mundingen's Veliggenhed fremdeles holdes aabent, hvorfor det synes at fortjene nærmere Overveielse, saameget mere som den midlertidige Tilbygning, der udfordres for at skaffe Dækning, ikke behøver at være mere end 145 Fod lang.

Naar en saadan midlertidig Mole bygges som en Steeuarmning, hvis indvendige Side over Bandlinien sættes med et Anlæg af $1 : \frac{1}{2}$ og under Bandlinien begrænses af $12''/12''$ Indfatningspæle, der ere forsynede med Pladebeslag og have en indbyrdes Afstand af $12''$, medens den udvendige Side har en Skraaning, som over Vandet gives et Anlæg af $1 : 2$, under Vandet af $1 : 1\frac{1}{2}$ med $10''/10''$ Støttepæle i Vandgangen, vil den med en Høide af 6 Fod over daglig Vandstand, en 6 Fod bred Krone og den fornødne Forankring kunne bygges for 70 Rd. pr. løb. Fod. Ifølge mit Overflag vil der til Udførelsen af de første 400 Fod af den søndre Moles Forlængelse medgaae 65,500 Rd., idet der til Maskiner og deslige regnes den hele til Anskaffelsen fornødne Sum, 17,000 Rd. En 145 Fod lang Tilbygning vil koste c. 10,500 Rd., og Omkostningerne ved Udførelsen af Mindretallets saaledes modificerede Forslag ville altsaa beløbe sig til 76,000 Rd., medens Fleertallets Plan, at bygge en 600 Fod lang Mole, under Forudsætning af, at den ovenfor antydede Construction anvendes, vil medføre en Udgift af 42,000 Rd. Medens i første Tilfælde ved en eventuel Udvidelse af Havnen kun de 10,500 Rd. gaae tabte, tabes i andet Tilfælde det firdobbelte Beløb, og Omkostningerne ved Vortrydningen blive desuden i dette fire Gange saa store, som i det første.

Resultatet af denne Betragtning bliver, at man ved strax at anvende de 34,000 Rd. mere end absolut nødvendigt for at skaffe

Dækningen tilveie opnaaer en 400 Fod lang Strækning af den eventuelle Yderhavns østlige Begrænsning, foruden den Omstændighed, at man vil være i Besiddelse af alle til Værkets Fortsættelse nødvendige Maskiner og Redskaber. Viser det sig derfor umuligt strax at udføre hele den af mig projekterede Forlængelse af den søndre Mole, synes det af Mindretallet antydede Forslag ubetinget at burde foretrækkes for den af Fleertallet i Retning af N. til S. foreslaaede 600 Fod lange Mole“.

^{179/1868.} Byraadet modtog Meddelelse fra Stiftamtet om, at Kirke- og Underviisningsministeriet ikke for Tiden saae sig i Stand til at forskaffe Kommunen nogen Byggeplads til en Politistation m. M. paa den til Bispegaardens hørende Grund. Man vedtog at sende Sagen tilbage til Udvalget for Bygninger og Inventariesager med Anmodning om at fremme den.

^{193/1870.} I Henhold til Indenrigsministeriets Circulaire af 16de Februar 1871 blev det overdraget Kraiberg, Gamst og Baess at tilveiebringe Oplysning om, hvad der aarligen i hvert af Aarene 1855—1870 var medgaaet til Understøttelser uden at kunne henregnes til Hjælp af det offentlige Fattigvæsen. (See Mødet den 23de Juli).

^{86/1871.} Efter Indstilling fra Udvalget for Bygninger og Inventariesager vedtog man at tilkjendegive Værtshuusholder Simon Jacobsen, der havde gjort Forslag angaaende Nedlæggelsen af Slæbestedet ved hans Eiendom paa Nagade, at man ved Fastsættelsen af Budgettet for 1872 vilde tage under Overveielse, om det omhandlede Arbejde burde udføres i det kommende Aar for Byens Regning.

^{88/1871.} Et Andragende fra Haudelsforeningen angaaende Indretningen af Oplagspladser, navnlig for Kul og Lommer, paa det indvundne Terrain nedensfor Skolebakkens tilstillede Havneudvalget til Erklæring. (See Mødet den 13de Juli).

^{92/1871.} Der nedsattes et Udvalg, bestaaende af Hammerich, Mors, Vech, Gamst og Mørk, med det Hverv at afgive Betænkning over et fra Stiftamtet i Henhold til Justitsministeriets Circulaire af 21de April 1871 oversendt Udkast til en Politivedtægt. (See Mødet d. 18. Sept.)

^{94/1871.} Havneudvalget erholdt Bemyndigelse til at anskaffe to eetpundige Metalsalfoonetter til Havnens Brug.

Modet den 11te Mai.

^{149/1867.} Ifølge den Overenskomst, som i sin Tid blev truffen mellem Byen og Havnen angaaende Rystbeklædningen, skulde Havnen

overtage Bedligeholdelsen af Døsseringen og Steentastningen udenfor Volgesthærmen, naar Værket var færdigt. I Henhold hertil havde Raadmand Lissberg og Agent Herskind paa Kystbeklædningscomiteens Begne og Commandeur Købe, Kjøbmand Seidelin og Kjøbmand Bøch paa Havneudvalgets Begne afholdt et Møde, hvorved Værket blev synet og den ydre Deel overgivet Havnen til fremtidig Bedligeholdelse. Havneudvalgets Delegerede betingede Overtagelsen af, at der udbetaltes Havnen 300 Rd. af Kystbeklædningscomiteens Midler, deels for at supplere Steentastningen, deels til Forklaring af Steendøsseringen, og Byraadet gik ind paa denne Betingelse.

Fra Kystbeklædningscomiteen forelaae et Forslag om forskjellige Udbedringer ved det saakaldte lille Værk udenfor Meilgadesport, hvis Bedligeholdelse paahviler Byen, indtil det i Foraaret 1875 kan afleveres til Amtet. Byraadet vedtog at overdrage Udvalget for Veivæsenet at føre Tilsyn med det lille Værk indtil det nævnte Tidspunkt, og tilstillede Udvalget Kystbeklædningscomiteens Forslag.

^{193/1870.} Overensstemmende med Forslag fra det i Sagen nedsatte Udvalg vedtog man følgende Indstillingspunkter i den Betænkning angaaende Provindsfjohstædernes Forhold, der var forlangt af Byraadet: at Undtagelserne i Næringslovens § 28 bortfalde, at der ikke ved Bevilling tilstedes Afvigelse fra Afstandsbestemmelserne, at Lovens Bestemmelser i det Hele noie overholdes, og at uberettiget Næringsbrug overalt og i alle Tilfælde paatales af Politimesteren paa Embedsvegne;

at Krammarkeder bør affattes, men at man dog ikke kan ønske dem affattede for Aarhus Byes Vedkommende, uden samtidig med at de affattes over hele Landet;

at Bygningsafgiften ifkun bør tilflyde Statskassen med den Sum, den for hver enkelt Kjøbstads Vedkommende udgjorde til et nærmere bestemt Tidspunkt (1844 eller 1857), og at det Beløb, hvormed Bygningsafgiften overstyder den Sum, der indgaaer i Statskassen, bør tilfalde vedkommende Kommunekasse;

at hele Brændeviinsafgiften efter Næringsloven af 29de December 1857 og Lov 2den Juli 1870 bør tilfalde de respective Kjøbstæder, i hvilke den opkræves;

at det ved Lov bestemmes, at der kan afkræves juridiske Personer, saasom: Sparekasser, Banker, Actieselskaber, Stiftelser m. fl., Stat til Kommunen som selvstændige Personer af den Deel af deres Indtægter, der ikke tilfalder Actionairer eller de i Forretningen interesserede Personer;

at hele Lovgivningen om den intercommunale Bæftatning tages under for-

nyet Overveieelse og bearbejdes til en for By og Land lige billig og retfærdig Norm;

at Enhver, som driver borgerlig Næring eller anden Forretning i en Kjøbstad uden at boe i samme, svarer personlige Skatter til Kommunen i Forhold til den Indtægt, som Næringen eller Forretningen giver;

at der til Kommunalloven af 26de Mai 1868 § 26 føies den Undtagelse, at Enhver, som har fast Ophold og driver borgerlig Næring eller anden Forretning i en Kjøbstad, men tillige i Skatteaaret har fast Ophold i en eller flere andre Communer, ansættes til fuldt Bidrag efter hele sin økonomiske Stilling paa det Sted, hvor Næringen eller Forretningen drives uden Hensyn til Opholdets Varighed;

at Fattigforsørgelsesretten bør bindes til Fødestedets Commune, og derfra ifkun tilstedes Undtagelser i saa faa Tilfælde som muligt.

Endelig vedtog man at udtale:

at en Lov, hvorefter tilgrændsende Landdistricter kunne inddrages under Kjøbstadens Grund, maa ansees for at være af tvingende Nødvendighed.

^{97/1871.} Byraadet bevilgede et Andragende fra 1ste Skyttekreds om at erholde c. 50 af den ophævede Borgervæbnings Geværer til laans.

^{98/1871.} I Anledning af en Skrivelse fra Kraiberg angaaende Grundlovsdagens Festligholdelse vedtog man at stille det Beløb, der hertil var opført paa Overslaget over Byens Indtægter for 1871, til Raadighed for en privat Comite.

^{100/1871.} I Byraadets Møde den 13de April vedtog man at betale Smed H. P. Jensen en Godtgjørelse for Indrykningen af hans Eiendom Nr. 21 paa Meilgade. Under Henviisning til, at den saaledes fremkomne Gadelinie vilde blive afbrudt paa en meget vansirende Maade af den tilstodende gamle Bygning Nr. 23, havde Smed Jensen forespurgt, om han kunde gjøre Regning paa en passende Godtgjørelse for Gadeliniens Fortsættelse over Nr. 23, ifald han erhvervede denne Eiendom, nedbrød Bygningen og forenede Grunden med Nr. 21. Byraadet vedtog eventuelt at godtgjøre Smed Jensen 100 Rd.

Moedet den 19de Mai.

— En af Magistraten udarbejdet Fortegnelse over alle dem, der for Tiden havde Borgerkab eller Næringsbeviis i Aarhus, samt en af Indvarteringscommissionen udarbejdet Beregning over Indvarterings-

byrdens Fordeling paa Grundeierne besluttede man at fremlægge paa Raadhuset til offentlig Efterhyn.

^{80/1867.} Efter at vedkommende Pantecreditorer havde givet deres Samtykke, blev den mellem Vandværksudvalget og Gieren af Bryggeriet Geres afsluttede Overenskomst, hvorefter Ledningen kunde fores over Bryggeriets Grund, approberet af Byraadet. (See Mødet d. 27. Juli).

^{160/1868.} Der fremlagdes Indenrigsministeriets Approbation af 3die Mai 1871 paa det i Mødet d. 12te Januar s. A. vedtagne Reglement for Brolæguingsvæsenet i Aarhus Kjøbstad.

^{32/1871.} Fra det i Mødet den 9de Februar nedsatte Udvalg (Hammerich, Baesø og Nielsen), som Kjøbmand Lissberg senere havde tiltraadt, var indsendt følgende Beretning om de i Vinterens Løb oprettede Barmestuer:

„Under 9de Februar d. A. blev det overdraget undertegnede 3 Medlemmer af Aarhus Byraad i Forbindelse med Mænd udenfor Byraadet, der maatte findes villige hertil, at oprette Barmestuer for Byens Fattige i Forbindelse med en Uddeling af varmt Ol , og tiltraadtes dette Udvalg af medundertegnede Lissberg. Angaaende vor Virksomhed tillade vi os herved at afgive følgende Beretning:

Bed velvillig Smøbekommen fra det herværende Hospital og Hr. Grosserer S. Mée blev det os muligt allerede Søndagen den 12te Febr. at aabne tvende Barmestuer, henholdsvis i Hospitalshygningen ved Frue Kirke og i den gamle Soldatbodbygning, og have disse været i Brug indtil Tirsdagen den 28de Februar, da Veirforholdene forandrede sig saaledes, at vi ikke længere kunde ansee en Fortsættelse af vor Virksomhed fornøden. Denne efter vor Formening for den fattige Deel af Byens Befolkning i hoi Grad velgjørende Indretning har saaledes ialt bestaaet i 17 Dage.

I dette Tidsrum er der bleven uddeelt c. 11,000 Portioner varmt Ol , hvortil er medgaaet $40\frac{1}{2}$ Tønder Ol og 5 Anker Sirup, og fremgaaer det heraf, at Barmestuerne giennemsnitlig hver Dag have været besøgte af mellem 6 og 700 Personer, deriblandt navnlig et ikke ringe Antal Børn. Af høstfolgende Regnskab vil det nærmere sees, at Udgifterne ialt have andraget 332 Rd. 37 St., der hovedsagelig ere medgaaede til Anskaffelse af det fornødne Inventarium, Rastelovne, Brændsel, Ol m. v. samt til Lønninger for tvende Opsynsmænd med deres Koner, som have fort det umiddelbare Tilsyn i Barmestuerne, besørget

Localernes Reenholdelse og Uddelingen af det varme V. Indtægterne ved frivillige Bidrag og Salg af nogle Inventariegenstande have andraget 264 Rd. 92 Sk., saaledes at vi staae i Forfald med 67 Rd. 41 Sk., som vi efter det os givne Tilfagn tor udbede os refunderede af Communens Kasse.

Foruden med Bidrag i Penge, have vi fra forstjellig Side velvilligen været understøttede med Gaver af Brød, Brændsel m. m., og antage vi i det Hele taget, at som denne Velgjørenhedsforanstaltning med stor Taknemlighed og i vid Udstrækning er bleven benyttet af Byens Fattige, saaledes har denne Naade at komme de virkelig Trængende til Hjælp paa ogsaa vundet den offentlige Mening for sig.

De af os indkjøbte Kaffelovne og en Del af det anskaffede Inventar have vi taget i Opbevaring for det Tilfælde, et en lignende Foranstaltning skulde vise sig nødvendig i kommende Aar."

Man vedtog at udrede det ovennævnte Beløb 67 Rd. 41 Sk. af Kæmmerkassen.

^{60/1871.} Efter Forslag fra Veiudvalget vedtog man at fjerne den Bom, der fandtes i Gangstien fra Studsgadesport til Knudriisbakke, og i dens Sted at anbringe et Opflag om, at der ikke maa føres eller rides paa Gangstien. Man erklærede sig enig med Veiudvalget i, at Gieren af Grundene paa den nordlige Side af Stien ikke har Udførselsret til denne, at Laagerne paa Planteværket bør vende indad, og at det bør paasees, at der ikke anbringes Planteværter paa Stien.

^{82/1871.} Medslager Guldmanns Andragende om at erholde Facaderet mod Kystbeflædningen paa samme Billaar som Grundeierne i Meilgade blev efter Kystbeflædningsudvalgets Betænkning affaaet, da man ikke kunde erkjende hans Eiendomsret til den Plads, hvorpaa han vilde bygge.

^{90/1871.} Efter Forhandling med Gieren at Aarhus Vandmølle havde Veiudvalget indsendt et Udkast til en Overenskomst mellem Byen og Landdistriktet, hvorefter der skulde anlægges en ny Bei forbi Møllen, naar den med vedkommende Engeiere trufne Overenskomst om Opgivelse af Vandretten er kommen til Udførelse. Landdistriktet skulde afgive den fornødne Grund til Beien, vedligeholde denne og bære Halvdelen af Omkostningerne ved Arbeidet, medens Byen foruden sin Andeel i Omkostningerne skulde paatage sig Vedligeholdelsen af Slusebroen. Om dette sidste Punkt overdroges det Veiudvalget hyderligere at forhandle med Gieren af Aarhus Mølle.

^{99/1871.} Efter Begjæring af den nye Creditforening for Kjøbstadsgrundeiere i Nørrejylland afgav Byraadet et Skjon over, hvor meget

der med Sifferhed kunde udlaanes i tre som Panter tilbødte Eiendomme i Aarhus, naaget de nærmere Bestemmelser om, paa hvilken Maade Byraadene skulde deeltage i Bedømmelsen af Sifferheden, ikke vare modtagne. Man vedtog samtidig at henvende sig til Indenrigsministeriet angaaende disse Bestemmelser. Kraiberg begjærede tilført Forhandlingsbogen, at han ikke havde deeltaget i denne Sags Afgjørelse.

Moedet den 25de Mai.

^{91/1868.} I Genhold til den af Communalbestyrelsen i Moedet den 3die September 1868 tagne Beslutning om at udvide Veien omkring Byen langs Baron Rosenkrantz's Løst Matr. Nr. 6 indtil 22 Alens Bredde, naar den tilstødende Deel af Løsten blev bebygget, havde Baron Rosenkrantz, som nu agtede at sælge Byggegrunde ud til Veien, forespurgt, om Byraadet endnu fastholdt sin dengang tagne Beslutning, og i saa Fald forlangt en Afgjørelse af Erstatningsspørgsmaalet. Sagen tilstilledes Beindvalget til Erklæring. (See Moedet d. 22. Juni).

^{123/1870.} Man vedtog at gjøre Indstilling til Indenrigsministerie om, at Kjøbesummen for Fattighuustøsten maatte anvendes som Bidrag til Dækningen af Udgifterne ved Fattigaardens Opførelse, istedenfor at indbrages under Byens Capitalformue. (See Moedet d. 13. Juli).

^{12/1871.} Man besluttede at indstille Frokenerne J. E. Rors, Chr. Møller og E. M. Lemmich til det ledige Lærerindeembede under Byens Skolevæsen.

^{78/1871.} Der fremlagdes Indenrigsministeriets Approbation af 10de Mai paa den af Byraadet truffne Overenskomst med Slagter T. h. Jørgensen om Reguleringen af Gadehjørnet ved Dyrkarken og Grønland.

^{81/1871.} I Anledning af en Skrivelse fra Justitsraad, Herredsfoged Feddersen som Formand i en af Hammerum Herreds landøconomiske Selskab valgt Comité, hvis Formaal er at virke hen til Silkeborgbanens Forlængelse vestpaa til Esbjerg, eller indtil den ved Borris støder til den vestlige Længdebane, vedtog man at yde et Bidrag af 150 Rd. til Omkostningerne ved det fornødne Nivellement.

^{101/1871.} Efter Andragende fra d'Hr. H. W. Secher og F. A. Appelt vedtog man indtil videre at borttage det mellem deres Eiendomme ved Lissetorv anbragte Pissoir. Det overdroges derhos Hammerich, Koppel og Nielsen at fremkomme med Forslag om Byens Forsyning med et tilstrækkeligt Antal Pissoirer.

¹⁰³/₁₈₇₁. Fra Skolecommissjonen var indsendt Forslag til Oprettelse af en ny Klasse ved Friskolen, hvis Elevantal ifølge Opgivelse af Overlærer Olsen den 5te Mai udgjorde 902 (451 Dreng og 451 Piger), fordeelte i 18 Klasser med 46 til 59 Elever i hver. Byraadet vedtog at lade den foregædte Underviisning besørge ved en Timelærerinde, som skulde antages paa 1 Aar efter Skoleudvalgets nærmere Forslag.

Moedet den 1ste Juni.

²¹⁸/₁₈₆₉. I Moedet den 2den December 1869 nedsatte Byraadet et Udvalg, som skulde forberede de fornødne Skridt fra Byraadets Side til, at de Jorder og Capitaler, der have hørt under den ved Cancelliraad Hammerichs Ansættelse som Byfoged i Aarhus bortfaldne Post som kongelig Raadmand, i Henhold til Communallovens § 3 kunde overgaae til Byen. Fra dette Udvalg forelaa følgende Udkast til en Indstilling til Indenrigsministeriet:

„Af den under 1ste November 1866 indtraadte Vacance i Byfogeds- og Politimester-Embedet i Aarhus, hvilken Vacance vedvarede indtil Cancelliraad Hammerichs Beseffelse som Byfoged og Politimester den 27de Juli 1870, er det en Følge, at den med dette Embede forbundne kongelige Raadmandspost i Overensstemmelse med Communalloven af 26de Mai 1868 § 3 bortfalder. Da de Indtægter af Embedsjorder og Capitaler, som hidtil have været henlagte til Raadmandsembedet, saaledes i Henhold til samme Lovbestemmelse formeentlig ville tilfalde Aarhus Commune, tilslader Byraadet sig at anholde om det høie Ministeriums gunstige Medvirkning til denne Sags Ordning.

De til Embedet henlagte Jorder ere i den under 30te Marts 1868 approberede Matriful for Aarhus Kjøbstad opførte saaledes:

Matr. Nr.	Beliggenhed.	Areal.	Gløstat.		Hartkorn.			
		Edr. Land.	§	§	Ed.	Stp.	Føl.	Alb.
	A. Af Tosterne mellem Frederiks- og Mølleport:							
2 a	En Lod hyblig for Borgmesterens bedets Jordlod ved Frederiks- port, vest for Horsens Landevei	3 ¹¹⁵²⁰ / ₁₄₀₀₀	2	76	"	3	2	2 ¹ / ₂
3 a	En Lod hyblig for og ved Byens Kirkegaard, for Tiden	1 ¹⁹⁶¹⁰ / ₁₄₀₀₀	1	52	"	1	2	2
	B. I Oldjorden:							
1	En Lod ved Naby Mark syd for Silkeborg Landevei og en lille Lod midt i Oldjorden	6 ⁵³⁰⁰ / ₁₄₀₀₀	3	86	"	5	2	" ³ / ₄
2	En Lod grændsende til forrige Lod i Øst ved Silkeborg Landevei	4 ⁹⁰⁰⁰ / ₁₄₀₀₀	2	20	"	4	2	" ¹ / ₂
	C. I Skovsaldet og Vorre- gaardsvang.							
116	En Jordlod	2 ²⁵⁵⁰ / ₁₄₀₀₀	1	75	"	2	2	1 ¹ / ₄

Af disse Jordlodder er i sin Tid deels exproprieret til forskjellige Veis- og Jernbaneanlæg, deels ifølge frivilligt med høiere Approbation foretaget Salg afhændet:

Af Jordlobden anført under Litr. A. Nr. 3 a. til den hybste Jernbane;

Af Jordlobderne anførte under Litr. B. Nr. 1 og 2 til Anlæg af Silkeborg-Veien;

Den under Litr. C. anførte Jordlod Matr. Nr. 116 er ved Skjøde af 26de Juni 1867 solgt til Bogmand Chr. Stjær for Kjøbesum 968 Rd. 89 St.

De herfor indbundne Capitaler ere anbragte i efternævnte Activer:

1. Hybste Kjøbstadgrundeieres Creditforenings Obligation Litr. B. Nr. 2,540 500 Rd.
2. Ditto Litr. C. Nr. 12,668 100 —
3. Hybste Landeiendomsbesidderes Creditforenings Obligation 1ste Serie Litr. B. Nr. 2,076 500 —
4. 6 Stfr. do. do. 1ste Serie Litr. C. Nr. 1,588, 1,590, 2,524, 9,059, 9,299 og 9,842 à 100 Rd. . 600 —
5. Aarhuus Havneassess Obligation 1ste Serie Litr. B. Nr. 74 500 —
6. Panteobligation udstedt af Justitsraads Herredsfoged

Rampmann i Randers den 18de September	
og thinglæst den 21de September 1863 .	
7. Aarhus Kjøbstads Sparekassereg. Conto	3,400 Rd. 16 St.
Nr. 16,041 paa	35 — 50 —
Summa: 5,635 Rd. 66 St.	

Ligesom Communens Jorlder have tilhørt Byen fra de ældste Tider, saaledes ere de Raadmændene tillagte Jorlder Tid efter anden overgaaede til Brug for disse uden Bederlag og som Bidrag til deres Lønning.

Angaaende de enkelte Jorldodder skulle vi meddele følgende Oplysninger:

Lodderne under Littr. A. Matr. Nr. 2 a. og 3 a. have saaledes været i Raadmændenes Besiddelse siden Aaret 1575.

Ved Frederik den Andens Brev af 29de Januar 1575 (Hoffmanns Fundstfer Tome III p. 191) er det tilladt Borgmester og Raadmænd i Aarhus at indtage et Stykke Jorld sonden for Byen udenfor Broberg (nu Frederiksport), Bispens Lykke, kaldet paa begge Sider af Adelveien, som Aarhus By er bebrevet, under hvilket Jorldstykke de omhandlede Raadmændene overlodte Lodder under Littr. A. ere indbesatte. Det findes bemærket i dette Document, at Borgmester og Raadmænd have stor Umage og Besvær og ingen Fordeel eller Rente som i andre Byer, hvorfor de skulle have nævnte Jorld, og uden Tynge eller Afgift bruge og beholde samme paa deres Embeds Begne for dem og efterkommende Borgmester og Raadmænd, indtil anderledes bestemmes.

Lodderne under Littr. B. Matr. Nr. 1 og 2 i Oldjorden ere i Aaret 1752 overgaaede til Raadmændene.

Af Canc. Prom. af 16de Juni 1787 fremgaaer det, at Aarhus Magistrat har andraget, at Rentekammeret ved Decision over Antegnelserne til Byens Regnskab for Aaret 1784 har paalagt den at fremlægge Cancelliets Approbation paa den Deling, som er skeet af den saakaldte Oldjords Indtagelse til Kornfæd, hvorved Magistraten er tillagt nogle Jorldodder i Oldjords 2 Hovedbange, der for samtlige i virkeligt Embede værende Magistratspersoner i hver Bang skulde være c. 8 Tdr. Sædeland, samt at de er oplyst, at Magistratspersonerne ved denne Jorlds Indtagelse til Aarhus Byes Nytte i Aaret 1752 med Borgerstabs Repræsentanters Samtykke have faaet nogle Lodder af samme Jorld til deres Embede, hvilket ogsaa af daværende Stiftamtmand ved Re-

solution af 18de Februar 1752 er approberet. I Genhold hertig har Cancelliet resolveret: „at disse Lodder af den forbeholdte saaltalte Oldjord kan fremdeles ligesom hidtil være en Indtægt for Aarhus Byes Magistrat“.

Med Genhyn til Lodden under Litr. C. savnes derimod Oplysning, men det maa ansees for utvivlsomt, at denne er overladt af Communen som Bidrag til Raadmændenes Lønning paa samme Raade som de øvrige Lodder.

Efter at de omhandlede Jordlodder saaledes ere overladte Raadmændene til Brug, have de udelukkende været i disses Besiddelse, og kun i dette Aarhundrede har Afvigelse i saa Henseende fundet Sted. Saaledes blev Herredsfoged- og Skriverembedet i Haae, Vesterlissberg, Framlev og Sabro Herreder ifølge Resolution af 28de December 1813 af det ved Resolution af 19de August 1803 nedlagte Raadmandsembedes Jorder tillagt den ene Lod udenfor Frederiksport (under Litr. A.) og endvidere den ene Lod i Oldjorden (under Litr. B.) Efter Resolution af 15de Marts 1844 overgik indtil Videre forstnævnte Lod udenfor Frederiksport til Politiasistent Nielsen, og den sidstnævnte Lod i Oldjorden til Raadmand og Byfriver i Aarhus, Cancelliraad Engelfted.

Efter den i Genhold til Rescript af 4de April 1848 stedsundne Afstillelse af Borgmesterembedet fra Byfoged- og Politimesterembedet forblev Politiasistent Nielsen, der befastedes til Byfoged, Politimester og Raadmand, i Besiddelse af Lodden udenfor Frederiksport, og ved Resolution af 15de August 1854 er det endelig bifaldet, at samtlige Indtægter af Jorder m. v., som ere tillagte den med By- og Raadstuefriverembedet forbundne Raadmandspost, for Fremtiden henlægges til den med Byfogedembedet forbundne Raadmandspost.

Naar de nævnte Jorder ere overladte Raadmændene til Brug uden Vederlag og uden Afgift, saa er, saaledes som ogsaa i Frederik den Andens Brev af 29de Januar 1575 udtalt, Grunden hertil at søge i den Omstændighed, at Raadmændene ikke have anden Indtægt for Varetagelsen af deres Embede. Borgmester og Raad have paa den Tid drevet borgerlig Næring, været Medlemmer af Borgerfabet og ere af dette valgte til deres Embedsstillinger. Senere ere disse Tillæg af Jord blevne forøgede, og man har ladet Jorderne forblive hos de kongelige Embedsmænd. Men naar Raadmandsembederne nu nedlægges og den Betingelse eller Forudsætning, hvortil Brugen og Benyttelsen af Jorderne er

knyttet, ophører, maa det findes retfærdigt og billigt, at disse Forber, eller de Capitaler, som træde istedetfor samme, tilbagegives Byen; det er ogsaa denne Betragtning, hvorpaa Bestemmelsen i Communallovens § 3 er bygget.

Med disse Bemærkninger tillade vi os at andrage paa, at de indbemeldte Forber og Capitaler i Genhold til Communallovens § 3 maa overgaae til Aarhus Commune."

Byraadet tiltraadte Udvalgets Indstilling.

^{40/1871.} Man anmodede Markudvalget om at være tilstede ved et Møde, som vedkommende Landvæsenstcommissiön havde berammet afholdt Tirsdagen den 6te Juni til Taxation af de Arealer, der skulde paalignes Erstatning til Mosler Weiss i Anledning af Aarhus Vandmøllens Nedlæggelse.

^{41/1871.} Et Andragende fra Bognmand H. Olsen om, at Sproitehuset i Havgghden maatte blive nedbrudt, overgaves Udvalget for Bygninger og Inventariesager til Betænkning.

^{93/1871.} Efter Indenrigsministeriets Resolution af 27de Mai 1869 skulle de Bidrag til Rystbællædningen, der efterhaanden indkomme fra Meilgades Beboere, anvendes til Indkjøb af Partialobligationer af Laanet af 1869: men da disse ifølge Laanecontracten kunne erholdes betydelig billigere (til Cours 90), naar Byen paa een Gang kjober for mindst 4,500 Rd., vedtog man af Ræmnerkassen at tilskyde saa meget at der kunde kjøbes for det nævnte Beløb Partialobligationer, som derefter vilde være at anvende til Laanets regelmæssige Amortisation.

^{106/1871.} Det overdroges Hammerich, Preisler og Spliid efter Conference med Sundhedscommissiön at afgive Erklæring over et Andragende fra Hr. Westhausen om nogle Begunstigelser for at kunne anlægge en Fabrik for tørret Latringjødning.

^{107/1871.} Fra Politimesteren modtoges Meddelelse om, at han havde afskediget Patrouillebetjent Christensen, i hvis Sted han foreslog at vælge Arbeidsmand Peder Laursen. Byraadet tiltraadte Forslaget.

^{108/1871.} Et Andragende fra Aarhus Amts Skifteforening om et Pengebidrag af Ræmnerkassen blev undergivet første Behandling.

^{109/1871.} Man vedtog at fraraade, at der gaves Kjøbmand Carl Berthelsen af Aarhus Bevilling som Detailhandler i Beder indenfor den i Næringsloven fastsatte Grændse. I Forbindelse hermed vedtog man at henstille til Amtet, hvad der maatte være at foretage i Anledning af, at der i Genhold til enkelte tidligere udstedte Næringsbeviser dreves Handel i Beder indenfor den lovbestemte Grændse.

Modet den 8de Juni.

^{149/1867.} Det i Mødet den 16de Februar nedsatte Udvalg, Frich, Kraiberg og Nielsen, havde gennemgaaet Regnskabet for Kystbeflædningen, hvilket Nielsen foreslog at godkende uden Videre, medens Frich, til hvem Kraiberg i det Væsentlige sluttede sig, havde gjort det til Gjenstand for en udførlig Kritik. Sagens Behandling blev udsat til næste Møde.

— Det blev overdraget Veiudvalget at fremkomme med Forslag til Kystveiens endelige Rangering.

^{2/1868.} Man vedtog et Forslag fra Udvalget for Bygninger og Inventariesager om nu at udføre hele den resterende Deel af Bolværket langs Laen efter en med Cieren af Aarhus Mølle aftalt Retningslinie og saaledes, at den Deel af Anlægssummen, 25 Rd. pr. løbende Alen, der ikke var optaget paa Byens Overflag for 1871, foreløbig skulde udredes af Kassebeholdningen og repareres i 1872.

^{68/1871.} Efter at Handelsforeningen havde erklæret sig villig til at yde et Bidrag til Drettelsen af en Navigationskole i Aarhus, besluttede Byraadet ligeledes at yde et Tilskud, dog ikke over 300 Rd. i det første Aar, og eventuelt indtil 200 Rd. i det andet og 100 Rd. i det tredje Aar. Foruden det tidligere indsendte Andragende fra Hr. Holm om Understøttelse til Drettelsen af en saadan Skole var et lignende Andragende modtaget fra Navigationslærer Møller i København. Man vedtog at anmode Navigationsdirecteuren om at udtale sig angaaende disse Andragender.

^{103/1871.} Efter Forslag fra Udvalget for Skolevæsenet vedtog man at indstille til Skoledirectionen, at Froken Biehl, overeensstemmende med Byraadets Beslutning i Mødet den 25de Mai, skulde antages til at fungere som Timelærerinde ved Byens Skolevæsen fra Sommerferien indtil videre, dog ikke udover et Aar, og at antage Seminarist Bonne Petersen til at besørge Underviisningen indtil Sommerferien.

— Der fremlagdes et fra Udgiiverne dHr. S. Birch og N. G. Thorsen modtaget Exemplar af „Veiviser og Adresserbog for Aarhus Kjøbstad 1871“.

^{104/1871.} Fra Udvalget for Skolevæsenet forelaa Indstilling om Bortgivelse af nogle Fripladser i Borgerpigeskolen og anden Borgerdrengefole, som blev vedtagen.

Adet den 15de Juni.

^{149/1867} Den i forrige Møde begyndte Behandling af Udvalgets Erklæring over det af Rystbællædningscomiteen aflagte Regnskab blev standset ved følgende Dagsorden, som vedtoges med 8 Stemmer mod 7:

„Byraadet tager de ved det nedsatte Udvalg fremkomne Oplysninger til Efterretning. Medens Byraadet beklager at Forudberegningerne have viist sig upaalidelige, erkjender det paa den anden Side, at Værket i det Hele maa ansees tilfredsstillende og hensigtsvarende, og uden videre Drøftelse af denne Sag gaaer man over til Dagsordenen“.

Mørk, Kraiberg, Frich, Spliid og Skovby forlangte følgende af Mørk stillede Forslag til Dagsordenen tilført Forhandlingsbogen:

„Byraadet tager de ved det nedsatte Udvalg fremkomne Oplysninger til Efterretning. Idet man betoner den betydelige Overstridelse af Bekostningerne og den Forretningsgang, navnlig en Fordeling af Forretningerne, hvorved fuld Ansvarlighed for de forskjellige Poster, der kunde give Anledning til Anke, vanskelig lader sig henføre til nogen Enkelt, vil man særlig med Hensyn til, at et smukt og gavnligt Værk er fremkommet, afstaae fra videre Drøftelse af denne Sag og gaaer over til den næste Sag paa Dagsordenen“.

^{179/1868.} Efter Forslag fra Udvalget for Bygninger og Inventariesager vedtog man deels at opfordre Politimesteren til at andrage hos Aarhus Stiftamtshuus om Bemyndigelse til af Politikassens Midler at henlægge et nærmere fastsat Beløb til et Fond, hvoraf Omkostningerne ved Tilveiebringelsen af en Politistation kunde udredes, deels at erklære sig villig til foreløbig paa næste Aars Budget at optage 1000 Rd. som Bidrag til Fondet.

— Udvalget havde ligeledes foreslaaet at lade afholde Auction over Sproirehuuspladsen for saaledes at tilveiebringe Midlerne til Erhvervelse af en heldigere beliggende Byggegrund til Stationen. Dette

Forflag blev forcastet, og Udvalget anmodedes om at fremkomme med ny Indstilling angaaende Stedet, hvor Stationen vil være at opføre.
^{108/1871.} Fra det i Mødet den 1ste dennes nedsatte Udvalg forelaa Betænkning over A. Westhauzens Andragende om at faae en Plads tilseie til derpaa at anlægge en Pudrettesfabrik.

Udvalget oplyste, at Byraadet ikke for Tiden havde noget dertil egnet Jordstykke disponibelt, og fraraadede at begunstige Anlæggelsen af et saadant Etablisement, medmindre det blev anlagt efter en saa stor Maalestok, at hele Byens Ratterenovation kunde blive besørget derved. Men et saadant Omfang syntes det ikke at være Andragerens Plan at give den af ham paatænkte Fabrik. Udvalget antog derhos, at Fabrikken i ethvert Fald ikke burde anlægges i mindre end en halv Miils Afstand fra Byen. Overensstemmende med Udvalgsbetænkningen vedtog man at svare Andrageren, at Byen for Tiden ikke havde noget Terrain disponibelt, som kunde overdrages ham til Byggeplads.

^{123/1871.} Byraadet anbefalede et Andragende fra Prinds Frederik Ferdinands Tegnestole om Tilskud af Statskassen.

Mødet den 22de Juni.

^{80/1867.} Vandværksudvalget meddeelte Udsaldet af den i Genhold til Byraadets Beslutning i Mødet den 27de April 1871 afholdte Licitation over Vandværksarbejderne, ved hvilken der var indsendt følgende Bud:

	Værfet.	Ønskesed- ninger.	Samlede Tilbud.
	„\$	„\$	„\$
Steinbrenner (pr. 15de Mai 1872) med Maskiner fra:			
Burmeister & Wain	145,000	10,350	155,350
Hüttemeyer	142,000	10,350	152,350
Koeber	138,000	10,350	148,350
Decker & Comp.	136,000	10,350	146,350
W. Rowan (pr. 1ste Juni 1872 eller før) med engelsk Maskine . .	141,976	9,900	151,876
Andersen & Meisner (pr. 1ste Juli 1872) med Maskiner fra:			
Laidlow	145,000	9,450	154,450

	Værdet. „\$	Smudsled- ninger. „\$	Samlede Tilbud. „\$
Nielsen, Hassel & Teudt (pr. 1ste Juni 1872) med Raffiner fra			
Anker Heegaard	145,000	10,600	155,600
Hüttemeyer & Co.	146,500	10,600	157,100
Barber & Co.	147,000	10,600	157,600
Laidlow	148,000	10,600	158,600
Simpson & Co.	155,000	10,600	165,600
Magdeburg	157,000	10,600	167,600
Mird & Co. (pr. 1ste Juli 1872) med Raffiner fra:			
Simpson & Co.	154,000	10,450	164,450
(pr. October 1872) med samme Raffiner	156,000	10,450	166,450
Engliſh & Hansſen (pr. 1ste Oc- tober 1872) med Raffiner fra:			
Burmeister & Wain	144,000	8,700	152,700
Hüttemeyer, større	140,000	8,700	148,700
Ditto, mindre	136,500	8,700	145,200
Vulcan	139,000	8,700	147,700
Anker Heegaard	135,000	8,700	143,700

Udvalget erholdt Byraadets Billigelse af, at Stadsingenieuren var sendt til Kjøbenhavn for at forhandle med Udvalgets techniske Consul-
lent, Vandinspecteur Poulsen om de indkomne Tilbud.

^{149/1867.} Efter Forslag fra Veitudvalget bevilgede man 2,290 Rd.
til Kystveiens Chaussering.

^{91/1868.} I Anledning af Oberst, Baron Rosenfrank's For-
bring paa Erstatning for en Jordstrimmel langs Veien om Byen, der
efter Byraadets Beslutning vil være at afgive til Udvidelse af Veien,
naar der opføres Bygninger ud til Tøften med Facade ud til denne,
havde Veitudvalget udtalt, at den Fordeel, det var for Tøstens Eier at
kunne benytte en af det Offentlige anlagt Bei, maatte opveie Affavnet
af det Jordstykke, der var forlangt afftaaet. I Genhold hertil nægte-
de Byraadet at iublaide sig paa det fremkomne Andragende, saa meget
mere som Andrageren endnu ikke havde henvendt sig til Bygningscom-
missionen med Anmeldelse om Byggeforetagender langs Veien.

¹⁹⁸/1868. Efter Indstilling fra Udvalget for Kasse- og Regnskabsvæsenet blev den Udvalget i Mødet den 16de Marts givne Bemyndigelse til i den nærmest paafølgende Tid at realisere indtil 90,000 Rd. i kongelige Obligationer af Byens Laan forlænget indtil videre.

²⁰⁵/1870. Det overdroges Udvalget for Fattigvæsenet at afgive Erklæring i Anledning af en Meddelelse fra Stiftamtet om, at Indenrigsministeriet havde forlangt det indsendte Spisereglement for Lemmerne paa Fattiggaarden i Aarhus ændret saaledes, at der istedetfor $1\frac{1}{2}$ Pd. Brød og 4 Quint Kjød skulde gives i det Mindste de 5 Dage om Ugen 1 Pd. Brød og 19 Quint Kjød eller 9 Quint Kjød og 6 Quint Flæsk. Det af Byraadet vedtagne Reglement over Arbejdspenge til Lemmerne i Aarhus Fattiganstalt havde Ministeriet approberet uden Ændringer, og Reglementet for Aarhus Kjøbstads Fattiggaard og Arbejdsanstalt med den Ændring, at der nægtes Inspecteuren Ret til at udleie Lemmerne til Arbejde mod deres Villie.

¹/1871. Der fremlagdes Meddelelse fra Kraiberg, Mørk og Skovby om, at der i Aarhus var indkommet 172 Rd. 5 Mk. 4 Sk. til et Mindesmærke, som agtes reist ved Standerborg for Niels Ebbesen.

⁴¹/1871. Udvalget for Bygninger og Inventariesager, hvis Erklæring var bleven indhentet dels over et Andragende fra Bognmand H. Olsen om Fjernelsen af Sprøitehuset i Havghyden, dels over en Skrivelse fra nogle Beboere af Meilgade og Studsgade om Havghydens Regulering, tilraadede at sælge Sprøitehuset til Nedbrydelse, da det var lykkedes at finde et andet Locale, hvor Meilgades Sprøite hensigtsmæssig kunde anbringes; af den aarlige Leieafgift, 30 Rd., havde H. Olsen tilbndt at tilskyde 10 Rd.

Udvalget ansaa det for meget ønskeligt i sanitair Henseende, at Havghyden blev reguleret, men henstillede til Byraadet, om det var tilraadeligt allerede i 1871 at afholde de dermed forbundne Udgifter, omtrent 1,200 Rd. Byraadet besluttede at lade Sprøitehuset nedbryde og allerede i 1871 at lade Gyden udgrave og brolægge. Sagen blev overgivet til Brolægningssubvalget, som ligeledes paatog sig at fremkomme med Forslag til Indhegning af den Byen tilhørende Plads mellem Hr. Jacobsens og Hr. Lottrup's Eendomme.

¹⁰⁸/1871. Med 10 Stemmer mod 7 vedtoges det at yde Aarhus Amts Stytteforening et Bidrag af 50 Rd.

¹¹⁰/1871. Efter Indstilling fra Veitudvalget bevilgede Byraadet 260 Rd. til Istandsættelse af det saakaldte lille Værk udenfor Meilgadesport ved Paaskyldning af dertil passende Møllestene.

^{112/1871}. Efter Markudvalgets Foranstaltning var en Auction til Bortleie af Communejorder bleven afholdt den 19de Mai. Byraadet approberede samtlige de høieste Bud, som for de forskjellige Jorder variereede fra 27 Rd. 48 St. til 37 Rd. 48 St. pr. Tonde Land.

^{116/1871}. Efter Indstilling fra Udvalget for Havnevesenet vedtog man at tilstaae Somband Lars Olsens Enke, hvis Mand havde faaet en Finger afreven, medens han arbejdede paa Mudderværket, og var død af dette Saar, en Understøttelse af 25 Rd.

^{117/1871}. Byraadet tiltraadte et Forslag fra Udvalget for Aarhuus Kjøbstads Sygehospital om at fastsætte Oconomens Betaling for Patienternes Forpleining i April og Juli Kvartal til 28 Skilling daglig for hver Patient.

^{124/1871}. I Henhold til en Skrivelse fra Politimesteren om Reenholdelse af Kystveien blev det overdraget Veiudvalget at foranstalte det Fornødne og om fornødent at fremkomme med Forslag til Rende-
stenens Omlægning.

Atødet den 27de Juni.

^{80/1867}. Fra Vandværksudvalget forelaa en af Vandinspecteur Poulsen tiltraadt Betænkning over de indkomne Picitationsbud. Udvalget fandt de af Hr. Andersen & Meisner, Nielsen, Hassel & Teudt samt Wird & Co. indsendte Tilbud saa høie i Forhold til de øvrige, at de ikke burde komme i Betragtning.

Hr. English & Hanssens Tilbud var ikke i Get og Attstemmende med Conditionerne, idet Tilbyderne vilde levere Brandhaner af en anden Construction end den forlangte, og først vilde levere Værket færdigt til 1ste October 1872. Ligesom Udvalget derfor fraaadede Antagelsen af dette Tilbud, saaledes foreslog det at forkaste de fire fra Steinbrenner indkomne Tilbud, de to laveste, fordi de i samme angivne Maskiner ikke ansaaes for syldestgjorende, de to høieste, fordi de oversteeg Hr. W. Rowans Tilbud, hvilket Udvalget indstillede til Antagelse, dog saaledes, at der, forinden det endelig antoges, skulde gives Udvalget Bemyndigelse til at conferere med Hr. Rowan om nogle Enkeltheder ved de i hans Bud angivne Maskiner, som kunde ønskes modificerede. Som særlig anbefalende for dette Tilbud ansøgte Udvalget, at Hr. Rowan havde erklæret sig villig til at levere Værket færdigt inden den i Conditionerne fastsatte tidligste Termin, 1ste Juli,

og at baade Massiner og Ror efter dette Tilbud kunde ventes præstere af bedste Slags.

Udvalgets Indstilling blev forkastet med 7 Stemmer mod 7; derimod vedtoges med 8 Stemmer mod 6 et af Mørk og Funch stillet Forslag at forhandle saavel med Steinbrenner og Andersen & Meisner som med Rowan. Borgmesteren begjærede sig fritagen for længere at være Medlem af Udvalget, af hvilket ligeledes Kammerraad Honnum onskede at udtræde.

Medet den 29de Juni.

^{80/1867.} Borgmesterens i forrige Møde fremsatte Begjæring om Fritagelse for at være Medlem af Vandværksudvalget blev taget til Følge, og ligeledes samtykkede Byraadet i, at d^r H^r. Kammerraad Honnum og Massinmester Blair traadte ud af Udvalget. I disse tre Medlemmers Sted valgtes Mørk, Frich og Spliid.

^{212/1870.} Ved Behandlingen af et i December 1870 indsendt Andragende fra Lærerinde Johansen og Møller om at erholde Huusleiegodtgjørelse og Brændsel i Lighed med Lærerne blev der reist Spørgsmaal om Fortolkningen af de vedkomende Lovbestemmelser. Denuer var senere af Kredsjens Folkethingsmand bleven gjort til Gjenstand for en Interpellation i Folkethinget, ved hvilken Ministeren fastholdt den i Kirke- og Underviisningsministeriets Skrivelse af 11te April 1867 opstillede Fortolkning. I Genhold hertil foreslog Skoleudvalget at tilstaa Andragerinderne den nævnte Godtgjørelse, fra 1ste Januar 1871 at regne, og ligeledes at bringe Regelen til Anvendelse med Hensyn til Froken Mors, der senere var bleven ansat ved Byens Skolevæsen, som ved alle fremtidige Ansættelser. Byraadet tiltraadte Udvalgets Forslag.

^{12/1871.} Der fremlagdes Meddelelse om, at Skoledirectionen havde beklædt Froken Johanne Elisabeth Mors til Lærerinde ved Byens Skolevæsen.

^{115/1871.} Et Andragende fra Kjøbmand L. Larsen om Fortsættelse af Brolægningen i Knudrissgade paa en Strækning af omtrent 50 Alen, med Vandafløb til Randers Landevei, blev aflaaet; derimod anmodede man Brolægningsscomissionen om at tilveiebringe en midlertidig Forbindelse mellem den brolagte Deel af Knudrissgade og Gangstien til Meilgadesport.

^{118/1871} En Meddelelse fra Frich om Bestaffenheden af det nye Betonbolværk ved Kjolhalingspladsen blev henvist til Havneudvalget med Begjæring om nærmere Oplysninger.

— Politimesteren meddeelte, at han agtede at affædige Politibetjent Stein, fra 30te Juni 1871 at regne, og henlede Opmærksomheden paa, at den Affædige efter § 2 i Vedtægten for Politiets Ordning vilde være berettiget til tre Maaneders Løn udover denne Tid, saafremt den Undersøgelse, der for Tiden var indledet mod ham, ikke førte til et saadant Resultat, at han kunde affædiges uden Oplyselse efter Vedtægten § 7.

^{119/1871}. Fra Havneudvalget forelaa Indstilling om nu at tage Frichs tidligere aflaaede Andragende om at maatte udtræde af Havneudvalget til Følge, da Administrationen af Havnens Anliggender blev vanskeliggjort ved Hr. Frichs Vægring ved overensstemmende med den Instrux, der af Byraadet er givet Stads- og Havneingeniøren, at benytte dennes Assistance ved de Arbejder, Havnen lader udføre. Indstillingen blev taget tilbage, efter at det under Sagens Behandling var gjort gjældende, at Byraadet savnede Ret til at udelukke et Medlem fra de staaende Udvalg, inden hans Functionslid var udløbet.

Medet den 6te Juli.

^{123/1870}. Der fremlagdes til Efterretning en Communication af en Skrivelse fra Indenrigsministeriet til Aarhus Stiftamtshus af 26. f. M. betræffende den saakaldte Fattighuusstoft.

Bemeldte Skrivelse er saalydende:

„Efter at Ministeriet under 9de Marts 1864 havde meddeelt Samtykke til, at Aarhus Kjøbstads-Commune for en Sum af 2,800 Rd. maatte erhverve en Loft udenfor bemeldte Kjøbstads Munkeport for derpaa at opføre et Fattighus, har Byraadet i et med Amtets Skrivelse af 8. d. M. hertil indkommet Andragende, næst at meddele, at den ommeldte Eiendom i sin Tid ikke blev afbenyttet til det ommeldte Diemed og derfor i de senere Aar har været udleiet, anholdt om Tilladelse til at afhænde samme for det ved en over Eiendommen afholdt Auction gjorte høieste Bud af 2,625 Rd., saaledes at Kjøbesummen ikke indbrages under Kjøbstadens Capitalformue, men holdes disponibel til Udbetalinger i Anledning af forskjellige i Andragendet nærmere betegnede, Communen vedrorende Arbejder.

I denne Anledning skulde man til Efterretning og Bekjendtgjørelse tjenstligst melde, at det saaledes begjærte Samtykke herved meddeles." (Se Mødet den 13de Juli).

^{68/1871.} Efter at have modtaget Navigationsdirecteurens Erklæring over Andragender fra dHrr. Holm og M. C. Møller om Understøttelse til Oprettelse af en Navigationssskole her i Byen besluttede Byraadet i det nævnte Diemed at indlede nærmere Forhandlinger med Hr. Møller om Skolens Oprettelse. (Se Mødet den 3die August).

^{115/1871.} Med Hensyn til et Andragende fra Kjøbmand L. Larsen om Tilladelse til fra Gaden, der løber fra Randers Landevei til Knudriisbasse, at maatte anlægge en Kloak til Havet, besluttede Byraadet at henvise Hr. Larsen til herom nærmere at forhandle med Brolægningsudvalget. (Se Mødet den 14de Decbr.)

^{118/1871.} I Anledning af en Skrivelse fra Hr. Frich om den Tilstand, hvori Betonbolværket ved Kjølhalingspladsen ved Havnen befandt sig, samt over Havneingeniurens Forhold til dette Arbejde, havde Byraadet indhentet Betænkning fra Havneudvalget af 4de d. M., hvilken fremlagdes tilligemed Erklæringer fra Haoneingeniuren samt fra dHrr. Justitsraad Tegner og Premierlieutenant Bayer.

Efter at Byraadet havde gjort sig bekjendt med den af dHrr. Tegner og Bayer afgivne Erklæring, ifølge hvilken Bolverkets Forskydning sandsynligvis hidrørte fra Bundens Beskaffenhed, hvorfor de tilraadede en Forankring af Bolverket for at fæste dette imod yderligere Forskydning, besluttede man at henholde sig til denne Erklæring og at anmode Havneudvalget om snarest muligt at sørge for, at Bolverket, saaledes som alt tidligere paatænkt, blev forankret.

^{126/1871.} Man besluttede at anmode Markudvalget om i Forening med Politimesteren at træffe de videre fornødne Foranstaltninger til, at den af Indenrigsministeriet til den 15de d. M. bestemte Arealurtælling blev foretaget, og at de øvrige begjærte Oplysninger om Arealets Benyttelse og Udsædens Størrelse bleve meddeelte, hvorhos man vedtog af Ræmmerkassen at afholde de fornødne Udgifter til Assistance.

Mødet den 7de Juli.

— Fra Udvalget for Vandværtsanlægget fremlagdes en Skrivelse af 7de Juli saalydende:

„Efter at vi i Overensstemmelse med Byraadets Beslutning have forhandlet med efternævnte Tilbydere til Vandværksanlægget, kunne vi meddele følgende Resultater:

	Verket.	Fusledning.
Tømmermester Steinbrenner ned sætter sit Tilbud med Burmeister & Wains Maskine til.	144,185.	9,315.
	ialt 153,500.	
Ander sen m. Fl. have i høssølgende Skrivelse gjort Tilbud med Hüttemeyers Maskine (Høitryk med Fortætning og Centrifugalpumpe)	139,000.	9,450.
	ialt 148,450.	
Rowan har efter vedlagte 2de Skrivelser gjort Tilbud med Maskiner fra Kitson & Co. saaledes:		
1. En Høitryksmaskine med Fortætning og Rørtjelder	139,476.	9,900.
	ialt 149,376.	
2. En Do. med Do. og almindelige Rjelder	138,676.	9,900.
	ialt 148,576.	
3. En Høi- og Lavtryksmaskine med almindelige Rjelder	140,476.	9,900.
	Ialt 150,376.	

Forfaavidt Rowans Tilbud antages, bør Contract indgaaes om Maskinen Nr. 2 med Forpligtelse for ham inden 14 Dage at forstaae detaillerede Tegninger over Maskinen Nr. 3, saaledes at Byraadet i 8 Dage fra Tegningens Modtagelse har Valget imellem begge Maskiner.

Vi ere enige om, at Valget maa stille sig mellem Ander sen m. Fl.s Tilbud og Rowans Tilbud med Maskinen Nr. 2.

Holm, Spliid og Nors anbefale fortrinnsviis Rowans Tilbud med Maskinen Nr. 2, og Frich og Mørk anbefale fortrinnsviis Ander sen m. Fl.s Tilbud.

Indstillingen fra Udvalgets Minoritet om Afgivelse af Ander sen m. Fl.s Tilbud blev vedtaget med 9 Stemmer mod 8. For Minoritetens Indstilling stemte: Baes, Frich, Gamst, Høegh, Rjer, Mørk, Preisler, Skovby og Kraiberg. Imod den stemte Bøch, Funch, Hammerich, Koppel, Nors, Schmidten, Spliid og Holm. Seidelin stemte ikke.

Fraværende vare Bachheister og Nielsen.
(Vfr. Mødet den 13de Juli).

Mødet den 13de Juli.

^{80-81/1867.} Fra Vandværksentrepreneurerne Andersen & Meisner m. Fl. fremlagdes en Skrivelse, hvori de tilbyde at levere en Maskine fra Kitson & Co. istedenfor en Maskine af Hüttemeyer. Efter at Byraadet havde besluttet selv at ville tage Bestemmelse i denne Sag, vedtog man med 11 Stemmer imod 4 (Mørk, Preisler, Kraiberg og Gamst) at vælge Kitsons Maskine Nr. 2, saaledes at den leveres paa samme Betingelser og med de samme Forpligtelser, som indeholdes i Rowans Tilbud. Man nedsatte derefter et Udvalg, bestaaende af Borgmesteren, Nors, Holm, Frich og Spliid, til at afslutte Contract med Entrepreneurerne, og et Udvalg, bestaaende af Nors, Spliid, Holm, Frich og Baes, til at paasee Ledelsen af Anlægget. Da Frich ønskede sig fritagen for Valget, valgtes i hans Sted Kjær.

^{123/1870.} Man overdrog til Ræmneren at udfærdige Skøde paa den saakaldte Fattighushøft, naar Kjøbsummen er betalt.

^{130/1870.} Det meddeelt, at der under 22. j. M. er udfærdiget Confirmation paa den af Magistraten under 2. Mai d. A. udstedte Bestikkelse for P. Petersen som Veier, Maaler og Brager i Narhuss.

^{88/1871.} Byraadet bifaldt et fra Havneudvalget modtaget Forslag til Benyttelse af Havnens Pladser under Skolebassen som Oplagspladser, dog med den Endring, at den niende, sydvestligste, Plads bortfalder, og at der affjæres et Hjørne af Pladsen efter den paa det fremlagte Kort tegnede Linie x—y, hvilket Stykke lægges til den offentlige Grund og forhøies ved Opfyldning i Niveau med Veien. Man bifaldt derhos, at der prøves en Auction til Udleining af Pladserne til Private, saaledes at disse faa Ret til at indhegne Pladserne under visse nærmere Betingelser, ligesom man forbeholdt Approbation paa Conditioner for Bortleien samt paa de Bud, som maatte blive gjorte ved Auctionen. (Se Mødet den 17de August.)

^{120/1871.} I Anledning af et Andragende fra Gartner F. C. J. Jensen om Forlængelse paa ubestemt Tid af Leiemaalet paa Tøften ved Jernbanen besluttede man at forlænge Leietiden foreløbig paa et Aar til 1. October 1872 imod samme Afgift som nu, men med den

Tilføielse til § 3 i den under 12. April 1866 oprettede Contract, at Leieren skal være pligtig til at afstaae Dele af Tøften ikke alene i Tilfælde af Salg, men overhovedet naar Byraadet forlanger det.

^{125/1871.} I Anledning af en Indstilling fra Kassieren for Aarhus Gasværk om, at de Vandmestre, som ville være at udnævne, ogsaa skulle autoriseres som Gasmestre, besluttede man at indhente Erklæring fra Udvalget for den offentlige Belysning. (Se Mødet den 27de Juli.)

^{127/1871.} Fra Skoledirectionen fremlagdes en Meddelelse om, at Lærerinde B. Møller efter Begjæring var entlediget fra næste Skoleaars Begyndelse.

^{128/1871.} Efter Indstilling fra Politimesteren bifaldt man, at en ved Patronillebetjent Frederiksens Afsted ledigbleven Post som Patronillebetjent overdrages til Jens Andreassen, fra 1ste Juli d. A. at regne.

^{129/1871.} Man nedsatte et Udvalg, bestaaende af Hammerich, Mørk og Preisler, til at tage et af Byfogeden fremsat Forslag om en Forandring i Byens Sundhedsvedtægt for Pubrettesfabrikers Vedkommende under Overveielse. (Se Mødet den 14de September.)

^{124/1871.} Foranlediget ved en Skrivelse fra Indenrigsministeriet, hvori forlanges Erklæring over et Andragende fra Grosserer Broge om Nedsættelse i Havneafgiften for Johannesbrød fra 4 Sk. til 1 Sk. pr. 100 Pbd. og om Tilbagebetaling af det herefter af ham formegnet erlagte Beløb, tiltraadte Byraadet Havneudvalgets Indstilling og Ministeriets Forslag om, at Johannesbrød for Fremtiden opføres som særegen Position i Havne- og Brotarten, saaledes at Afgiften fastsættes til 1 Sk. pr. 100 Pbd., ligesom man anbefalede, at den ansøgte Tilbagebetaling skulde finde Sted. (Se Mødet den 24de Aug.)

Mødet den 27de Juli.

— Det meddelees, at Skovudvalget under 24de d. M. havde paa Byraadets Begne i Henhold til Indenrigsministeriets Circulaire 7de August 1858 indsendt Marsberetning om Riis Skov.

— I Anledning af et Andragende fra Proprietair A. Faurshou om Fritagelse for at være Medlem af Taxations- og Boniterings-commissionen efter Lov 4de Juli 1850 § 5 valgte man Kammerraad Esmann til Medlem af den nævnte Commission istedetfor Hr. Faurshou.

^{56/1867.} Et fra Udvalget for Opførelsen af den nye Fattiggaard

modtaget Regnskab over Udgifterne ved Byggearbeidet tilligemed et Andragende om Approbation paa de skete Overfridelser besluttede man at tilstille Udvalget for Kasse- og Regnskabsvæsenet til Erklæring. (Se Mødet den 24de August.)

^{80-81/1867.} Man approberede et af Udvalget for Vandværket gjort Forslag til en Forandring i Overenskomsten mellem Kommunen og Gieren af Bryggeriet Ceres angaaende Anlægget af en Rørledning fra Vandværket til Byen over Bryggeriets Grund.

Forandringen gaaer ud paa, at Rørledningen istedetfor at føres gennem Ceres's Have lægges fra Vandværket over Bryggeriets nærmest tilstødende Mark til Silkeborg Landevei, og at Gieren frasælger den i Contracten af 24de April d. A. betingede Erstatning, som efter Landvæsenetscommissiøuens Bestemmelse skal betales til Møller Weiss for den Deel af Matr. Nr. 8, tilhørende Byen, som efter Contracten skulde afstaaes til Ceres. (Se Mødet den 17de August.)

^{138/1870.} Man besluttede at meddele Indquarteringscommissiønen en fra Amtet modtagen Communication af Indenrigsministeriets Skrivelse af 11te Juli d. A., indeholdende Afgjørelse af Sagen om Anvisning af særlige Gjødningsspladser til Dragonregimentet. Bemeldte Skrivelse er saalydende:

„I Anledning af den af Krigsministeriet reiste Sag om Aarhus Communes Forpligtelse til at erstatte Statskassen det Tab til Beløb 102 Rd. 48 $\frac{1}{2}$, som er lidt ved, at 3die Dragonregiment ikke har erholdt auviist særlige Gjødningsspladser ved endeel af de Regimentet i August og September Maaneder f. A. anviste Stalde, har man med Amtets behagelige Skrivelse af 17de Marts d. A. modtaget et Andragende, hvori Aarhus Byraad deels anholder om Fritagelse for at tilsvare det anmeldte Beløb, deels anholder om, at den Forpligtelse til at anvise særlige Pladser til Gjødningens Henlæggelse, som ifølge Cancelli-Skrivelse af 20de Marts 1819 antages at paahvile Garnisonsbyerne, maa indskrænkes til at angaa de større Stalde, som tilveiebringes ved Leie, men derimod bortfalder for de mindre Stalde, som navnlig i 45 Dage om Sommeren maa tilveiebringes ved Paa-ligning in natura.

Efter herom stedfunden Brevverling med Krigsministeriet har man fra bemeldte Ministerium modtaget Meddelelse om, at Samme efter Omstændighederne har troet at kunne beslutte sig til at frasælge Foretagelsen af videre Skridt med Hensyn til Betalingen af det omspurgte Beløb af 102 Rd. 48 $\frac{1}{2}$, men at denne Beslut-

uing dog paa ingen Maade tør opfattes som en Dpgivelse af den ogsaa fra alle Sider anerkjendte Ret for vedkommende Gar- nisoner til at kræve særskilte Gjødningspladser anviste ved sam- lige Stalde.

For imidlertid fremtidig at undgaae lignende Conflictter som den foreliggende, har Krigsministeriet anseet det rettest at paa- lægge 3die Dragouregiment ved Forhandling med Indquarterings- commissjonen i Aarhus fortrinsviis at søge saadanne Stalde tilveiebragte, hvortil der findes særlige Gjødningspladser, hvorhos Regimentet, forsaavidt Saadant ikke kan stee, vil blive bemyndi- get til at afhænde Gjødningen til de paagjældende Dvarteerværter til en efter nærmere Overenskomst fastsat Betaling, der svarer til den, som under almindelige Forhold indvindes ved Auction, eller i alt Fald ikke i væsentlig Grad er lavere end nysnævnte Priis.

Hvilket tjenstligst meddeles til behagelig Efterretning og videre Beskjendtgjørelse for Aarhus Byraad."

^{193/1870}. Det meddelees, at de i Indenrigsministeriets Circulaire af 16de Februar 1871 begjærte Oplysninger om de her i Byen værende Syge- og Begravelsesforeningers Virksomhed i 1870 vare tilstillede Amtet.

^{205/1870}. Man besluttede at indsende til Approbation et fra Ud- valget for Fattigvæsenet modtaget, i Henhold til Indenrigsministeriets Resolution af 6te Juni 1871 forandret Spisereglement for Fattiglem- merne. (Se Mødet den 8de September.)

^{125/1871}. Man besluttede efter Indstilling fra Udvalget for den offentlige Belysning at meddele Kasfereren ved Aarhus Gasværk, Hr. Glæsel, at man ikke saa sig i Stand til at indgaae paa det af ham indgivne Andragende om, at de eventuelle Vandmestre tillige skulde autoriseres som Gasmestre.

^{137/1871}. Man afflog et Andragende fra Sandsjører Baes om at erholde en Sandkiste bag Fisterhoderne paa Magade tilleie.

^{138/1871}. Et fra Retsvidne G. Peterfen gennem Udvalget for Fattigvæsenet indkommet Andragende om at saa sin syge Søn optaget uden Betaling paa Frederiks Hospital i Kjøbenhavn anbefalede.

^{139/1871}. Man vedtog at tilkjendegive Møllerfvend M. B. B. Marcusen af Kjør Mølle ved Kolding, der som Slesviger havde an- holdt om Hjemstedsbeviis her fra Byen, at hans Ansøgning i Henhold til Indenrigsministeriets Circulaire af 11te Juli d. A. vilde være at indsende til vedkommende Amtshuus.

^{140/1871.} I Anledning af et Andragende fra Enkesru Malling om at erholde et Grundstykke bag hendes Eiendom i Toldbodgade tilkjøbs vedtog man at svare, at Byraadet var villigt til at afhænde det nævnte Grundstykke for den tidligere fastsatte Betaling af 500 Rd. (Se Mødet den 28de September.)

Modet den 3die August.

^{149/1867.} Man besluttede at overdrage Tilsynet med Istandsættelse og Vedligeholdelse af Veianlægget paa Kystbefædningen under Skolebassen til Veindvalget. (Se Mødet den 28de September.)

^{151/1869.} Der meddelees Overrettsdommen i den af Statsraad Castenskjold mod Kommunen anlagte Sag angaaende Tilbagebetaling af den af ham erlagte Communeskat for 1ste Halvaar 1869.

Ved bemeldte Dom var Underrettsdommen, hvorved Kommunen fri fandtes for Statsraad Castenskjolds Søgemaal, bleven stadfæstet.

^{80/1870.} Indenrigsministeriets Decisioner paa Havnens Reguskab for 1869 meddelees.

^{149/1870.} Ligeledes Indenrigsministeriets Decisioner til Judquarteringsregnskabet for 1ste Halvaar 1870. Forinden disse Decisioner toges til Følge, besluttede man dog at henstille til Indenrigsministeriet, hvorledes Troppeafdelingerne skulde formaaes til at indbetale de Beløb, som efter disse og tidligere Decisioner skulde tilsvares af dem.

^{68/1871.} Forhandlingerne med Navigationslærer Møller om Oprettelse af en Navigations-skole her i Byen besluttede man at stille i Bero indtil videre, da man formeente ikke at kunne gaae videre i sine Tilbud overfor Hr. Møller end alt skeet. (Se Mødet den 12te October.)

^{103/1871.} En Skrivelse fra Skoledirektionen, hvori approberes, at der indtil videre, dog ikke ud over et Aar, antages en Timelærerinde, og at Frk. Biehl ansættes som saadan, vedtog man at meddele Udvalget for Skolevæsenet.

^{122/1871.} Man vedtog med 6 Stemmer mod 5 ikke at tilstaae forhenværende Chef for Borgervæbningen M. P. Rohde en Understøttelse, hvorom han havde ansøgt.

^{145/1871.} Med Hensyn til, at Amtet havde begjært Erklæring angaaende Justitsministeriets Circulaire af 20de Juli 1871, betræffende eventuel Udvidelse af Lov af 1ste Mai 1868 om Foranstaltninger til at forhindre den asiatiske Choleras Indbringelse ad Søveien til ogsaa

at omfatte Børnekopper og exanthematisk Typhus, vedtog man at indsende og at henholde sig til tvende af Stadslægen og Politimesteren afgivne Erklæringer, som gik ud paa, at den nævnte Udvidelse ikke burde finde Sted. Da man anerkjendte, at det nuværende Cholera-receptionslokale lod endeel tilbage at ønske, nedsatte man et Udvalg, bestaaende af Hammerich og Nørz, til, mulig i Forening med Delegerede fra Amtsrådet, at tage Spørgsmaalet om Tilveiebringelsen af et nyt og bedre Lokale under Overveielse. (Se Mødet den 24de August.)

^{146/1871.} Der fremlagdes en Skrivelse fra Skoledirektionen om, at hidtilv. cft. Lærer A. E. L. C. Møller var beklippet til fast Lærer ved Byens Friskole fra 15de Januar 1871.

Man overdrog til Borgmesteren i Forening med Skoleudvalget nærmere at undersøge Forholdene med Hensyn til denne Ansættelse, forinden den meddeles Vedkommende. (Se Mødet den 28de September.)

^{148/1871.} I Anledning af et Andragende fra Rebflager J. Dyhr om at faae en Deel af Terrainet ved den sydlige Ende af Spanien tilkjøbs besluttede man at svare, at man for Tiden ikke vilde afhænde denne Plads.

Mødet den 17de August.

— Der fremlagdes Approbation fra Amtet paa Kammerraad Es-manns Valg til Formand for Taxationsmændene efter Lov 4de Juli 1850 § 5.

— Til Medlemmer af Sessjonen valgte man Baes og Kjær.

^{80-81/1867.} Man underskrev den med Tømmestier A. C. Andersen, Smed E. Meisner, Muurmester K. Nielsen af Marhuus og dHr. Mechanikere Gassel & Leudt i Kjøbenhavn oprettede Contract om Anlæggelsen af Vandværket.*) (Se Mødet den 24de August.)

^{194/1868} Byrådet bemyndigede Kasse-Udvalget til at sælge Resten af Commuæns fgl. Obligationer, naar Coursen og øvrige Forhold maatte opfordre dertil.

^{82/1869.} Med 13 Stemmer imod 1 afflog man et Andragende fra Rebflagerne paa Grønland om Tilladelse til indtil videre at beholde deres Reberbaner samlesteds.

^{162/1870.} Man tilendbragte Iste Behandling af Sagen om eventuel Overdragelse til Jernbanebestyrelsen af Amtmandstøften. Forinden

*) Contracten findes blandt Tillægene.

anden Behandling besluttede man at lade Bladsen opmaale af Stadsingenieurén. (Se Mødet den 24de August.)

⁸⁸/1871. Et Forslag fra Havneudvalget til Auctionsconditioner for Bortleie af 8 Oplagspladser nedenfor Skolebassen approberedes med den Tilføining, at intet Hegn og ingen Oplastning maa finde Sted høiere end 8 Fod over Grunden. (Se Mødet den 31te Aug.)

¹⁵⁰/1871. Man gjenmængte og besvarede Revisionsbemærkningerne til Ræmnerkassé-Regnskabet for 1870.

Åldet den 24de August.

⁵⁵/1867. Det fra Udvalget for Fattiggaardenes Opsørelse modtagne Regnskab over Udgifterne derved besluttede man at lade revidere i Forbindelse med Ræmnerregnskabet for 1871.

⁸⁰⁻⁸¹/1867. Byraadet godkjendte den afholdte Taxationsforretning til Fastsættelse af Erstatning til Julius Frandsens Enke for afstaaet Areal til Vandværksanlægget, stor 147 Rd. 22 f.

+ ²²⁸/1867—¹⁷⁹/1871. Der meddeelttes følgende Skrivelse fra Indenrigsministeriet til Aarhus Stiftamtshuus af 2. d. M. angaaende Byraadenes Deeltagelse i den foreløbige Bedømmelse af Sikkerheden for de første af den nye Creditforening tilstaaede Laan:

„Føranlediget af et hertil indkommet Andragende, hvori Aarhus Kjøbstads Byraad med Hensyn til, at det i den midlertidige Bestemmelse, som er tilføjet de under 8. April d. M. stadfæstede Statutter for den nye Creditforening for Kjøbstadgrundeiere i Nørrejylland, er fastsat, at Communalbestyrelserne for de jydse Kjøbstæder skulle deeltage i den foreløbige Bedømmelse af Sikkerheden for de første af Foreningen tilstaaede Laan indtil et Beløb af een Million Rdlr. paa den Maade, som Indenrigsministeriet nærmere bestemmer, har forespurgt, om en Bestemmelse herom kan forrentes fra Ministeriet, skulde man tjenstlig bede Byraadet tilkjendegioet, at der, efter at der nu er meddeelt Stadfæstelse paa Foreningens Statutter, i hvilke nøiagtige Regler ere givne til Tagtagelse ved Taxationsforretninger over Eiendomme, hvori søges Laan af Foreningen, ikke findes at være nogen Nødvendighed for at give nærmere Bestemmelser om Fremgangsmaaden ved den omhandlede Bedømmelse, der for Fremtiden, indtil den i Lov af 26. Mai 1868 fastsatte Grændse af een Million Rdlr. er naaet, vil komme til at bestaa i et Skøn over de statutmæssige afholdte

Taxationsforretninger, der af Directionen ville være at tilstille vedkommende Byraad, forinden Aaaret bevilges“.

^{162/1870}. Man foretog anden Behandling af Sagen angaaende Salg af Amtmandstøften til Bestyrelsen for de jydsk-syenske Jernbaner.

Byraadet besluttede at svare Jernbanebestyrelsen, at man, ihvorvel det maatte betragtes som et betydeligt Offer fra Communes Side, var villig til at sælge hele Amtmandstøften til Oplags- og Losseplads for Jernbanen paa Vilkaar:

at der betales 3 Mk. pr. □ Alen, saasnart Indenrigsministeriets Approbation paa Salget er erhvervet;

at der forbeholdes Kommunen Forfjæbret til det Solgte til samme Priis, naar Jernbanebestyrelsen nogensinde skulde opgive Brugen af hele Tøften eller Dele deraf;

at Bestyrelsen forbinder sig til at holde aaben til almindelig Færdsel en tilstrækkelig bred Kjørevei mellem Stationen og Gaden Spanien;

at Bestyrelsen selv affinder sig med den nuværende Leier af Tøften, hvis Leiemaal først udløber i October 1872 (for Havens Vedkommende i 1871), og

at den overtager og forbinder sig til ikke at nedlægge de over Tøften gaaende Vandløb uden efter Overeenskomst med Kommunen.

En Minoritet, bestaaende af Baesø, Kjær, Spliid, Bøch og Nørø, stemte for, at en Bestemmelse om, at Veiens Bredde skulde være mindst 12 Alen, optoges i Vilkaarene for Afhændelsen. (Se Mødet den 17de August.)

^{134/1871}. Der fremlagdes Communication af Indenrigsministeriets Skrivelse af 14de Aug. d. A., hvorved Havnedvalgets og Byraadets Indstilling om Havnearsgiften af Johannesbrød bifaldtes.

^{140/1871}. I Anledning af, at Bogumand Steffen Rasmussen havde andraget paa at erholde tilfjæbs en Deel af den samme Plads mod Tolbbodgade, som Fru Malling ønskede at erholde overdraget, bemyndigedes Borgmesteren og Holm til at forhandle med Rasmussen og Fru Malling om Salget af Pladsen. (Se Mødet den 28de September.)

^{145/1871}. Det meddeelttes, at Kammerh. Dahl og Gaardeier N. Rasmussen af Amtsrådet vare udnævnte til at forhandle med Byraadets Delegerede om Oprettelsen af et nyt Cholera- og Koppelazareth.

^{154/1871}. Man bemyndigede Politimesteren og Brandcapitainen til at reise til Odense og Kjøbenhavn for at gjøre sig bekendte med Brand- og Slukningsvæsenets Indretning sammesteds.

Mødet den 31te August.

²¹⁵/1870. Man vedtog at anmode Vandværksudvalget om at lade endeel af Stadsingenieuren nævnte Gader, nemlig Frederiksgade, Skolegade, Revet, Ridderstræde, Mindegade, Fissergade og Nagade, draine. Med Hensyn til Drainingen af Nørregade blev Vandværksudvalget opfordret til at fremkomme med nærmere Forslag og Overflag. (Se Mødet den 23de November.)

⁸⁸/1871. Samtlige ved Auktionen til Bortleining af Oplagspladserne nedenfor Skolebakken gjorde Vnd, hvorom Beretning var fremlagt, forkaftedes, og man vedtog at udsætte Spørgsmaalet om ny Auktions Afholdelse, indtil der gennem Havneudvalget var tilveiebragt Visshed for, om Jernbanen vilde anlægge Spor hen til Pladserne.

¹⁰⁶/1871. Med Hensyn til et Andragende fra Hr. A. Westhansen angaaende Anlæggelse af en Rødretfabrik besluttede man at tilkjendegive ham, at man Intet havde imod, at Bortførselen af Ratterenovationen fra Byens offentlige Bygninger overdrages til ham, saafremt det kunde skee paa billige Vilkaar for Communen, hvorimod det maatte blive hans egen Sag at forhandle med de enkelte Huseiere, forsaavidt angaaer Ratterenovationen fra de private Bygninger.

¹⁵²/1871. Man afflog et Andragende fra Gartner J. Jespersen om forlænget Leiemaal af Lodden Nr. 13 i Møllevang.

¹⁶⁰/1871. Der meddeelttes Skoleudvalget Bemyndigelse til fremdeles at lade det ledige Lærerindeembede bestyre af Frøken Chr. Møller, indtil det blev endelig besat.

¹⁵⁷/1871. I Genhold til Havneudvalgets Indstilling besluttede man at søge Indenrigsministeriets Approbation paa en yderligere Bevilling af 1,500 Rd. til Opnudsbringsarbejder i Havnen. (Se Mødet den 28de September.)

Mødet den 8de September.

— Man gjenvalgte Cancelliraad Nors til Medlem af Laanebestyrelsen for Aarhus Amtsradsfreds i Genhold til Lov af 26de Mai 1868 § 8.

⁸⁰⁻⁸¹/1867. I Anledning af Hr. Frichs Forslag om strax at vælge en Maskinmester for Vandværket havde man indhentet og modtaget Vandværksudvalgets Erklæring. I Genhold til denne besluttede

man ikke at besætte Posten selv, hvorimod man vedtog at anmode Udvalget om ved Antagelsen af en Opsynsmand til under Anlægget at føre Tilsyn med Maskineriets Opsætning og Rørnedlægningen at tage særligt Hensyn til, at der vælges en Mand med saadanne Kvalifikationer, at Posten som Maskinmester i Tiden kunde overdrages ham.

^{80-81/1867.} Fra Vandværksudvalget var modtaget Forslag til Ansættelse af Afgiften for Benyttelse af Vand fra Vandværket. Byraadet foretog første Behandling af Sagen for at give Medlemmerne Leilighed til indeen anden Behandling i et senere Møde at fremkomme med endelige Endringsforslag. Til at supplere Udvalget valgtes Borgmesteren og Rors. (Se Mødet den 21de September.)

^{149/1867.} Man vedtog, at Kjøbmand L. Larsens Bidrag til St. Olsøsgårdens Udvidelse, 500 Rd., ikke skal forrentes.

— I Anledning af en Forespørgsel fra dHr. Wistoft og Hassensfeldt besluttede man at svare dem, at der, i Forventning af, at Kjøbmand L. Larsen dertil giver sit Samtykke, Intet er til Hinder for, at dHr. direkte til Kæmmerkassen indbetale Resten af Kjøbsummen for de Jordstykker mod Skolebakken, som Communen f. A. har solgt til Hr. Larsen med Forpligtelse til at tilbyde Forespørgerne dem til Salg.

^{205/1870.} Man overdrog til Fattigudvalget at foranledige et passende Antal Exemplarer trykt af de nu af Indenrigsministeriet approberede Reglementer for Fattiganstalten.

^{159/1871.} Til det ledige Lærerindeembede ved Byens Skoler vedtog man i Overensstemmelse med Skoleudvalgets Forslag at indstille Frøknerne Christiane Møller, Ane Sofie Hansen og Martine Frank. (Se Mødet den 28de September.)

^{169/1871.} Ifølge indkommet Andragende fra Overfrigskommisair Nielsen tillod man, at Haven i Amtmandstøften overdrages ham til Leie, indtil Loftens Salg til Jernbanen maatte finde Sted. (Se Mødet den 28. September.)

^{172/1871.} Man besluttede at indgaae til Amtsraadet med Forslag om, at den mellem Byraadet og Amtsraadet trufne Overenskomst om den Andeel, Aarhus Vandmølle skal tage i Udgifterne til Byens Fattig-, Skole- og Brandvæsen i Aarene 1869, 70 og 71, fornyes for 1872—74 incl. (Se Mødet den 7de December.)

^{174/1871.} Man vedtog at anmode Sundhedscommissionen om at lade udgaae en Opfordring til Private om Forsigtighedsregler med Hensyn til en mulig indtrædende Choleraepidemi.

^{175/1871.} Overensstemmende med Skoleudvalgets Indstilling bi-

saaldt man, at Frk. J. Viehl efter eget Duffe fratræder Pladsen som Timelærerinde, og at hendes Gjerning midlertidig besørges af Seminarist Christensen. (Se Mødet den 28de September.)

^{176/1871.} Man approberede et af Udvalget for Skolevæsenet gjort Forslag til Ansættelse af Skolepenge for Børn i Fristolen.

^{177/1871.} Ligeledes approberede man et Forslag fra Udvalget for Sygehuspitalet om, at der tillægges Economen 28 Sk. daglig for hver Patients Forpleining i October Kvartal d. A.

Mødet den 14de September.

^{179/1868.} Man besluttede at overdrage til Udvalget for Bygninger og Inventariesager at indlede Underhandlinger underhaanden angaaende Sprøitehuuspladsens Salg.

^{67/1871.} Foranlediget ved et Forslag fra flere Byraadsmedlemmer om Anskaffelsen af Kort over de Grunde, som støde op til den bebyggede Deel af Byen, og om hvilke det maa antages, at de i en nær Fremtid ville blive udlagte til Byggegrunde, besluttede Byraadet at nedsætte et Udvalg til at afgive Betænkning om den hensigtsmæssigste Udvidelse og Bebyggelse af Byen paa de i Forslaget nævnte Steder til Veiledning for Byraadet i Fremtiden, hvorhos det overlodes til Udvalget at lade affatte Kort over projekterede Gader med Nivellement og dertil at benytte Stadsingeniurens Assistance. Til Medlemmer af dette Udvalg valgtes Koppel, Frich og Baesø. (Se Mødet den 5te October.)

^{81/1871.} Man samtykkede i, at Comiteen for Tilveiebringelsen af et Jernbanenivellement fra Silkeborg til Borris anveender de af Byraadet bevilgede 150 Rd. til Nivellementet m. v. af Strækningen fra Silkeborg til Herning.

^{132/1871.} Efter at have modtaget Udvalgets Erklæring i Anledning af Byfogedens Forslag om en Forandring i Byens Sundhedsvedtægt for Pubrettesfabrikers Vedkommende, besluttede man, at der i en Afstand af imellem 1000 og 1,500 Alen udenfor den i Sundhedsvedtægten § 1 fastsatte Linie sættes en ny Linie, indenfor hvilken intet nyt Anlæg af de i VI. § 1 omhandlede Næringsbrug (dog ikke Garveri, Skindtilberedning, Slakteri, Kalk- og Cementbrænderi medregne) maa finde Sted uden forud indhentet Tilladelse fra Sundhedscommissionen. Det overdroges det nedsatte Udvalg at afstikke Linien.

Mødet den 18de September 1871.

^{180/1871}, cfr. ^{80-81/1867}. Man bevilgede et Andragende fra Vandværksentrepreneurerne om at maatte-benyttte en Bakke paa den til Bro-lægger P. Bader leiede Jordlod, Nr. 3. i Møllevang, til derfra at hente Grus.

^{92/1871}. Det fra Amtet modtagne Udkast til en Politivedtægt blev behandlet og gennemgaaet fra § 1 til 62, idet Mørk dog forbeholdt sig at afgive et dissenterende Votum til § 45. (Se Mødet den 25. September.)

Mødet den 21de September.

^{80-81/1867}. Man foretog anden Behandling af Sagen om Vand-afgiftens Ansættelse og bemyndigede det til Udarbejdelsen af Forslaget nedsatte Udvalg (Borgmesteren, Kraiberg og Skovby) til overensstemmende med det Vedtagne at udstede Indbydelse til Byens Grundeiere om at tegne sig for Vandindlæg i deres Eiendomme.

Mødet den 25de September.

^{205/1871}. I Anledning af en Skrivelse fra Aarhus Stiftamt om Dannelsen af Localcomiteer i Anledning af Industriindstillingen i Kjøbenhavn 1872 besluttede man at vælge et Par Medlemmer for i Forening med Handels- og Haandværkerforeningernes Bestyrelser at danne en Localcomite for Aarhus By. Dette Hverv overdroges til Holm og Frich i Forening med Borgmesteren.

^{92/1871}. Man fortsatte Behandlingen af Forslaget til Politivedtægten, nemlig fra § 62—78. Bæsf forbeholdt sig et Minoritetsvotum med Hensyn til § 66. (Se Mødet den 2den October.)

Mødet den 28de September.

^{147/1869}. Et fra Controludvalget for Rytbeflædningsarbejderne modtaget Slutnings-Regnskab vedtog -man at tilstille Revisorerne af Byens Regnskaber for 1871.

^{218/1869}. Der meddelees en Skrivelse fra Indenrigsministeriet til Borgmesteren om, at de Jorder, Capitaler og Magistratskjendelser, der

hidtil have været henlagte til det ophævede Raadmandsembede, fra 1. April 1872 skulde henlægges under Borgmesterembedet.

^{109/1871.} Det meddelees, at Ministeriet har afflaaet C. Bertelsen's Andragende om at maatte drive Detailhandel i Veder, uagtet Afstanden ikke er den lobbesalede. Nogle fra Ring Herredscontoir modtagne Oplysninger om tvende af samme under 11te Mai 1863 og 7. Mai 1869 meddeelte Ræringsbeviser til Detailhandel i Veder besluttede man at tilstille Amtet. (Se Mødet den 9de November.)

^{140/1871.} Man bifaldt et af det nedsatte Udvalg gjort Forslag til Salg af Communens Plads paa Tolddodgade under Forbehold af Ministeriets Approbation. Herefter overdrages den Deel af Pladsen, som, naar en lige Linie drages fra Bogumand Steffen Rasmussen's Eiendoms Endepunkter til Tolddodgade, vil imod denne have en Facade af ca. 20 Al. og en Dybde af 16 Al., til S. Rasmussen for en Betaling af 400 Rd. foruden Omkostningerne ved Skjødets Udfærdigelse og Thinglæsning, samt paa Vilkaar, at Rjøberen til de 3 Sider af Pladsen, der ere aabne, hegner enten med Bygninger eller med Plankeværk, og at han aflægger den Rendesteen, der nu løber parallel med hans Eiendom og istedetfor fører den lige ud til Tolddodgade paa det Terrain, der affættes som Udgang mod Tolddodgade fra Bager Wachmans Enkes Eiendom.

Til Enkefru Walling overdrages den Deel af Pladsen, som støder nærmest til hendes Eiendom, mod en Betaling af 100 Rd. foruden Omkostningerne ved Skjødets Udfærdigelse og Thinglæsning, samt paa Vilkaar, at hun lader sætte et Plankeværk saavel imod den Sti, der vil blive affat som Udgang fra Bager Wachmans Enkes Eiendom til Tolddodgade, som paa hele Strækningen af hendes Eiendom imod denne Gade, hvilken Forpligtelse dog først skal forlanges opfyldt inden 1ste Novbr. 1872. Byraadet overdrog derhos gratis til Fru Walling den spidse, ubrolagte Kile imellem hendes nuværende Plankeværk mod Tolddodgade og denne Gade. (Se Mødet den 2. Novbr.)

^{146/1871.} Man underskrev en efter Skoleudvalgets Forslag affattet Skrivelse til Skoledirectionen angaaende const. Lærer Möllers Ansættelse som fast Lærer. (Se Mødet den 7de December.)

^{156/1871.} Man kunde ikke anbefale et af Bærtshusholder Jacob Petersen indgivet Andragende om Bevilling til at drive Detailhandel i Maarstet, uagtet Afstanden ikke er den lobbesalede.

^{157/1871.} Man besluttede at meddele Havneudvalget en fra Ministeriet modtagen Skrivelse indeholdende Tilladelse til, at der for iaar maa af Havnens Midler forbruges 1,500 Rd. mere end bevilget paa Budgettet til Opnuddringsarbejder.

¹⁵⁸/1871. Man bevilgede et Andragende fra K. Jensen om at maatte overdrage Leiemaalet paa Matr. Nr. 14 og 15 i Galgevangen til Gartner N. Pagh og Bogmand H. Hansen.

¹⁵⁹/1871. En fra Skoledirektionen modtagen Meddelelse om, at Frk. Christiane Møller er beskiftet i den for Tiden ledige Lærerindeplads, besluttede man at tilstille Skoleudvalget.

¹⁶¹/1871. Man indrømmede indtil videre Gartner Nielsen Ret til at kjøre paa Stien fra Meilgadesport til hans Eiendom.

¹⁶³/1871. Efter de foreliggende Oplysninger fandt man ikke tilstrækkelig Grund til at anbefale et Andragende fra Skræbbersvend E. E. E. Köhn om Jndjødret.

¹⁶⁴/1871. Man bevilgede Billetteuren i Henhold til Indbælgelseskommissionens Indstilling et Honorar af 50 Rd.

¹⁶⁶/1871. Man anbefalede et Andragende fra Dreier Sabro om tillige at maatte vinde Borgerstab som Detaillist.

¹⁶⁹/1871. Man indgik paa et Forslag fra Overkrigskommissair Nielsen, hvorefter han beholber Haven i Amtmandstøsten i Leie saaledes, at Leien betales efter Leiemaalets Udløb.

¹⁷⁵/1871. En Skrivelse fra Skoledirektionen, indeholdende Approbation paa, at Frk. J. Viehl fratræder som Timelererinde, og at Seminarist H. E. Christensen midlertidig overtager Posten, besluttede man at meddele Skoleudvalget.

¹⁸³/1871. Man bevilgede ifølge indkommet Andragende, at Leiemaalet af 4 Tdr. Land i Oldjorden fra 1ste October d. A. overgaaer fra Tandlæge Kjærtinge til Aulsmann Søren Mikkelsen uden Forandring i de engang fastsatte Vilkaar.

¹⁸⁴/1871. Med 7 Stemmer mod 5 vedtog man at anbefale et Andragende fra Handelsbetjent P. Jensen om Fuldmyndighedsbevilling. (Se Mødet den 16de November.)

¹⁹⁵/1871. Man anbefalede et Andragende til Indenrigsministeriet fra Repræsentantskabet for „Narhuns Privatbank“ om Stempelbegunstigelser m. v.

¹⁹⁶/1871. Man bifaldt en Indstilling fra Markudvalget om Bortleie af 4 Lodder i Møllevang fra October 1872. (Se Mødet den 22de December.)

Åbnet den 29de September.

— De valgte Medlemmer af Byrådet vedtog Decisioner til Ræmner-Rengjæbnet for 1870.

Modet den 2den Octoder. 1871.

^{92/1871.} Man tilenbebragte Behandlingen af Udkastet til en Politivedtægt.

Modet den 5te October.

^{74/1871.} Man besluttede at appellere Underrettsdommen i den af Communen mod Grosserer Broge anlagte Sag om Betaling af Communeskatter for 1870. Efter Dommen var Broge frifunden for Communeskøgsmaal og tilfjendt ham en Erstatning af Communen efter uvilige Mænds Skjøn af indtil 1000 Rd. for Tort og Credittpilde ved den afholdte Udpantningsforretning.

^{151/1871.} Et af Stadsingenieuren indsendt Forslag til Udstykning til Bebyggelse af Gartner Jensens Have besluttede man at overgive til det under 14de September d. A. nedsatte Udvalg til at træffe Foranstaltninger med Hensyn til Byens Udvidelse, hvilket Udvalg Borgmesteren lovede at tiltræde, En Begjæring fra Frich om at maatte udtræde af dette Udvalg affloges. (Se Mødet den 14de Septbr.)

^{153/1871.} I Anledning af en Indstilling fra Markudvalget angaaende et Stykke Jord, som Tømmermester Steinbrenner havde taget i Besiddelse, besluttede man at anmode Udvalget om ved Forhandlinger med Steinbrenner at søge det gamle Forhold restitueret.

^{162/1871.} Man besluttede at overdrage til Bygningscommissionsen at forhandle med Barbeer Milde om Erstatning for Indrykning af hans Eiendom paa Skolegade. (Se Mødet den 6te Novbr.)

^{170/1871.} Man vedtog at kalde Veien paa Rystbetlægningen „Rystveien“ og at give Veien fra Nørrebrogade til Knudriisballe Navnet „Knudriisgade“.

^{178/1871.} I Anledning af et Forslag fra Havneudvalget om Oprettelsen af et mindre Fyr paa Sletterhage besluttede man først at henvende sig til Marineministeriet med Anmodning om, at dette vilde anlægge det omhandlede Fyr og besørge dets Pasning for egen Regning. (Se Mødet den 2den November.)

^{204/1871.} Fra Brolægningssubvalget var fremsendt Opgjørelse over Udgifterne ved Brolægningen af Teglgårdstræde ved Studsgadesport og i Knudriisgade med Opgivende af, hvad enhver af de tilgrændsende Beboere havde at betale.

Byraadet bevilgede Grundeierne i Teglgårdstræde og i Knudriis-

gade Genstand med Betalingen af deres Andele i nævnte Udgifter i 5 Aar.

Efter den med Grundeierne langs den vestlige Side af Stien ved Studsgadesport under 4de November 1870 af Byraadet approberede Overeenskomst er det indrømmet disse at maatte betale de Beløb, enhver af dem bliver skyldig, med $\frac{1}{6}$ i Juni Termin 1871 og ligeledes med $\frac{1}{6}$ i hver paafølgende Halvaarstermin.

Samtlige Beløb blive at forrente med 4 p. Ct. i Genhold til Byvedtægten § 41.

Mødet den 12te October.

^{80-81/1867.} I Anledning af en Forespørgsel fra Vandværksudvalget, om der var Noget til Hinder for at antage en dobbeltvirkende Maskine fra Kitson & Co. i Leeds, uagtet Specifikationen og Contracten forudsatte to enkeltvirkende Maskiner, besluttede man at svare, at man ikke har fundet Noget til Hinder herfor. (Se Mødet den 26de October.)

^{57/1871.} Man afflog et Andragende fra dHrr. Birch og Thor-
sen om Understøttelse til Udgiøelsen af en Veiviser for Aarhus
Kjøbstad.

^{68/1871.} Til nærmere at forhandle med Navigationslærer Møller om Oprettelsen af en Navigationskole heri Byen nedsatte man et Udvalg bestaaende af Borgmesteren, Kraiberg og Spliid. (Se Mødet den 2den November.)

^{87/1871.} Man bevilgede et Andragende fra Rebflager Guldman om, at hans Plads ved Kystveien maa overdrages til Comiteen for Oprettelsen af en Badeanstalt med Ret til Bebyggelse og Facaderet imod Kystveien.

^{102/1871.} I Anledning af en Anmeldelse fra J. Christensen om at ville opføre en ny Bygning paa Matr. Nr. 6, Rosenfrank's Loft, havde Brolægningss- og Veindvalgene foreslaaet følgende Foranstaltninger ioverskaffe med Hensyn til Vandafløbet fra de paatænkte nye Bygninger langs Veien ved bemeldte Loft:

1. at en Rendesteen for Overfladevandet fra Tag og Gaard lægges i en Afstand af 4 Alen fra Byggelinien;
2. at denne Rendesteen lægges med runde Steen og føres ud i den nordlige Deel af Rendesteenen i den Deel af Fredensgade, der fører forbi Rosenfrank's Loft;
3. at Faldet bestemmes ved en lige Linie fra Overløbsfælen ned til Jørgensen's Tømmerplads til Bunden af bemeldte Rendesten;

4. at en bred Kinnafulla-Kendesteen lægges over Fortouget istedetfor det sædvanlige Kendesteensbrædt;
5. at Undergrundsvandet ledes i Drainrør til Hovedgrøften paa Amtmandstøsten;
6. at Rørene lægges imellem Byggelinien og ovenomtalte Kendesteen, og
7. at Rørenes Udløb holdes en Alen over Bunden af Hovedgrøften paa Amtmandstøsten.

Byraadet tiltraadte de gjorte Forslag som interimistiske Foranstaltninger, hvorom Underretning vil være at meddele Brolægningsudvalget og Brolægningscommissionen.

¹⁹⁷/1871. I Overeensstemmelse med Markudvalgets Indstilling bifaldt man, at 10 Tdr. Land i Oldjorden, som vare bortleiede til Olbrygger J. Petersen, efter dennes Dødsfælde maatte overdrages i Leie til M. Olsen paa samme Betingelser som hidtil.

²⁰⁰/1871. Man tilendebagte første Behandling af Communes Budget for 1872. (Se Mødet den 19de October.)

²⁰²/1871. Efter Politimesterens Indstilling bevilgede man Patrouillebetjent Tøiberg et Honorar af 35 Rd. for Tilsynet med Roppelazarethet i 1871.

²⁰⁶/1871. Foranlediget ved en Skrivelse fra Gasværkskassereren, om Kommunen, forinden Rørene til Vandværket nedlægges i Gaderne, vilde træffe Overenskomst med Gasværkscompagniet angaaende mulige Beskadigelser paa Gasrørene m. v., besluttede man at svare, at man ikke fandt Anledning til at forhandle med Compagniet, førend Rørnedlægningen er begyndt, i hvilket Fald Udvalget for Vandværket er bemyndiget til at varetage Communes Lær.

²⁰⁷/1871. Man anbefalede et Andragende fra Bestyrelsen for Spare- og Laanekassen for Haandværkere og Industribrivende i Aarhus om Begunstigelser med Henjyn til Stempelpapir.

²⁰⁸/1871. Man anbefalede et Andragende fra Firmaet Adler, Wulf & Meyer om Nedsættelse af Havnegiften for Palmenøddekjerner. (Se Mødet den 2den November.)

²¹⁵/1871. Man vedtog i Anledning af et Andragende fra Grosserer Broge om, at en hos ham for Communeskatter for 1ste Halvaar d. A. foretagen Udpantning maa bortfalde, at meddele Ræmmeren, at man uden at bortgive sin Ret i Realiteten mod Hr. Broge ikke havde Noget imod, at Udpantningen bortfalde.

Mødet den 19de October.

— Da der fra Communalbestyrelsen i Stockholm var modtaget

et Rort over Byen og Beretning om dens Forhandlinger for 1868, besluttede man at tilstille Stockholms Communalbestyrelse Rort over Marhuus Bygrund og Havnen samt Marsberetningerne for 1868, 1869 og 1870.

^{115/1870.} I Anledning af et Andragende fra Comiteen for Oprettelsen af en Badeanstalt om at erholde Haven ved Siden af Rebflager Guldmann's Spindebod tilkjøbs paa de tidligere i Mødet den 30te Juni 1870 fastsatte Vilkaar, navnlig Betaling af 48 Sk. pr. □ Men, vedtog man at bevilge det Ansøgte under Betingelse af, at Foretagendet paabegyndes inden Juli 1872.

^{185/1871.} Man vedtog at tilstille vedkommende Autoritet en Erklæring fra Fattigudvalget angaaende Dugmager P. Sørensen's Hjemstedsret her i Byen.

^{200/1871.} Man tilendebagte anden Behandling af Communens Budget for 1872 indtil Udgiftspost IV. Skolevæsenet incl. og fastsatte et Extrarøde til Sagens fortsatte Behandling til Mandag den 23de October Kl. 4.

^{202/1871.} Man besluttede at tilstille Borgmesteren en fra Stiftamtet modtagen Beregning over Kjøbstadens Bidrag til Amtsreparationssonden for 1871—72.

^{216/1871.} Ifølge derom indkommet Andragende og i Henhold til Skoleudvalgets Indstilling meddeelte man Lærer J. B. Jacobsen Permission i 2 Maaneder og bemyndigede Udvalget til for den Tid at antage en Hjælpe lærer paa Communens Befoxtning.

Mødet den 23de October.

^{200/1871.} Man tilendebagte Behandlingen af Communens Budget for 1872.

Mødet den 26de October.

^{80—81/1867.} Det nedsatte Udvalgs Forslag til et Regulativ for Benyttelsen af Vand fra Vandværket blev forhandlet og vedtaget indtil § 16 incl. (Se Mødet den 2den Novbr.)

Mødet den 2den November.

^{208/1871.} Der fremlagdes en Skrivelse fra Stiftamtet af 27de f. M.

om, at Indenrigsministeriet havde tilladt, at Havneafgiften af Palmenøddesjerner maa beregnes med 2 Sk. pr Tønde.

^{80-81/1867.} Man tilendebragte Behandlingen af det nedsatte Udvalgs Forslag til et Regulativ for Benyttelsen af Vand fra Vandværket. Man besluttede at lade det vedtagne Regulativ trykke og omdele til Byens Indvaanere. (Se Mødet den 6te November.)

^{91/1868.} Forinden endelig Bestemmelse toges om et Andragende fra Oberst Baron Rosenkrantz om Erstatning for Afstaaelsen af Grund af Matr. Nr. 6 a til Veien bag om Byen, besluttede man gennem Bygningsscomissionen at søge nærmere oplyst, hvad Rosenkrantz forlangte for det afstaaede Terrain. (Se Mødet den 16de November.)

^{92/1871.} Man vedtog ikke at anbefale et Andragende om Udstykning af Matr. Nr. 6 a, tilhørende Oberst Baron Rosenkrantz, forinden den approberede Tværgade ogsaa er ført over det til Kjøbmand H. Jørgensen solgte Grundstykke. (Se Mødet den 16de Novbr.)

^{68/1871.} Man anbefalede et Andragende til Skoleraadet fra Navigationslærer Møller om en Understøttelse til hans Nedsættelse her i Byen.

^{140/1871.} Ligeledes fremlagdes en Skrivelse fra Stifamtet af 31. f. M. om, at Indenrigsministeriet havde tilladt, at Byens Plads ved Toldbodgade afhændes for 500 Rd., dog saaledes at Kjøbefummen indbrages under Byens Capitalformue. (Se Mødet den 14de Decbr.)

^{178/1871.} Forinden Affattelsen af en Indstilling til Marineministeriet om Oprettelsen af et Fyr paa Sletterhage i Henhold til Byraadets Beslutning 5te October sidstleden havde Borgmesteren gennem Consul Mørk, som opholdt sig i Kjøbenhavn, indhentet nogle Oplysninger, hvorefter det maatte ansees for utvivlsomt, at Ministeriet ikke vilde være at formaae til at anlægge et saadant Fyr paa egen Regning. Byraadet vedtog derfor at indgaae til Ministeriet med Andragende om, at Samme vilde overtage Anlægget af et Fyr paa Sletterhage mod en Refusion een Gang for alle af Havnens Kasse af 2000 Rd., samt Driiten af Fyret mod et aarligt Tilskud ligeledes af Havnens Kasse af 300 Rd.

^{222/1871.} Ifølge Grosferer J. C. Seidelins Andragende fritog man ham for at være Medlem af Byraadet fra 1ste Januar 1872.

^{224/1871.} Man bevilgede fhv. Chef for Borgervæbningen, M. P. Rohde en Understøttelse een Gang for alle af 100 Rd.

^{228/1871.} Man anbefalede et Andragende fra Haandværkerforeningen om Tilladelse til at afholde Tombola ved Juletid. (Se Mødet den 7de December.)

Mødet den 6te Novbr.

^{80-81/1867.} Man underskrev det vedtagne Regulativ for Benyttelsen af Vand fra Vandværket. De bestaaende Udvalg bleve anmodede om at fremkomme med Forslag til de offentlige Bygningers Forsyning med Vand, ligesom Forskjønnelsesudvalget paatog sig at fremkomme med Forslag om et Springvaud.

^{162/1871.} Efter at have gjort sig bekendt med en fra Bygningscommissionen modtagen Beretning om Resultatet af Forhandlingerne med Barbeer Wilde om Afstaaelse af Grund af hans Eiendom paa Skolegade til dennes Udvidelse, besluttede man at svare Bygningscommissionen, at man ikke kunde gaae ind paa Barbeer Wildes Forbringer.

^{186/1871.} Justitsministeriets Circulaire af 11te September d. A. angaaende Bestyrelsen af Kjøbstædernes almindelige Brandforsikkring vedtog man at tilstille Ræmmeren til Erklæring.

^{188/1871.} Foranlediget ved en gennem Bygningscommissionen modtagen Erklæring fra Bygningsinspecteuren angaaende Opførelsen af en ny Sidebygning ved Knudriisgade, tilhørende Lømrer Andersen, besluttede man at anmode Bygningscommissionen om at paasee, at der ikke bygges videre i Knudriisgade, inden Vandafløbet er reguleret, hvorom Bygningsinspecteuren specielt underrettes, og at foranstalte, at Eierne drages til Ansvar for at beboe en Bygning, som kun er ham indrømmet til Værksted. (Se Mødet den 23de Novbr.)

^{200/1871.} Man underskrev en Skrivelse til Indenrigsministeriet, hvormed fremsendes Communes Budget for 1872, og hvori androges om Tilladelse til, at Kjøbesummen for Byens Plads ved Toldbodgade anvendes til Indretning af Sandkister ved Lagade istedetfor et Slæbested.

^{210/1871.} I Genhold til Indstilling fra Udvalget for Bygninger og Inventariesager bevilgede man, at der ud over det i Budgettet for iaar paa Conto V. 1. d. 1. „Huusleie til Politistationen“ bevilgede Beløb af 200 Rd. maa forbruges 40 Rd. 44 Sk.

^{211/1871.} Ligeledes bevilgede man efter Skoleudvalgets Indstilling, at der ud over det i Budgettet for iaar paa Conto IV. 1. c. „Brændselsgodtgjørelse til Lærere og Lærerinder“ bevilgede Beløb af 564 Rd. maa forbruges 127 Rd. 48 Sk.

^{219/1871.} Man vedtog at tilstille Forskjønnelsesudvalget til Erklæring et Andragende om Udstykning af Matr. Nr. 25 n. af Markjorderne i Hasle Herred ved Landeveien til Grenaa. (Se Mødet den 30te November.)

²²⁷/₁₈₇₁. Man bevilgede efter Havneudvalgets Indstilling, at der af Havnens Kasse udredes ud over den budgetterede Sum 200 Rd. til Jftandsættelse af Kystbeflædningens Døsfering, hvorom dog Indberetning vil være at gjøre til Ministeriet. (Se Mødet den 30te Novbr.)

Åbødet den 9de Novbr.

¹⁷⁶/₁₈₆₈. Fra Havneudvalget var modtaget et Forslag om Ud-sførelsen af nogle Arbeider til Havneus Bessyttelse og eventuelle Ud-videlse. Udvalgets Majoritet, med hoilken Ingenieur Otterstrøm var enig, havde navulig udtalt sig for, at der ved en Forlængelse af søndre Mole søges Bessyttelse for Havnen, og at denne Forlængelse burde gaae forud for ethvert Arbeide til at skaffe forøget Anlægsplads. Udoalgets Minoritet (Frich) havde derimod henholdt sig til sit i en Skrivelse af 26de April d. A. fremsatte Forslag, der gif ud paa, at der udenfor Slyngværket ved den søndre Arm opføres et Beton-bolværk i en lige Linie — omtrent fra det Sted, hvor Havne-sporet euder og omtrent til det meest fremspringende Punkt af denne Arms Yderende — og at Mellemrummet mellem den nuværende Steen-sætning og den nye Betonmuur opfyldes, ved hoilket Bolværk Skibe formeentlig vilde komme til at ligge i No selv for en Storm af A. A. D., ligesom der ved samme vilde vindes betydelig Døsfeplads. Minoriteten udtalte sig bestemt imod, at yderligere Arbeider foretoges, forinden der var lagt en fuldstændig Plan til en fremtidig Udvidelse af Havnen baade med Heusyn til Omfanget af dennne Udvidelse, Bygningsmaaden og den Orden, hvori Bygningen skulde foretages.

Byraadet tilendebragte første Behandling af Sagen og vedtog at lade den overgaae til anden Behandling. (Se Mødet den 23de Novbr.)

¹⁰⁹/₁₈₇₁. Fra Amtet var modtaget til Erklæring et fornyet An-dragende fra Carl Bertelsen om Bevilling til at drive Detail-handel i Beder, uagtet Afstanden ikke er den lovbesalede. Med 10 St. imod 6 vedtog man i Henhold til sin tidligere Erklæring ikke at anbefale Andragendet.

²¹²/₁₈₇₁. Man afflog et Andragende fra Gartner P. Nielsen om at erholde Holdepladsen ved Meilgadesport eller en Deel deraf tilkjøbs.

²¹³/₁₈₇₁. Man bevilgede i Forventning af Ministeriets Sanction et Beløb af 126 Rd. 80 Sk. til Bolværksarbeider ved Kjølbalingss-

pladsen. Et Forslag af Frich om, at Beløbet skulde søges refunderet hos Havnengineeringen, blev forkastet. (Se Mødet den 7de Decbr.)

²¹⁴/₁₈₇₁. Gjennem Havnendvalget var modtaget et Andragende fra N. Thomsen, Mindegade Nr. 21, om Erstatning for Beskadigelse af et Vaghuus ved Opførelsen af Bolværket paa Rjølhalingspladsen. Byraadet samtykkede i, at der gaves N. Thomsen Erstatning enten efter Overenskomst med Havnendvalget eller efter uwillige Mænds Skjøn.

Et Forslag af Frich om, at Havnengineeringen skulde erstatte Beløbet, blev forkastet.

²³¹/₁₈₇₁. Et Andragende til Indenrigsministeriet fra Aarhus Landbosforening om Vibeholdelse af Fastemarkederne i Aarhus besluttede man i Genhold til de tidligere givne Rescripter af 22de Febr. 1867 og 18de Mai 1869 at anbefale.

²²⁹/₁₈₇₁. Byraadets Sekretair, cand. jur. Møller, erholdt Permissiøn paa et Aar og Tilladelse til i denne Tid at lade sine Forretninger besørge ved en Anden.

Mødet den 16de Novbr.

⁹¹/₁₈₆₈. Gjennem Bygningscommissionen modtoges Meddelelse fra Oberst Baron Rosenkrantz om de Vilkaar, paa hvilke han var villig til at afstaae 844 □ Alen af Matr. Nr. 6 a. til Udvidelse af Veien omkring Byen.

Byraadet vedtog eenstemmig at nægte Rosenkrantz den forlangte Erstatning af 3 Mk. pr. □ Alen.

¹⁸⁴/₁₈₇₁. Man anbefalede et fornyet Andragende fra J. P. Jensen om Fuldmyndighedsbevilling.

¹⁸⁶/₁₈₇₁. Efter at have indhentet Ræmnerens Erklæring vedtog man at meddele Justitsministeriet i Genhold til dettes Circulaire af 11te Sept. d. A., at man Intet havde imod, at Ræmneren, naar Forandringen i Bestyrelsen af Kjøbstadernes almindelige Brandforsikkring træder i Kraft, opkræver Brandcontingentet af de brandforsikrede Bygninger, og at den af ham stillede Caution maa tjene til Sikkerhed for disse Oppebørser, imod at der tilstaaes ham 2% i Oppebørsels honorar.

¹⁹³/₁₈₇₁. I Anledning af et Andragende fra Kjøbmand Wistoft besluttede man at svare, at man ikke kunde tillade Udførelsen af det af ham anmeldte Byggeforetagende, Indsættelsen af en ny grundmuret Forstøbe i Forhuset af hans Eiendom Nr. 18 paa Meilgade, uden at

der foretages en Indrykning af Stedet efter Bygningscommissionens nærmere Skjøn.

²¹⁸/1871. Et Andragende fra H. Petersen om at faae tilkjøbs 93 □ Aen af Gaden „Grønland“ besluttede man at tilstille Brolægningssudvalget til Erklæring.

²²¹/1871. Med Hensyn til Baron Rosenfrantz's Andragende om Udskytning af Matr. Nr. 6 a. af Kjøbstadens Markjorder i Ring Herred vedtog Byraadet at tage en af Kjøbmand S. Jørgensen under 11te d. M. udstedt Erklæring med Hensyn til Gadeanlægget over den af ham kjøbt Tømmerplads for god, imod at Gadelinien affættes saavel paa Kortet over Tømmerpladsen som paa Kortet over den hele Udskytning.

²²³/1871. Ifølge Andragende fra Ingenieur Bangert vedtog man, at et ham for 1868 paalignet Stattebeløb skulde bortfalde.

²²⁶/1871. Man tilendebragte første Behandling af Forslaget til Havnens Budget for 1872. (Se Mødet den 23de Novbr.)

²³²/1871. Man tilstod Secretairen ved Fattigvæsenet, Procurator Brendstrup et Honorar for iaar af 100 Rd.

²³⁷/1871. Man beoiligede Renovationsmand M. Olsen et Til-læg af 45 Rd. for iaar.

²⁴⁰/1871. Ifølge Andragende fra Jernstøber Frich tillod man, at han maatte udtræde af Byraadet fra 1ste Januar 1872.

Mødet den 23. Novbr.

— Man valgte Kjøbmand Høyer og Adjunct Høegh-Guldb-berg til Voldgiftsmænd for Jagtasløsningen efter Lov 25. Marts 1851.

¹⁷⁶/1868. Anden Behandling af Havnendvalgets Forslag med Hensyn til Vandbygningsdirektorens Erklæring om Havnens Vestyttelse og eventuelle Udvidelse foretoges.

Erklæringer fra Overlodsen, Kommandør Købke, og fra Byens Skibsførere fremlagdes.

Byraadet besluttede, at Forlængelsen af den søndre Mole bør gaae forud for ethvert Arbejde til at skaffe forøget Anlægsplads, samt fastholder den Tanke at skaffe Vestyttelse for Havnen ved en Forlængelse af søndre Mole.

Havnendvalget opfordres til at forelægge Byraadet de fornødne Planer etc. til Udførelsen af det Vedtagne.

Kraiberg forlangte tilført Protocollen, at han ikke havde deeltaget i denne Afstemning.

²¹⁵/1870. Efter Indstilling fra Vandværksudvalget bifaldt man, at der, samtidig med Nedlægningen af Vandrør i Nørregade, nedlægges en Drainledning paa ca. 760 Fod af 8 Tommers Drainrør for en Beføstning, der er anslaaet til ialt 170 Rd.

¹⁸⁸/1871. Følge Andragende fra Lømrer F. Andersen tillod man, at han fremdeles maa behoe det af ham ulovlig opførte Baghuus ved Knudriisgade.

²²¹/1871. Man anbefalede Udstyknngen af Matr. Nr. 6 a. af Byens søndre Loft, tilhørende Baron Rosenfrank, efter at Gaden over Rjøbmand H. Jørgensens Lønnerplads nu er bleven affat paa Kortene.

²²⁶/1871. Man vedtog ved anden Behandling Havnens Budget for 1872, som derefter vilde være at indsende til Ministeriet.

Adet den 30. Novdr.

¹⁸⁷/1871. Spørgsmaalet om, hvorvidt den nye Bei i Niis Skov nord for Beien fra Pavillonen til Salonen kun bør benyttes af Spadserende og til Rjørsel efter Skoveffekter, besvarede Byraadet benægtende, idet et af Consul Mørk skriftlig indgivet Forslag, saalydende:

„Byraadet beslutter at anmode Skovudvalget om, at de nye Beie, som ligge østen for Pavillonen og for Beien derfra til Sindssygeanstalten, med Hensyn til Rjørsel kun benyttes til Skovbrug, men forøvrigt hvert Foraar sættes saaledes i Sand, at de kunne tjene til Brug alene for Spadserende“, blev forkastet med 9 St., nemlig Borgmesteren, Buchheister, Vech, Holm, Høegh, Hammerich, Koppel, Rjær og Preisler, imod 8, nemlig: Baes, Funch, Gamst, Kraiberg, Nielsen, Nors, Spliid og Seidelin.

⁹²/1871. Rogle af Justitsministeriet gjorde Bemærkninger til det indsendte Forslag til en Politivedtægt besluttede man at besvare i Overeensstemmelse med de af det nedsatte Udvalg afgivne Erklæringer.

¹⁹⁹/1871. Byraadet besluttede at imødesee nærmere Forslag fra Skoleudvalget i Anledning af sammes Henstilling om Opførelsen af et luffet Gymnastikhuus for Borger- og Friskolen.

²¹⁹/1871. Fra dHrr. Chr. Rasmussen og E. F. Gredsted var modtaget et Andragende om Approbation paa Udstykning af deres Eiendom Matr. Nr. 25 n., bilagt med en Erklæring, hvori de erkjende, at Grændserne for bemeldte Matr. Nr. i Birkeligheden ere noget forskellige fra dem, Matrikulsfortet udviser, idet en Del af den tilgrænd-

fende Gangsti eller Markvei, navnlig i sammes nordlige Ende, er indtagen under det nævnte Matr. Nr., hvad paa Kortet nærmere er betegnet.

Efter at have modtaget Forskjønnelsesudvalgets Erklæring vedtog man at udtale, at man ikke havde Noget imod, at Udstykningen approberedes, dog under Forbehold af, at den ovennævnte Jordstrimmel kun benyttes som Have og ikke til Henlæggelse af Fæiesfærn, Affald eller deslige, som kunde genere Passagen derforbi.

²²³/1871. Et Forslag om, at den gamle Friskolebygning ikke maa benyttes som Bolig for fattige Familier ud over April Flyttedag 1872 besluttede man at tilstille Fattigudvalget med Anmodning om at fremme Sagen efter bedste Evne.

²²⁵/1871. Overensstemmende med Politimesterens Indstilling besluttede man at anholde om Justitsministeriets Approbation paa, at den aarlige Lønning af 200 Rd. til hver af de 12 Patrouillebetjente fra 1ste Januar 1872 forandres saaledes, at der tillægges tre Patrouillebetjente 250 Rd., tre 225 Rd., og sex 200 Rd. aarlig.

²²⁷/1871. Der meddeelees Indenrigsministeriets Approbation paa, at der maa anvendes 200 Rd. som Tillægsbevilling til Havnens Conto 7 g. og h.: „Kystveiens Dossering“.

²²⁴/1871. Et Andragende fra Politibetjentene om paa nærmere opgivne Betingelser at maatte beholde deres udtjente Uniformsager vedtog man at sende Udvalget for Bygninger og Inventariesager til Erklæring.

²³⁵/1871. Efter at have indhentet Brolægningsudvalgets Erklæring over et Andragende fra Beboere i Rygade om Udvidelse af den derværende Kloakledning og Fritagelse for at holde Slamkisten reen vedtog Byraadet at svare, at man ikke kunde ansee det for nødvendigt at udvide Kloakledningen, da den i sin nuværende Tilstand, naar ikke aldeles extraordinaire Forhold indtræde, der da ogsaa ville fremkalde Ulemper i Byens øvrige Gader, maa ansees for fyldestgørende. Heller ikke sandt man Anledning til at fritage Beboerne i Rygades øverste Ende for Reenholdelsen af den luffede Rendesteen, som findes i Midten af Gaden, saameget mindre som der paaahviler Rygades Beboere overhovedet særdeles ringe Forpligtelser i Henseende til Gadefeining.

²³⁹/1871. Nors foreslog Nedsættelse af et Udvalg for at forhandle med Vedkommende om Udvidelsen af Byens sydlige Grænde. — Man nedsatte et Udvalg paa 4 Medlemmer, bestaaende af Borgmestereu, Nors, Koppel og Bæfs.

²⁴⁹/1871. Med Hensyn til Tilveiebringelsen af Beløbet til Havgrydens Regulering og Brolægning vedtog man at indhente Kasse- og Regnskabsudvalgets Erklæring.

Åbnet den 7de December.

³⁷/1871. Nogle fra Havnendvalget modtagne og af dette besvarede Revisionsbemærkninger til Havnens Regnskab for 1870 vedtog man at indsende til Ministeriet.

⁸⁸/1871. Havnendvalgets Indstilling om at maatte anvende 1,500 Rd. til et Jernbanespor til Dplagspladserne under Skolebassen og en Bei langs Havet sammesteds tiltraadte Byraadet, dog uden at Spørgsmaalet om Bortleie af de 8 Dplagspladser derved præjudiceres.

¹⁴⁶/1871. Der fremlagdes en Skrivelse fra Skoledirektionen, indeholdende Communication af Cultusministeriets Skrivelse af 17de November angaaende den brugte Fremgangsmaade ved Lærer A. L. C. C. Müllers Beskikkelse til Lærer ved Kjøbstadens Skolevæsen. Ministeriet udtaler bl. A., at det vilde have fundet det i sin Orden, om Direktionen havde forelagt Byraadet Sagen, førend Müller definitivt beskikkedes til den paagjældende Lærerspost.

Man besluttede at meddele Skoleudvalget Skrivelsen og at underrette Müller om, at han af Skoledirektionen under 22de Juni d. A. er ansat som fast Lærer, regnet fra hans Constitutionstids Udløb den 15de Januar d. A.

¹⁷²/1871. Man vedtog at meddele Ræmneren en Skrivelse fra Stiftamtet af 28de f. M., hvorefter Aarhus Amtsråd har tiltraadt Byraadets Forslag om, at Aarhus Vandmølle som et med Aarhus Kjøbstad forbundet Landdistrikt skal deeltage i Kjøbstadens Udgifter til Fattig- og Skolevæsen samt Brandredskabers Vedligeholdelse i Aarene 1872 til 1874 i samme Forhold som i Lidsrummet for 1869 — 1871. (Se Mødet den 8de September.)

²¹³/1871. Det meddelees, at Indenrigsministeriet havde approberet den medgaaende Meerudgift af 126 Rd. 80 ø til Boldværksarbejder ved Kjølhalepladsen. (Se Mødet den 9de November.)

²²⁸/1871. Det meddelees, at Justitsministeriet havde bevilget det af Haandværkerforeningens Bestyrelse indgivne Andragende om Tillaadelse til Afholdelse af en Tombola.

²³⁸/1871. Udvalget for Kasse- og Regnskabsvæsenet foreslog, at et

Beløb skulde stilles til Disposition for 1872 til foreløbig at afhjælpe Manglerne ved Kasketilshyuet.

Sagen overgik til anden Behandling, efter at det med 8 Stemmer mod 7 havde viist sig, at der ikke var Stemning for Udvalgets Forslag. (Se Mødet den 14de December.)

^{249/1871.} Man indgik paa en af Amtsraadet fremsat Begjæring om at erholde tilstillet et Exemplar af Udbraget af Byraadets Forhandlinger til hvert af Amtsraadets Medlemmer, idet man tillige vedtog at annode Amtsraadet om, at der af dette's Forhandlinger maa blive tilstillet Byraadets Medlemmer hvert et Exemplar.

^{250/1871.} Efter Politimesterens Opfordring vedtog man, at Sneee og Jis fra Byens Gader m. v. for i Vinter maa henføres til Aaen, — hvor dog kun bør udkastes reen Sneee, — til Kystveien, — hvor Sneen bør udkastes over Bølgeskjærmene paa Døsfæringen, dog at den ikke ophobes der i større Høide end til Skjærmens øverste Kant, — og til en Bei, som nærmere af Havneudvalget vil blive afftukken langs Havet fra den nordre Mole til St. Olufsgade, hvorfra den kan udkastes paa Steenbeklædningen, naar den ikke der ophobes over 2 Alen over samme. Med Hensyn til Benyttelsen af denne Bei bør det altid iagttages, at Tilskjærfelen skeer fra Skolegyden langs Beien til den nordre Mole, medens Frakjærfelen skeer ad St. Olufsgade.

Man var derhos enig i, at det bør forbydes, at Sneee og Jis henkastes paa den øvrige Deel af Havnens nu opfyldte Plads under Skolebaffen.

Mødet den 14de December.

^{92/1871.} Foranlediget ved et Andragende fra Bognmand H. C. Olsen og efter herover at have modtaget Ræmmerens Erklæring, samtykkede man i, at naar Olsen af sin Gjæld til Communen i Anledning af Kystveien, stor 614 Rd. 80 $\frac{1}{2}$ incl. Renter, afbetaler 314 Rd. 80 $\frac{1}{2}$ strax, maa Resten 300 Rd. forblive indestaaende hos ham mod Prioritet i hans Eiendom Matr. Nr. 900 paa Hjørnet af Skolegyden og Kystveien næstefter den derpaa hvilende Pantegjæld 6,500 Rd., dog mod Erlæggelse af aarlige Afdrag, saaledes at den sidste Rest af bemeldte 300 Rd. betales i Juni Termin 1875.

^{115/1871.} I Anledning af en Klage fra Kjøbmand L. Larsen over ikke at kunne erholde noget Svar fra Brolægningsudvalget angaaende Kloakanlægget fra Knudrissgade vedtog man at annode Brolægningsudvalget om paany at tage Sagen i sin Haand.

¹⁸²/₁₈₇₁. Man vedtog at beskikke, i Henhold til Politimesterens Indstilling, Sergent ved 26de Bataillon, Dannebrogsmænd Rasmus Mortensen til Politibetjent, fra 1ste Januar 1872 at regne.

²⁰⁰/₁₈₇₁. Det meddelees, at Indenrigsministeriet havde tilladt, at 500 Rd., som ville indkomme ved Salget af endeel til Toldbodgaden stødende Grunde, maa anvendes til Forandring af Slæbestedet ved Magade til Sandfister. (Se Mødet den 2den November.)

²³⁸/₁₈₇₁. Ved anden Behandling af Kasse- og Regnskabsudvalgets Forslag om at faae stillet til Disposition for 1872 et Beløb til foreløbig at afhjælpe Manglerne ved Kasseforsyningen blev Udvalgets Forslag forkastet med 10 Stemmer mod 6.

²⁴⁶/₁₈₇₁. Nogle ledige Fripladser i Borgereskolen bortgaves i Overensstemmelse med Skoleudvalgets Indstilling.

²⁴⁷/₁₈₇₁. Efter at have indhentet Erklæring fra Udvalget for den offentlige Belysning over et Andragende fra Beboere paa Grønland mod Havet, den saakaldte Badevei, om at erholde denne Vei forsynet med Gasbelysning, besluttede man i Overensstemmelse med Udvalgets Udtalelser at lade Veien oplyse ved Gas ved Hjælp af de Midler, der ere stillede til Raadighed ved Budgettet for 1872, under Forudsætning af, at Gascompagniet vil nedlægge Kørledningen. Man bemyndigede derhos Udvalget til endnu iaar at anvende de Midler, som henstaae ubenyttede paa Sammes Konto i Budgettet for 1871, til Andringelse af nye Gaslygter efter bedste Skjønne.

²⁵¹/₁₈₇₁. Efter Skoleudvalgets Indstilling eftergav man Enken L. Schibby resterende Skolecontingent 3 Rd. for 3die Kvartal d. A.

²⁵⁸/₁₈₇₁. Efter Indstilling fra Udvalget for Sygehuset bifaldt man, at der for Januar Kvartal 1872 maa udbetales Økonomen ved Sygehuset 28 kr daglig for hver Patients Forpleining.

²⁶¹/₁₈₇₁. Efter Politimesterens Forslag approberede man, at istedetfor Gjesfager Lauritzen, Røbmændene Hjelm og Buchwald samt Maskinbygger R. Jensen, der ønske at entlediges, ansattes Møbelslager Fløistrup, Røbmændene E. Christensen og Grønlund som Tilsynsmænd ved Sneefastningen, samt Bogmand A. Olsen som Medhjælper.

— Næste Møde bestemtes til Fredagen den 22de d. M.

Mødet den 22de December.

— Der meddelees en Skrivelse fra Indenrigsministeriet om Berig-

tigelse af Byens Hartkorn, forsaavidt angaaer Jorder fra Vestereng, Holmstrupgaard og Aarhus Vandmølle.

— Man valgte Procurator Knudsen til Overligningscommissair og Kammerraad, Sagfører Esman til Suppleant for 3 Aar, fra 15de Januar 1872 at regne.

^{92/1871.} I Anledning af Justitsministeriets Circulairer af 16de og 19de d. M. vedtog man at overdrage til Borgmesteren og Politimesteren at træffe de videre fornødne Foranstaltninger til Politivedtægtens Trykning og Fordeling af Exemplarer af samme til hver Huseier, hvorhos Exemplarer ville være at stille til Salg for 8 Sk. pr. Stk.

^{109/1871.} Der meddeelede en Skrivelse fra Indenrigsministeriet, indeholdende Afslag paa C. Bertelsens fornøiede Andragende om at maatte drive Detailhandel i Beber, uagtet Afstanden fra Aarhus ikke er den lovbefalede.

^{196/1871.} Man approberede de ved Auction den 23de October d. A. gjorte høieste Bud paa Bortleie af 4 Jordlodder i Møllevang paa 8 Aar, fra Mikselsdag 1872 at regne:

nemlig for Lodden Nr. 13	35 Rd. pr. Td. Land,
— — — 55	41 — —
— — — 76	40 — 3 $\frac{1}{2}$ —
— — — 83	34 — —

^{203/1871.} Ifølge Henstilling fra den Høstcommandeurende besluttede man at lade Vand indlægge for Communens Regning i Garnisonsfygehuset paa Frederiksgade, imod at Militairetaten betaler den aarlige Vandafgift. Ligeledes vedtog man at opfordre Cieren af Filialfygehuset til i samme at lade indlægge Vand.

^{216/1871.} Paa Forslag af Skoleudvalget bevilgede man Lærer Jacobsen en forlænget Permission paa 3 Maaneder paa samme Vilkaar som hidtil.

^{230/1871.} Idet man eftergav nogle Skatterestancer, vedtog man med Hensyn til Brændeviinsafgiften at udtale, at det i Henhold til Lov af 2den Juli 1870 § 6 bliver at paasee, at Restanternes Ret til Forhandling og Udsjænkning af Brændeviin ophører, indtil Restancerne ere betalte, uden at dog deres Afgiftspligt derved bortfalder.

^{244/1871.} Man tiltraadte en Erklæring fra Indquarteringscommissjonen, indeholdende nogle af Indenrigsministeriet begjærede Dplysninger om, for hvilken Betaling man antager at der kan staffles Kvarteer med Genmandsfenge til samtlige Menige her i Byen.

^{245/1871.} Et Andragende fra flere af Brandcorpsjets fast ansatte

Personale om Betaling for deres i Brandvæsenets Tjeneste anvendte Arbeidstid besluttede man at tilstille Inventarie- Udvalget og Brandcapitainen til Erklæring.

²⁴⁸/1871. Ved Afstemning over et Forslag af Overlærer Kraiberg angaaende Tiden for Afholdelse af Valg af Medlemmer til Byraadet og Ligningscommissionen blev det afgjort, at man ansaae Middagstiden for den heldigste til saadanne Valg.

²⁵⁹/1871. I Overeensstemmelse med Sygehuusudvalgets Erklæring vedtog man, at der for Følgernes Skyld ikke kunde indrømmes Tjenestefolk, der for Schædlers Sygekassens Regning indlægges i det hervedværende Sygehuus, nogen Moderation i den for Patienters Indlæggelse fastsatte ordinaire Betaling.

²⁶⁰/1871. Et Andragende fra Styrmand Lügens Enke om Hjælp til sig og Familie til at udvandre til Amerika overgaves Hørr. Rjær og Høegh til Erklæring.

²⁶²/1871. Man besluttede i Genhold til Havnendvalgets Indstilling at anholde hos Ministeriet om Tilladelse til ogsaa at maatte gøre Havnens Løbende Midler frugtbringende i den nye Privatbank her i Byen.

²⁶³/1871. Efter derom indkommet Andragende bevilgede man forhenværende Markbetjent Welles en Understøttelse af 50 Rd.

²⁶⁴/1871. Man afflog et fra det jydsk-engelske Dampskibsselskab indkommet Andragende om, at Plankværket omkring Selskabets nuværende Kulplads maatte blive staaende, indtil en ny Kulplads kan leies paa Havnens Oplagspladser under Skolebaffen.

²⁶⁵/1871. Man vedtog at fornye Bestikkelsen for Agent Herskind som Bygningsinspecteur, fra 1ste Januar 1872 at regne, dog saaledes at han skal finde sig i en Revision af Gebyrberegningen i Vedtægten af 10de Juli 1862 og i den Fortolkning af Gebyrberegning, som Bygningscommissionen og Byraadet gjøre gjældende, samt eventuelt i Ansættelse paa fast Lønning.

²⁶⁶/1871. Overeensstemmende med Politimesterens Forslag besluttede man istedetfor de afgaaende Patrouillebetjente Christensen og Petersen at ansætte Træstokhandler Laurs Mikkelsen og forhenværende Havnægter Espen Secher som Patrouillebetjente her i Byen, fra 1ste Januar 1872 at regne.

[illegible]

the 1990s, the number of people in the world who are under 15 years of age is expected to increase from 1.1 billion to 1.5 billion. The number of people aged 65 and over is expected to increase from 200 million to 400 million. The number of people aged 15 and over is expected to increase from 3.5 billion to 4.5 billion. The number of people aged 15 and over is expected to increase from 3.5 billion to 4.5 billion. The number of people aged 15 and over is expected to increase from 3.5 billion to 4.5 billion.